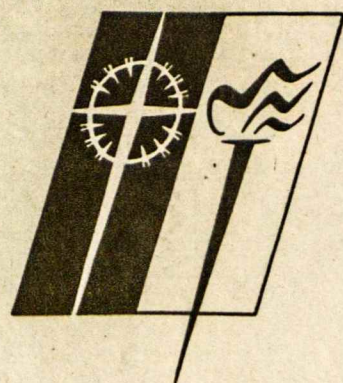




TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 5 (2500) 1998 SAUSIS-JANUARY 27 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Kartūs mišiniai

Sakoma, kad kiekvienas žmogus – atskiras pasaulis. Todėl nenuostabu, kad gyvenime tokia gausi jausmų, minčių bei nuomonių įvairovė, mūsų senolių aptarta paprastais žodžiais: genys margas, gyvenimas dar margsnis.

DAŽNAI žmonės jungia nuomonių panašumas. Iš to susidaro vadinamos vienminčių grupės ir jos šakojasi ideologinėmis, religinėmis, socialinėmis, politinėmis bei kokiomis kitokiomis kryptimis. Pasaulėžiūra ir tam tikri įsitikinimai tampa pagrindiniais kelrodžiais. Retas žmogus išlieka arba nori būti bespalvis. Jei aktyviai grupėse nedalyvauja, nepriklauso organizacijoms ar partijoms – nereikia, kad jis ar ji vienu ar kitu klausimu neturėtų savo nuomonės. Tiesa, ne visi, ne visada ir ne visur savo nuomones atvirai ir viešai reiškia. Bet tai esmės nekeičia, o kartais tam tikrais atvejais tyla daugiau pasako, negu pareiškimai ar ginčai. O vis dėlto vadovauja ne tylieji, bet kalbėtojai. Kai kurie jų labai geri – gabūs oratoriai, žymūs pamokslininkai, kurių pasiklausyti susirenka tūkstantinės minios. Ir jie taip pagauna klausytojus, stačiai sužavi kalbėjimo būdu, kad ne vienas ima daugiau vertinti ne tai, apie ką tie augsaburniai kalbėjo, bet kaip visa dėstė. Tokiu būdu nuomonių perdavimas – savo ar kitų – pasidaro slidus dalykas: jei jau gražiai pakalbėjo, tai ir tiesą pasakė, nes juk viskas liejosi iš širdies. Tai betgi apgaulinga pažiūra, nes tikrai gražybystė ne visada išreiškia tiesą. Pastarosios ieškotojams turėtų pirmiausia rūpėti, kas skelbiama, o ne kaip tai daroma. Garsūs valstybininkai, revoliucijų vadai ne vienas svajonių ir melo skleidimu yra patraukę minias žmonių vien tik dėl to, kad gražiai kalbėjo.

ATSKIRŲ nuomonių, vienmintiškių krypčių, stipresnių ar silpnesnių įsitikinimų, priimanų ar užmetamų nuostatų apsuptyje ir poveikiuose kiekvienam tenka gyventi jau nuo pat mažens iki gyvenimo saulėlydžio. Ne visi vienodai priima ir kitų pareikštas nuomones. Yra žmonių, kurie tik sąvąsas labai vertina ir jas gina; reikalauja iškilus kovoja iki paskutiniųjų, kad tik kaip nors pasirodytų neklydę. Tokiam įkarštyje bet koks priešingas teiginys sujaukia pokalbį, argumentus atmiečia karčiais asmeniškumais. Oponentui „duoti pipirų“, išmušti jį iš rikiuotės tampa svarbiausiu diskusijų uždaviniu. O tada jau griebiamasi visko, kas tik „po ranka“ pakliūva. Kartais nebevengiama nė purvo. Apie tuos purvų drabstymus ne vienam jau nusibosta skaityti. Štai kad ir prieš ką tik praėjusius Lietuvos prezidento rinkimus galėjai po tuos purvynus pabraidioti kiek norėjai. Vis apie asmenis, vis apie purvą. Ir pagalvoji: o kur apie skirtingas nuomones, apie puolačius žmonių darbus ar nusikaltimus? Kur iš tikrųjų tas klausimas, dėl kurio taip nekultūringai pešamasi? Aiškiai matyti tik kapojamas žmogus, kurio kas nors nemėgsta. Ir ką toks „nusikaltėlis“ bedarytų, vis tiek būtų blogai. Ir taip apie tokius asmeniškumus prikalbama ir prirašoma daug daugiau, negu apie pozityvius darbus ar užmojus. Vaizdas nepatrauklus. O tos negerovės priežasčių sąrašas, nėra abejonės, pirmąją dvasinės kultūros stoką, liguistas egoizmas, iškreipta ambicija, netinkamas auklėjimas, pikta valia. Ir kyla klausimas, ar įmanoma nuo tokių blogybių apsisaugoti? Sunku, jei kai kur jau labai plačiai įsisiūbavęs visuomeninis bei politinis vandalizmas. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Vėl krito doleris

Kanados doleris sausio 21 d. pasiekė savo 140 m. istorijoje žemiausią lygį – 69.2 JAV ct. Doleris nukentėjo, nes kaip teigė Kanados banko gubernatoriaus vyr. pavaduotojas Bernard Bonin, nuomimčiai gali vėl kristi dėl nestabilumo Azijos rinkose. Žinovų nuomone, dolerio vertė gali dar žemiau kristi, net iki 68.5 ct. Kanados bankas gali gelbėti padėti tik nuomimčių kėlimu.

Kanados ministras pirmininkas Jean Chretien sausio 16 d. nuvyko į Braziliją vadovauti Kanados prekybos misijai Pietų Amerikoje. Delegacija buvo nuskrudusi prieš savaitę, bet ministras pirmininkas tuo laiku pasiūliko Kanadoje dėl krizės, iškilusios po audros Ontario rytuose ir Kvebeke.

Delegacija pirmiausia lankėsi Meksikoje, kur tarptautinės prekybos ministras Sergio Marchi vyriausybės vardu pasirašė 6 dvišales sutartis. Taip pat buvo pasirašyta \$229.9 mln. vertės prekybos sutartis bei memorandumai (iš viso 91 dokumentas).

Ministerių pirmininkui nuvykus Brazilijon, prasidėjo derybos dėl sutarties su Mercosur, prekybos grupuote, kurioje da-

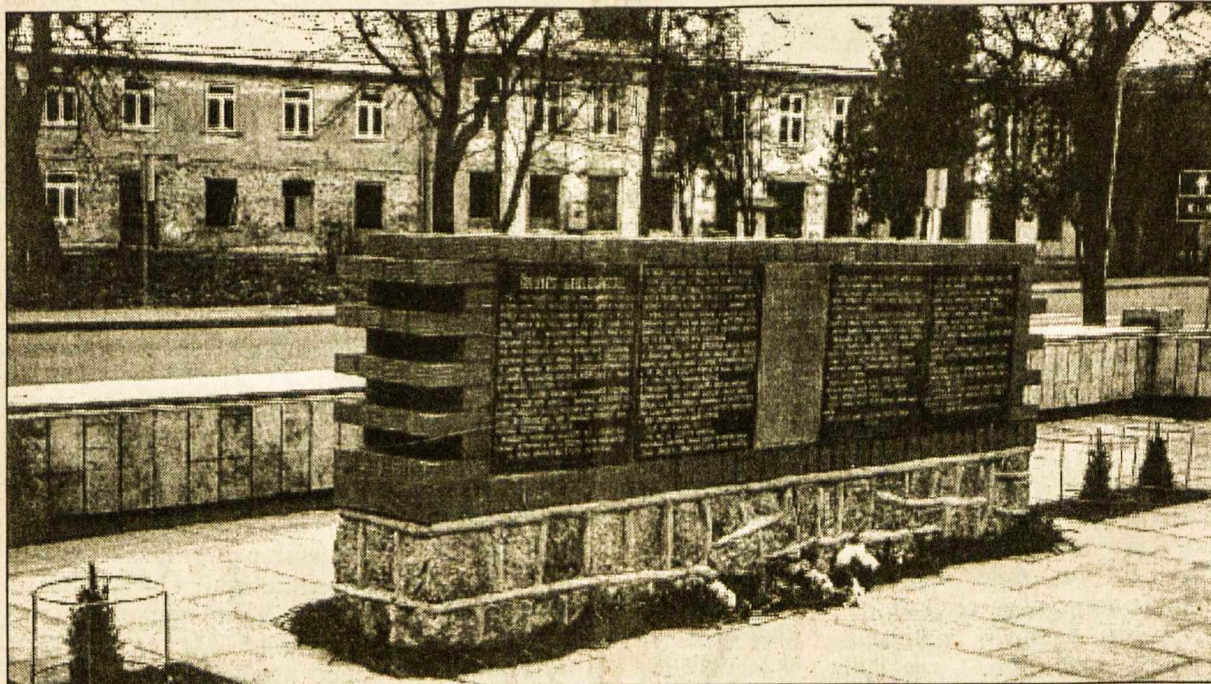
lyvauja Brazilija, Argentina, Paragvajus ir Urugvajus. Dviems iš prekybos misijoje dalyvaujančių telekomunikacijų firmų pavyko išsirišinti sutartis dėl telefoninių ryšių technologijos pardavimo Brazilijai. Šioje valstybėje iš viso buvo pasirašytos 25 sutartys už \$87.8 mln., principiniai susitarimai dar dėl \$66.1 mln. prekybos. Kanados eksporto plėtotės bendrovė (Export Development Corp. - EDC) sudarė 7 sutartis dėl kreditų teikimo Brazilijai.

Meksikoje ir Sao Paulo buvo atidaryti informacijos centrai, teikiantys žinių apie viešas ir privačias mokslo institucijas Kanadoje. „Canadian Education“ centrų yra dar 11 pasaulioje.

Toronto meras Mel Lastman mano, jog tarp 1400 ir 1600 miesto tarnautojų reikės atleisti iš darbo, kad būtų įmanoma nekeikti nuosavybių mokesčių, kaip jis buvo pažadėjęs savo rinkiminiam vajuje. Dabar paaiškėjo, kad „megacity“ savivaldybėje, suvienijus Torontą su priemiesčiais York, East York, North York, Scarborough ir Etobicoke, dirba 21,000 uni-

joms priklausančių ir 6,800 ne-

(Nukelta į 9-tą psl.)



Paminklas Šilutėje Klaipėdos krašto prisijungimui prie Lietuvos pažymėti. Projekto autoriai – architektai M. PURVINAS ir M. PURVINIENĖ



Baigiant statyti Šilutės paminklą – jo statytojai – Jonas Ašmontas, Martynas Purvinas, Petras Jankūnas, Aleksas Bagdonas ir Julius Balčiauskas su savo užauginta eglaitė

SPAUDOS BALSAI

Tautinės mažumos Lietuvoje

Toronto lenkų dienraštis „Gazeta“ š.m. sausio 5 d. laidoje rašo: „Panašiai kaip pirmąją Lietuvos prezidento rinkimų rate, taip ir antrajame dauguma Vilniaus krašto lenkų kilnės rinkėjų tikriausiai balsavo už 44 metų teisininką Artūrą Paulauską.

– Renkame jį ne tik todėl, kad tai ragino daryti mūsų lenkų organizacija Lietuvos lenkų rinkimų akcija – pasakė po balsavimo Šalčininkų miesto tarybos tarnautojas, kur per 80% gyventojų sudaro lenkų mažumą. – Paulauskas mums patinka labiau negu „amerikietiškas kandidatas“ Valdas Adamkus, nes jis čia išgyveno sovietų laikų ir geriau supranta mūsų reikalus, tačiau svarbiausia yra tai, kad jis nėra prieš lenkus nusistatęs.

– Jo žmona yra lenkė, todėl jis geriau mus, lenkus, supranta ir pagaliau valdyti turėtų jaunesni žmonės, kaip ragino prezidentas Algirdas Brazauskas, – mano Naujosios Vilnios pensininkas.

Lietuvos lenkai balsavo už Paulauską ne todėl, kad jis yra jaunas ar turi lenkų žmoną, bet todėl, kad jis yra buvusios nomenklatūros remiamas. Jis, kaip ir Lietuvos lenkų sąjungos pirmininkas R. Maciejkianiec, buvo LKP CK instruktoriumi ir budriai stebėjo, kad nebūtų nukrypimų nuo partijos linijos.

Lenkų kalba

Apie lenkų teises jų valdomose Rytų Lietuvos rajonuose V. Adamkus ir A. Paulauskas Lietuvos lenkų spaudoje priekinkinio vajuos metu pasisakė gan miglotai. Į klausimą, ar Vilniaus ir Šalčininkų rajonuose jis parems lenkų kalbos vartojimą šalia valstybinės, Paulauskas pasakė, kad prezidentas turi laikytis įstatymų, o šie yra prieštarę. („Nasza Gazeta“ 1997.

XII.11-17). Į panašų klausimą V. Adamkus atsakė, kad tautinės mažumos turi teisę vartoti savo gimtąją kalbą, naudotis joms priklausomomis teisėmis ir privilegijomis. („Nasza Gazeta“ 1997.XII.4-10).

Vilniaus rajono lenkiška savivaldybė tomis privilegijomis ir pasinaudojo. Toronto lenkų dienraštis „Gazeta“ š.m. sausio 9-11 d. laidoje rašo:

„Praėjusių metų gruodžio 23 d. po pirmo prezidento rinkimų rato savivaldybė, kurios tarybos daugumą sudaro Lietuvos lenkų rinkimų akcijos nariai, priėmė nutarimą dėl galimybės vartoti dvi kalbas – šalia valstybinės taip pat ir lenkų. Vilniaus rajono merė Leokadija Janušauskienė sako, kad nutarimas remiasi tautinių mažumų įstatymu, leidžiančiu vartoti mažumos kalbą tose teritorijose, kur ji sudaro daugumą.

Ne tik Vilniaus rajono savivaldybės nutarimas, bet ir Tautinių mažumų įstatymas prieštarauja Lietuvos konstitucijai. Vilniaus radijas užsieniui š.m. sausio 16 d. pranešė, kad seimas žada į Tautinių mažumų įstatymą įvesti pataisą.

Adamkus kalba rusiškai

Paryžiaus rusų savaitraščio „Ruskaja Mysl“ Maskvos korespondentas V. Dubnov dar prieš prezidento rinkimus kalbėjosi su Valdu Adamkumi. Laikraštis 1997 m. gruodžio 18-24 d. laidoje rašo:

„Tikriausiai mums bus reikalingas vertėjas“, pasiūlė V. Adamkus ir pakvietė vieną savo pagalbininkų.

Beveik viso mūsų pokalbio metu vertėjas tylėjo. Nors jis beveik visą savo gyvenimą praleido Amerikoje, Adamkus puikiai kalbėjo rusiškai ir tik retkarčiais griebdavosi anglų bei lietuvių kalbų. Adamkus yra „amerikietiškos svajonės“ ir kar-

tu kovos už Lietuvos nepriklausomybę įsikūnijimas, prieškarinės Lietuvos prezidento Kazio Griniaus sūnaus bičiulis; būdamas 18 metų, išvyko į Vokietiją, iš kur vėliau persikėlė į JAV ir tapo vienu žinomiausių lietuvių lietuvių veikėjų. Apie Adamkų Lietuvoje girdėjo ne tik tie, kurie klausėsi „Amerikos balso“ bei „Laisvosios Europos“ radijų, kad jam tai netrukdytų būti penkių valstijų srities ekologinio departamento direktoriumi ir ryšium su ekologinėmis programomis apkeliauti pusę Sov. Sąjungos.

Sumažintos kagebių pensijos

Maskvos dienraštis „Izvestia“ 1997 m. gruodžio 26 d. laidoje apgailestauja: „Nežymi pataisa Lietuvos valstybinių pensijų įstatyme, kurią valdančios konservatorių partijos iniciatyva priėmė seimas, atėmė daugeliui Antrojo pasaulinio karo veteranų ir buvusių sovietiško „jėgos“ struktūrų darbuotojų pensijų trupinius. Visiems tiems, kuriems darbo knygelėje buvo įrašyti nelemti sutrumpinimai NKVD, MVD, MGB, KGB ir pan., buvo pritaikytas masinis valstybinių pensijų sumažinimas, kurios anksčiau pagal šį įstatymą buvo priskaitomos asmenims, nukentėjusiems nuo fašizmo, antihitlerinėje pusėje kovojusiems karo dalyviams. (...) Pasirodė, kad remiantis šia pataisa pensijos buvo atimtos be skirtumo: ir tam, kuris betarpiškai dalyvavo pokarinėje respublikoje, vadovavo žmonių siuntimui vagonuose į Sibirą ir eilinei MGB valytojai, ir KGB mašininkai, ir gydytojai MVD poliklinikose.

Laikraštis pastebi, kad būvę kagebistai savo pilnas pensijas galėtų gauti, jeigu gyventų Rusijoje. Ne visur Lietuvoje ši įstatymo pataisa yra valdininkų uoliai vykdoma. J.B.

Savaitė Lietuvoje

Pasirašyta charta su JAV

Sausio 16 d. JAV sostinėje Vašingtone, JAV, Lietuvos, Latvijos ir Estijos prezidentai pasirašė bendradarbiavimo ir draugystės chartą. Nors šis dokumentas, kuriam ruošiamasi nuo 1996 m., nesuteikia konkrečių garantijų Baltijos kraštams, jis skelbia, kad JAV sveikina ir remia jų siekius tapti ŠAS (NATO) narėmis bei turi tikrą, gilų ir nuolatinį interesą dėl jų nepriklausomybės, suverenumo ir teritorinio vientisumo bei saugumo.

Kaip praneša ELTA, Baltuosiuose rūmuose vykusioje iškilmėje JAV prezidentas Bill Clinton teigė, jog Amerikos saugumas negalimas be saugios Europos, o pastarosios saugumas bus užtikrintas, kai Baltijos regionas bus saugus. Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas taip pat tikisi, kad ši charta skatins ekonominį bendradarbiavimą. Jai pritarė ir JAV lietuvių bendruomenė, teigiamai vertino seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis.

Teigiami ekonominiai rodikliai

Lietuvos ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius teigiamai atsiliepė apie statistinius duomenis dėl valstybės ekonominės būklės, praneša ELTA. Jis pripažino, jog „nemažai gyventojų kol kas negali pasidžiaugti dideliais pasiekimais ir gerąją pusę“, tačiau statistika rodo, kad sveiksta Lietuvos ekonomika. Praeitais metais bendras vidaus produktas (BVP) išaugo beveik 6%, bendra užsienio skola sumažėjo nuo 23.5 iki 21.3% BVP.

Įstatymo nustatyta biudžeto deficitu riba buvo 1.9%, tačiau sugebėta sulaikyti deficitą prie 1.21% BVP. Vidutinis darbo užmokestis išaugo 32.7%, vidutinė senatvės pensija – 30.4%. Ministras pirmininkas tikisi, kad ir šiais metais pasiseks vykdyti vyriausybės programą.

Savonorių tarnybos sukaktis

Sausio 17 d. Vilniuje buvo iškilmingai paminėtos Savonoriškosios krašto apsaugos tarnybos (SKAT) septyniosios įsteigimo metinės. Nepriklausomybės aikštėje visų dešimties SKAT būrių rikiuotė stebėjo seimo nariai, užsienio valstybių atstovai. Savonorių pareigingumą tautai lemtingais momentais prisiminė seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, juos sveikino krašto apsaugos ministras Česlovas Stankevičius bei kariuomenės vadas generolas Jonas Andriš-

kevičius. SKAT tarnybos štabe šia proga buvo aukojamos Mišios ir surengtas koncertas.

Kaip rašo „Lietuvos rytas“, tarnybai vadovauja pulkininkas Arvydas Pocius. Joje nuolat dirba apie 2,000 karininkų ir puskarininkių, priklauso dar 9,000 neetatinių savonorių, kartą per mėnesį dalyvaujančių pratybose ir apmokymuose. SKAT tarnybai šiais metais bus suteiktas naujas – Krašto apsaugos savonorių – pavadinimas, numatytas atitinkamo įstatymo projekte.

Pakeistas tautinių mažumų įstatymas

ELTOS žiniomis, sausio 15 d. Lietuvos seimas pritarė Tautinių mažumų įstatymo pakeitimui, kuriuo numatoma sustabdyti „nereikalingus ginčus provokuojančiam“ kai kurių įstatymų nuostatų interpretavimui. Ligi šiol buvo bandoma privalomai taikyti nuostatą apie tautinių mažumų kalbos vartojimą greta valstybinės kalbos įstaigose ir organizacijose, kurių administracinių vienetų, kuriuose glaudžiai gyvena kuri nors tautinė mažuma.

Pakeitimas užtikrins, kad gyventojai būtų aptarnaujami valstybine kalba, o pareigūnai, kuriuos kreipiasi tautinei mažumai priklausančios, gali bendrauti ir kita, abiem pusėms priimtina kalba. Lietuvių kalbos nemo-kantiems asmenims sudaromos sąlygos pateikti prašymus tautinės mažumos kalba; užtikrinamas prašymų vertimas į valstybinę kalbą. Pavadinimai ir informaciniai užrašai galės būti pateikiami ir kitomis kalbomis.

Patars kariuomeni

ELTA skelbia, kad Vilniuje sausio 9 d. prasidėjo JAV kari- nių specialistų delegacijos apsilankymas, kurio tikslas yra įvertinti Lietuvos ginkluotąsias pajėgas ir parengti JAV gynybos departamento pranešimą. Jame bus patariama, kaip Lietuvos kariuomenę galima veiksmingiau priderinti prie ŠAS (NATO) reikalavimų.

Kita JAV delegacija lankėsi prieš mėnesį, o trečia viduryje sausio. Jų pirminės pastabos buvo palankios. Galutinis įvertinimas turėtų būti parengtas iki sausio pabaigos.

Danijos žinovai, taipgi viešėję Lietuvoje, pavasarį ruoš seminara Gynybos štabo darbuotojams ir kursus Lietuvos karo akademijoje. Tikimasi padėti tobulinti Lietuvos kariuomenėje tarnaujančių įvairaus rango vadų mokymo sistemą. RSJ

Šiame numeryje

Kartūs mišiniai

Revoliucijų vadai patraukė minias, nes gražiai kalbėjo

Tautinės mažumos Lietuvoje

Seimas žada į Tautinių mažumų įstatymą įvesti pataisą

„Viešojo diplomata“

Amb. dr. V. Dambravos knyga palankiai sutikta Lietuvoje

Niekinantys spaudos tonas

Lietuvos prezidento rinkimus laimėjus „Čikagietis pensininkas“

Lietuva iš artėi IX

Gerai, kad jaunas vyras įpratęs grioviais važinėti

Šimtametis Aukštaitijos ažuolas

Įsileisdamas į Lietuvą išgelbėjo tūkstančius Lenkijos žydų

Mokslo žmonių sąskrydis

Nėra nė vienos privačios mokyklos, išskyrus kunigų seminarijas

„Piloto žmona“

Gėrio ir blogio intuityviai atveria kelią į krikščionybę

Pomirtiniai dainiavimai leidiniai

Knyga poeto Pr. Lemberto gimimo šimtmečiui paminėti

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com
Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė,
Č. Senkevičius, G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$42, pusmetinė – \$21,
rėmėjo – \$52, garbės – \$62. Oro paštų į užjūrius – \$135. Amerikoj – JAV dol.
Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalai kreiptis į "TŽ" administraciją.
Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį
redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuomone.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in
December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672.
U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular
\$42.00, supporter \$52.00, honorary \$62.00 per year. PERIODICALS
Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to:
"Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA
POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario
L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Didžiosios šventės ir jų iškraipos

"L'Osservatore Romano" pastabos apie Italijos spaudą, tinkančios ir
kai kuriems Lietuvos laikraščiams

Prabėgo Kalėdų ir Naujųjų Metų šventės. Šventinis šurmų
vėl užleidžia vietą kasdieniams darbams bei rūpesčiams.
Vatikano dienraščio "L'Osservatore Romano" teologas kunigas
Gino Concetti pastebėjo, kad Italijos laikraščiai pastaraisiais
metais Kalėdų, o ir kitų religinių švenčių progomis, savo
skaitytojams nesugebėjo pateikti reikiamos ir objektyvios infor-
macijos apie įvykius, atspindintys tų švenčių esmę, nors did-
žiosios religinės šventės lemia krikščioniškų kraštų visuome-
nių gyvenimo ritmą. Niekas ne-
pretenduoja, – sako kun. Con-
cetti, – kad Kalėdų ar Velykų
proga laikraštis taptų religiniu
biuleteniu, bet taip pat nenor-
malu, jei skaitytojas, priside-
dantis prie laikraščio išlaikymo,
negauna jokios informacijos
apie religinę šventę, arba, dar
blogiau, ta reikalinga informaci-
ja pakeičiama prietarų popula-
rinimu.

Norint užpildyti šią spragą,
neužtenka antracilės žinutės apie
vienur ar kitur tradiciškai įreng-

tą prakartėlę ar šventinius iš-
pardavimus. Todėl, pasak kuni-
go Concetti, spauda – dienraš-
čiai ir savaitraščiai – palaiko
tam tikrą užmoį, siekiantį iš-
stumti iš kasdienybės religinę
kultūrą bei skieisti praktinį abe-
jingumą.

Reiktų pastebėti, kad ši kri-
tika Italijos žiniasklaidos dar la-
biau tinka Lietuvos spaudai ir
televizijai. Daug ir įvairių verti-
nimų buvo išsakyta apie Lietu-
vos televizijos išgarsintas dviejų
vyriškių tariamas "sutuoktuves"
Vilniaus arkikatedroje, bet iš
esmės tai vertintina kaip sieki-
mas išstumti religinę kultūrą iš
mūsų kasdienio gyvenimo ir
skieisti abejingumą netgi bend-
ražmogiškoms vertybėms.

Panašiai reikėtų vertinti ir
"Lietuvos ryto" Kūčių dienos
numerį. Jei ne geros valios sto-
ka, tai bent gero skonio neturė-
jimą tikrai būtų galima prikišti
šio dienraščio redaktoriams,
Kūčių dieną pirmajame pusla-
pyje skaitytojams pateikusiems
juodosios kronikos naujienų ir
pokalbį su ekskunigu. Vt. r.

A+A

ANGELEI BALTUTIENEI

mirus,

jos vyrui LEONUI ir sūnums PRANUI bei
ALEKSANDRUI su šeima reiškiamas nuoširdžią
užuojautą –

Aldona ir Aleksas Valadkos
ir sūnūs su šeimomis

PADĖKA

A+A

MONIKA JURKŠIENĖ

MIELA MAMA, neseniai
šventei garbingą 100-to
metų gimtadienį, kuriame
buvai pasveikinta giminiių
iš Lietuvos ir apdovanota rožėmis. Tai buvo 1997 m.
rugšėjo 26 d. Iškeliavai į amžinybę taip staiga – 1997 m.
gruodžio 22 d. Palaidota 1997 m. gruodžio 26 d. šv. Jono
lietuvių kapinėse, Mississaugoje, Ont.

Nuoširdžiai dėkoju Lietuvos kankinių parapijos
klebonui prel. J. Staškui už atnašautas Mišias ir koplyčio-
je sukalbėtą maldų pyne. Rožinį, už palydėjimą velionės į
amžino poilsio vietą ir pašventintą paminklą.

Nuoširdi padėka D. Viskontienai už vargonavimą
ir giedojimą, aciu V. Pečiuliui už skaitinius Mišių metu.

Labai esu dėkinga visiems, kurie dalyvavo koply-
čioje ir palydėjo velionę į kapines. Ypatingai nuoširdžiai
dėkoju visoms KKK mot. dr-jos sk. narėms, kurios taip
gražiai sutiko velionę šventovėje su simboline žvakių švie-
sa. Labai aciu p. Augaitienės už tartą gražų atsisveikinimo
žodį kapinėse. Aciu labai visiems, kurie užprašėte Mišias,
dėkoju už pareikštą užuojautą žodžiu, raštu, spaudoje ir
telefonu. Taip pat, labai aciu už prisijusias geles.

Ypatinga padėka V. I. Pečiuliams, B. Pečiulienei,
D. A. L. Keršiams ir A. Stunguriui, karsto nešėjams.

Nuoširdus aciu Hamiltono AV parapijos klebonui
kun. J. Liaubai, OFM, už velionės aplankymą ir suteiktus
palaiminimus. Dėkoju tiems, kurie lankė velionę ligoni-
nėje ir namuose. Didžiausia padėka dr. A. Saunoriui už jo
stropų lankymą. Dėkoju D. ir B. Mačiams už paruoštus
pietus ir ponioms už suaneštus pyragus.

Esu Jums visiems nuoširdžiai dėkinga, kad supra-
tote mano sunkią valandą –

duktė Zuzana Jonikienė ir šeima

"Viešojoji diplomatija"

Ambasadoriaus dr. Vytauto A. Dambravos mintys, išdėstytos 1997 metų leidinyje
kurio sutiktuvės įvyko Vilniuje ir Kaune

JONAS KAIREVIČIUS, Kaunas

Kas ta viešojoji diplomatija?
Knygos įžangoje autorius rašo,
kad "diplomacija informatikos
amžiuje yra viešojoji diplomatija."
Ir toliau jis skelbia uždavinį:
"Lietuvos diplomatija turi ginti
Lietuvos valstybinius bei tauti-
nius interesus, komunikacijos
priemonės naudojamos visais jai
prieinamais būdais. Ji turi teikti
informaciją apie Lietuvą, jos
tautą, istoriją, papročius, politi-
ką, vertybes, turi padėti kurti
patvarius ryšius su kitomis valsty-
bėmis. Ambasados yra svar-
bus veiksnys šioje srityje – tei-
singai informuoti ir formuoti
viešąją nuomonę, taip pat efek-
tyviai tarnauti valstybei ir vyk-
dyti jos užsienio politiką".

Kai šitaip kalba ne šiaip
rašto žmogus "iš knygu", o as-
muo ir diplomatas, kuris daugy-
bė metų garbingai atstovauja
Lietuvai ir garsina jos vardą,
mes labiau įsiklausome ir tiki-
me juo. Tada knieti pasidairyti,
o gal ir paklausti, ką gi veikia
kiti mūsų diplomatai. Ar jie yra
tik, kaip pastebėjo Maironis,
"diplomuotų valizų vežikai", ar
apsiėmę Lietuvos patriotais,
pirmieji skelbiantys pasauliui
Lietuvos vardą? Nenustebime
jei skaitytojas pasakys, kad to-
kių diplomatų ir tokios viešo-
sios diplomatijos dažnai pasi-
gendame.

Viešosios diplomatijos reikšmė

Cituodamas garsų politikų
straipsnius bei kalbas, toliau au-
torius rašo: "Komunikacijų
technologija panaikino laiko
barjerą. Atstumas pavirto į nie-
ką. Dabar diplomatai yra pri-
versti konkuruoti su žurnalais
ir elektroniniu žurnalizmu, o to
jie negali. Diplomatai nėra labai
vibrūs šioje kovoje ir dažnai
naujienas sužino iš radijo ar te-
levizijos pranešimų. Daugelis
yra priklausomi nuo to paties
informacijos šaltinio, tačiau ne
kiekvienas, juolab žurnalistas,
turi teisę užsienio reikalų minis-
terui ar prezidentui patarti, ką
jiems daryti. Tai diplomato pa-
reiga. Ir dėl didėjančio spaudos
vaidmens, priimančios sprendimus,
ji darosi vis sunkesnė. Štai dėl
ko šiandien diplomatas turi būti
atviras, o diplomacija dažniau-
siai vieša".

"Viešojoji diplomatija skiriasi
nuo tradicinės tuo, kad pastaro-
ji santykiuose tarp tautų daž-
niausiai remiasi vyriausybės ir
užsienio reikalų ministerijų
sąveika. Tradicinė diplomatija
dažnai yra ir privalo būti
konfidenciali (...), o "viešojoji
diplomacija yra atvira".

Viešojoji diplomatija ir propa-
ganda

"Jei manoma, kad propa-

ganda yra idėjų ir informacijos
platšinimas, visiškai tikėtų šį žodį
vartoti kalbant apie šalies vy-
riausybės informacinę ir kultū-
rinę veiklą užsienyje. Tačiau di-
desnėje pasaulio dalyje žodis
propaganda yra įgijęs neigiamą
reikšmę. Ji siejama su sąmonin-
gu ir gerai apgalvotu melo bei
klaidingos informacijos skleidimu.
Kaltė už tai tenka diktato-
rių režimams, pirmiausia Sovietų
Sąjungai ir nacistinei Vokie-
tijai, kur viešojoji diplomatija bu-
vo grindžiama melu ir klaidinga
informacija. Galbūt dėl negaty-
vios šio žodžio prasmės 1967
m. Vatikanas pakeitė Švento-
sios tikėjimo propagavimo kon-
gregacijos pavadinimą, ir ji tapo
Žmonių evangelizacijos kongre-
gacija".

Propaganda demokratijoje

Šioje knygos dalyje rašoma
"Modernioji propaganda jau se-
niai atsisakė melu pagrįstų ir at-
gyvenusių formų. Dabar ji ope-
ruoja įvairiomis tiesos rūšimis:
tiesa, kartais – dalimi tiesos, ri-
bota tiesa ar tiesa, paimta iš
konteksto".

Be abejonės skaitytojui kils
klauskimas, kas yra "ribota tie-
sa", "dalis tiesos", ar "tiesa, pa-
imta iš konteksto". Autorius ši-
to nepaaiškina. Gal iš dalies į šį
klauskimą atsako sakiny: "Dėl
informacijos pertekliaus žmo-
nėms sunkiau ją suvokti ir for-
muoti tikslus vertinimus".
Tiems, kurie 50 metų išgyveno
okupacijos sąlygomis, turbūt
tikrai "ribota tiesa", "dalis tie-
sos", ar "tiesa, paimta iš
konteksto" yra ne kas kita, o
melas.

Gražų nutylėtos tiesos pa-
vyzdį autorius pateikia išnašoje:
"Stulbina vien statistika karo
siuntų, kurias Stalinas karo me-
tais gavo iš Jungtinių Valstybių.
Karo metu amerikiečiai soviet-
ams nusiuntė 17,000 lėktuvų,
51,000 džipų, 400,000 sunkveži-
mių, 12,000 šarvuočių automobi-
lių, 8,000 priekšlėktuvinių pat-
rankų, 105 povandeninius lai-
vus, 197 torpedinius laivus,
50,000 t odos, 15,000,000 porų
batų, 3,700,000 padangų,
2,600,000 t pieno, 800 t įvairių
cheminių produktų, 340,000 t į-
vairaus tipo šaudmenų, 8,000 t
gumos ir 4,700,000 maisto pro-
duktų (...) Vokiečių generolas
Westphal sako, kad be šios mil-
žiniškos paramos Sovietų Są-
junga būtų subyrėjusi". Šitos
tiesos Sovietų Sąjungoje gyvenę
žmonės nežinojo. Jie žinojo a-
pie "sovietų karių didvyrišku-
mą" ir pan. Tuo pavyzdžiu, ma-
no galva, autorius parodo, ką
reiškia "ribota tiesa" ar kitokia
tiesa, kuri nėra tikroji tiesa.

Privati propaganda

17-tame knygos puslapyje

V. Kudirkos vardo lituanistinės mokyklos (Otauvoje)
mokiniai, jų tėveliai ir mokytojos nuoširdžiai
užjaučia mokyklos vedėją RŪTĄ KLIČIENĘ dėl
staigos

a. a. TĖVELIO mirties.

PADĖKA

Dabar palieku jus trumputei valandėlei,
Anapus laiko upės susitiksim vėl...
Kun. dr. J. Gutauskas

A. a. EDUARDUI F. DANILIŪNUI,

mūsų brangiam vyrui, tėvui ir seneliui iškeliavus amžinybėn,
reiškiamas nuoširdžią padėką Šiluvos Marijos parapijos
klebonui kun. K. Kaknevičiui už nuolatinį ligonio lankymą
laidotuvių apeigas. Esam nepaprastai dėkingi "Pašvaistės"
chorui, Mirgai Bendoraitienei ir muzikui A. Petrašiūnui
už giedojimą ir vargonavimą Mišių metu.

Aciu dr. D. Andriulionytei už nuoširdžią pagalbą
ir St. Kerui bei Gr. Petrauskienei už atsisveikinimą lai-
dotuvių namuose.

Dėkojame karsto nešėjams, draugams ir pažįsta-
miams už dalyvavimą laidotuvėse, užprašytas gausias
Mišias, užuojautas, aukas šalpai bei spaudai ir gėlių
puokštes. Aciu mieloms Olgai Švilpienei ir parapijos
ponioms už paruošimą pusryčių Londone ir B. Stanulienai
už puikius pietus po laidotuvių.

Jums visiems esame nepaprastai dėkingi –
Irena Daniliūnienė ir šeima

autorius rašo: "Informacija turi
būti patikima. Be tiesos pagrin-
do ji griūva".

"Kyla klausimas: kas bus
tuo atveju, kai galinga privati
(mano pabrūkta, J.K.) propa-
gandos institucija neigs faktus ir
klastos informaciją? Kas tada
pasakys, kur yra tiesa ir kokia
ji? Kuo piliečiai diskutuodami
remsis ir patikės? Ką darys valsty-
bė? Pritars, nutylės ar nutildys
privačius varžovus, kontroliuo-
jančius tokius pat ar net dides-
nius informacijos šaltinius nei
jos pačios, bet skleidžiančios
skirtingą ir žalingą propaga-
dą?"

Šiuo atveju autorius tary-
tum kalba apie tikrąją informa-
cijos būklę dabartinėje Lietuvo-
je. Eiliniam Lietuvos piliečiui
kartais atrodo, kad dabartinė
valdžia Lietuvoje nebeontroliuo-
ja beveik nė vieno stambes-
nio informacijos šaltinio. O kas
juos kontroliuoja? Kieno pini-
gais įsigyti ir varo atvirą propa-
gandą stambiausi televizijos ka-
nalai ir laikraščiai? Ar ta "ne-
priklausoma" propaganda nau-
dinga Lietuvai? Knygoje sulau-
kiame truputį netikėto atsaky-
mo, kuriam kyla noras pritarti:
"Šiuo atveju valstybė privalėtų
kontroliuoti tokius tiesą pa-
žeidžiančius konkurentus, ir
jų eliminavimas būtų pateisina-
mas".

Ką perskaitysime toliau?

Toliau autorius rašo apie
JAV "tiesos strategiją", Sovietų
Sąjungos metodus, sovietų "ak-
tyviasias priemones", viešąją
diplomaciją pasaulyje (Pran-
cūzijoje, Vokietijoje, Didžiojoje
Britanijoje, Japonijoje), viešąją
diplomaciją praktikoje (insti-
tucijų tyrimas, krašto planas,
programa), viešosios diploma-
tijos sritis (spauda, televizija,
kinas ir vaizduojamosios, radijas,
kultūros programos, asmeniniai
ryšiai).

Žvilgsnis į ateitį

Šiuo skirsniu autorius už-
baigia darbą. Jis rašo: "Ši trum-
pa studija yra bandymas supa-
žinti savo kolegas diploma-
tus ir kitus asmenis, besidomin-
čius užsienio tarnyba, su viešo-
sios diplomatijos disciplina". Aš
manau, kad ši studija pravers ir
studentams kaip mokymosi
priemonė.

Žinant ambasadoriaus Vy-
tauto Antano Dambravos ne tik
politinės, bet ir kultūrinės
veiklos mastą, jo didžią meilę
Lietuvai, o taip pat jo polinkį
pašmaikštai, vienas iš prista-
čiusių šį jo darbą Kauno apskri-
ties bibliotekoje šitaip kalbėjo:
"Jei, sudužus laivui, atsidursite
nežinomoje žemėje ir įeigu jus
pasitiks bėgus tratinantys vie-
tos gyventojai, o jų ietimis gink-
luotas vadas pasveikins jus lie-
tuviškai, žinokite, kad šioje ša-
lyje Lietuvos ambasadoriumi
dirba Vytautas Antanas Damb-
rava".

(Vytautas Antanas Damb-
rava, "Viešojoji diplomatija". Vil-
nius, leidykla "Du ka", 1997 m.
Studijos santrauka skaityta 1997
m. birželio 16 d. Vilniuje vyku-
siame XVII Lietuvių katalikų
mokslo akademijos suvažiavime).

MIRTIES PRANEŠIMAS

A+A

PETRAS BONIFACAS ŠIMONĖLIS

gimęs Joniškėje, Lietuvoje,
1922 m. vasario 4 d., mirė
1998 m. sausio 15 d. Pokaryje
šeima augino ir dirbo Mont-
realyje; išėjęs į pensiją, apsi-
gyveno Wasagoje. Velionis
buvo pašarvotas Tofflemire
laidotuvių namuose Stayne-
ryje, palaidotas sausio 19 d.
Šv. Jono lietuvių kapinėse
Mississaugoje po gedulinių
Mišių Lietuvos kankinių pa-
rapijoje. Liko liūdintys žmo-
na Irena, sūnūs – Petras ir
Aleksandras, vaikaičiai Justi-
nas ir Julija, brolis Aust-
ralijoje, giminės Lietuvoje ir
Lenkijoje.



Lietuvos užsienio reikalų ministeris ALGIRDAS SAUDARGAS
(viduryje), 1998 m. sausio 10 d. Jankėsis Detroito. Šalia jo – JAV
senatoriaus SPENCER ABRAHAM asistentas JOE CELLA ir LB
Detroito apylinkės pirm. NIJOLĖ ZELWINDER Nuotr. J. Urbono

Porinkiminiai balsai Italijoje

Spaudos pasisakymai apie prezidento rinkimus Lietuvoje
ir jos vaidmenį Rytų bei Vidurio Europos apimtyje

Visi Italijos dienraščiai pa-
žymi, kad rinkimus laimėjęs
Valdas Adamkus pokario me-
tais negyveno Lietuvoje. Vieni
tai pateikia kaip paprastą faktą,
kiti su gaidelės ironijos prisega
kabutėse arba be kabučių "ame-
rikono" epitetą. Tačiau maž-
daug visuose dienraščiuose rei-
škiamas įsitikinimas, kad Adam-
kaus amerikietiška patirtis bus
naudinga Lietuvai. Valdas Adam-
kus gerai žino kaip veikia ame-
rikietiškas valdžios aparatas,
nes jis pats priklausė tam apar-
tū ir toje sistemoje kopė valdi-
ninko karjeros laiptais. Šios ži-
nios tikriausiai pravers Lietuvo-
je, siekiančioje, kad jos valdžios
struktūros būtų lanksčios ir
veiksmingos.

Apie naujojo Lietuvos pre-
zidento darbą JAV-se palyginti
daug rašo Milano dienraštis "Il
Corriere della Sera", spausdin-
damas savo korespondento pra-
nešimą iš Vašingtono. Italų
dienraščio korespondentas pa-
kalbino buvusį JAV gamtosau-
gos atstovą spaudai Frank Cor-
rado, kuris papasakojo vieną
1983 m. įvykį. Būdamas JAV
gamtosauogos pareigūnu, Valdas
Adamkus į dienos šviesą iškėlė
kyšiais ir pažintimis nutildytą
vienos stambios chemijos įmo-
nės bylą. Klausimas pateko į
kongresą, kaltininkai buvo nu-
bausti, o Valdas Adamkus buvo
keliamas kaip sąžiningo valdi-
ninko pavyzdys.

Visi Italijos laikraščiai rašo,
kad Lietuvos prezidento rink-
imų antrasis ratas buvo labai

įtemptas: iki paskutinės akimir-
kos nebuvo aišku, kuris kandi-
datas laimės, vieno arba kito
pranašumas svyravo 1% šimto-
siomis dalimis.

Kai kurie dienraščiai Adam-
kaus laimėjimą vadina netikėtu.
Pirmajame rate Artūras Pau-
lauskas gavo didelę balsų dau-
gumą – 17% daugiau už Valdą
Adamkų. Be to, skirtingi buvo
ir rinkiminio vairo mastai. Ar-
tūras Paulauskas, – rašo Italijos
kairiųjų dienraštis "Unita", –
buvo atstovas plataus užmojo
rinkimų maratone, kai tuo tar-
pu jo varžovo vairo buvo kuk-
lesnis. Nulėmė "nepriklausomy-
bės tėvo" (taip italų spauda va-
dina Vytautą Landsbergį) ir ki-
tų į antrąjį ratą nepatekusių
kandidatų raginimas balsuoti už
Adamkų.

Lietuvoje vykusius rinkimus
italų apžvalgininkai taip pat
svarsto platesniame, visos Vidu-
rio ir Rytų Europos politinės
būklės apimtyje. Per visą poka-
rūnistinę Europą nuvilnijo
bent trys politinių permainų
bangos. Pirmoji – kai buvo iš-
rinkti pirmieji demokratiniai
parlamentai ir sudarytos naujos
vyriausybės. Antroji – kai po
laisvės džiaugsmo atėjus nusivyl-
imui buvo išrinkti pakeitę var-
dus ir spalvą senosios nomenk-
latūros atstovai. Ir trečioji – kai
po ekskomunistinio bandymo
vėl valdžios vairą perėmė vidu-
rio dešinieji. Pažymima, kad vi-
soms trims bangoms pradžia
davė Lietuva. Vatikano radijas

A+A

PRANUI ŠIULIUI

mirus,

jo žmonai MARIJAI ir jos šeimai reiškiamas nuoširdžią
užuojautą –

Medžiotojų-žūklautojų klubo Giedraitis
valdyba

PADĖKA

Užgeso mielos rugiųgėlių akys,
Ir išėjai, sudiev nebeapsakęs.

A+A

BALIUI ARŪNUI

1997 m. gruodžio 9 d. iškeliavus pas Viešpatį,

nuoširdžiai dėkoju Prisikėlimo parapijos klebonui kun.
Augustinui Simanavičiui, OFM, visiems Tėvams pranci-
skonomams už laidotuvių pamaldas šventovėje, ypač kun. Eu-
genijui Jurguičiui, OFM, už gražias maldas prie karsto,
palydėjimą į amžino poilsio vietą ir rūpestingą sergančio-
jo lankymą.

Gili padėka brangiems giminėms, kurie išsiskyr-
mo dienomis mane labai globojote ir padėjote, atsiuntėte
gražių gėlių. Aciu draugėms, šeimos draugams ir pažįsta-
miams, atvykusiems pasimelsti laidotuvių koplyčioje ir
kapinėse, užprašiusiems Mišias, paguodusiems ir užjau-
tusiams.

Dėkoju muzikai Danguolei Radtkienei už gražų
giedojimą ir vargonavimą, Indrei Čuplinskaitei už skai-
tinius Mišių metu, jautriais žodžiais atsisveikintiems –
svainiui Benediktui Stonkui, karininkų vardu – Eliziejui
Šiškui ir Reginali Simonaitienei; aciu visiems už aukas
našlaičiams ir tremtiniais Lietuvoje, aukas priėmusiai
Monikai Povilaitienei, už skanias pietus paruošusiai Biru-
tei Stanulienai, ponioms už pyragus.

Liūdinti žmona –

Ada Arūnienė

Niekinantis spaudos tonas

Lietuvos prezidento rinkimų atgarsiai Amerikoje

AURELIJA M.
BALAŠAITIENE

Ne paslaptis, kad visi lietuviai abipus Atlanto, užėmę kvapą, laukė Lietuvos prezidento rinkimų rezultatų ir pagaliau atsikvėpė patyrę, kad Lietuvos vyriausybės varas pateks į sąžiningo patrioto Valdo Adamkaus rankas. Nors nemažas skaičius balsuotojų savo balsus atidavė už Paulauską, bet tai nemenkina Adamkaus laimėjimo, nes rinkimų rezultatai yra demokratinio proceso išdava.

Lietuvai paskelbus nepriklausomybę 1990 metų kovo 11 dieną, toji sensacinga žinia užpildė visus JAV televizijos kanalus ir didžiąją spaudą, buvo rodomas Vytautas Landsbergis bei pokalbiai su juo, nes toks nepaprastas žygis, davęs lemtingą smūgį Sovietų Sąjungai, tapo istorinės reikšmės naujiena.

Deja, paskutiniuoju metu pradeda reikštis antilietuviškas nusistatymas. Priartėjus Lietuvos prezidento rinkimams, milijoninio tiražo Cleveland'o dienraštis "The Plain Dealer", nukišęs straipsnelį į tolimus puslapius, skelbė, kad tarp konkurentų – Paulausko ir Adamkaus nesą "didelių ideologinių skirtumų", o rezultatams paaiškęs buvo pranešta, kad rinkimus laimėjęs "čikagietis pensininkas", ignoruojant jo kvalifikaciją bei eitas aukštas pareigas gamtos apsaugos tarnyboje, už kurią jis buvo apdovanotas aukso medaliu.

Akrone leidžiamas "The Beacon Journal" sausio 6 dienos laidoje, virš laimėjusio Adamkaus su rožių puokšte nuotraukos ir straipsnelio apie rinkimus, matyti stambiomis raidėmis ilgo straipsnio antraštė, kuri baigiasi žodžiais "Nazi past", o per ištisą puslapį antraštė skelbia: "Lietuva priešinasi nacinės praeities tyrimui".

Toks straipsnių sugrupavimas yra iš tikro užgaulus, tuo labiau, kad yra žinoma, jog Adamkus veikė antinaciniame pogrindyje, bet beveik visa lietuvių tauta kaltinama pronacine veikla. Tas straipsnis buvo per-

spausdintas iš plačiai skaitomo "Los Angeles Times".

Kitoje spaudoje lietuviai net kaltinami tuo, kad Vokietija lietuvių priskyrė arijams... Ar ne komedija? Be to, Lietuvoje nesiautė antisemitizmas, Telšiuose gyvavo pati iškiliausia rabinų seminarija, persikėlus į Ameriką ir tebesivadinti "Telshe Yeshiva". Lietuvoje veikė žydai skautai, buvo žydų gimnazijos ir daugybė sinagogų, o prekyboje vyravo žydų kilmės prekybininkai. Mano gimnazijos klasėje buvo kelios žydaitės. Jos tikybos pamokų metu eidavo į atskirą klasę, kurioje rabinas dėstė jų tikybos principus ir buvo traktuojamas kaip pilnateisis pedagogas.

Malonu buvo skaityti "Tėviškės žiburiuose" vienos Izraelio gyvenančios žydaitės žurnalistės atsiminimus, kaip ją ir dar daugelį žydų vaikų nuo vokiečių išgelbėjo vienas kunigas. Kodėl jos nečiuoja Amerikos spauda?

Toks diskriminuojantis žiniasklaidos nusiteikimas žemina Lietuvos vardą ir taip pat ignoruoja kitas dvi Baltijos respublikas. Sausio 13 dieną, anot kompiuteriję rasto pranešimo, į Vašingtoną atvyko visi trys Baltijos respublikų prezidentai, bet nei televizijoje, nei spaudoje apie tai nebuvo nei vienos eilutės, kai tuo tarpu plėšikai, žmogžudžiai ar kiti nusikaltėliai vyrauja pirmuosiuose puslapiuose. Net ir Amerikos prezidento naujasis šuo susilaukė plataus atgarsio...

Būtų tikslu, kad mūsų organizacijos reaguotų į tokį diskriminuojantį ir užgaulų JAV žiniasklaidos elgesį. Turime Pasaulio lietuvių bendruomenę, ALTA, žurnalistų sąjungą. Lietuvių kilmės pilnateisių krašto piliečių vardu tos organizacijos turėtų pareikšti protestus. Kiekviena tauta turi savo išdavikų, juk ir Amerikos Rozenbergai, kaip sovietų šnipai ir išdavikai, buvo nuteisti mirti. Tokių išdavikų buvo ir Anglijoje, ir kituose kraštuose. Visiškai tylima apie jau įtakingą Vokietiją, kurioje gimė ir daugelio piliečių



Raudonės pils prie Nemuno

Nuotr. A. Sutkaus

Ivairios žinios

"The Toronto Sun" 1998 m. sausio 21 d. vedamasis "Castro's match" prededamas populiariu juoku, kuris šiuo metu labai paplitęs Kuboje, būtent – Šv. Tėvas čia viešės penkis dienas dėl to, kad per trumpesnę laiką Fidel Castro nespėtų atlikti išpažinties. Vedamajame pabrėžiama, kad popiežius, augęs kietam komunizmo režime, nėra naivus kaip kiti politikai įskaitant ir mūsų L. Axworthy. Nors Castro skelbia, kad Kuboje šventovės niekada nebuvo uždarytos, iki 1992 metų Kuba buvusi oficiali ateistinė valstybė. Dabar padėtis kiek pasikeitusi, ir 11

buvo remiamas nacizmas...

Abejonės nėra, kad ir Lietuvoje būta nusikaltėlių, bet tai ne visos tautos kaltė. Graudu, kad taip šmeižiama pusę šimto metų kentėjusi Lietuva, o prezidentiniai rinkimai suplakti su "nacinė praeitimi", kur truko vos kelerius metus. Ji negali būti suplakta su "nacizmu", nes Lietuva buvo tik nacių okupuotas kraštas, kaip Lenkija ir kitos valstybės. Lietuva taip pat yra žinoma neturėjusi SS dalinių, kurių buvo kituose okupuotuosiuose kraštuose. Kodėl tas faktas ignoruojamas?

milijonų kubiečių galėjo švęsti praėjusius Kalėdas, nors tik 40% yra pakrikštytų katalikų, o sekmadieniais šventovės lanko apie 150,000 žmonių.

Straipsnio pabaigoje taikliai pastebima, kad popiežius visada stengėsi paguosti tuos, kurie dažnai savimi patenkintų liberalių teologų nebuvo pastebimi, tų, kurie skubėjo paskleisti kritikas dėl Toronto arkivyskupo A. Ambrozio pakėlimo kardinalu. Jie niurnėję, kad tai per daug konservatyvu. Žinoma, senas popiežius, mažiau pasitikęs savo misija, galėtų nesunkiai tapti Castro patrauklumo auka. Tačiau ne šis popiežius. Nei dabar, nei niekada. Save jis gerai pažįsta.

Tai tikintiesiems palankus, tikrąją tiesą atskleidžiantis straipsnis. Deja, kiti du Toronto dienraščiai "The Globe and Mail" ir "Toronto Star" arkivyskupo A. Ambrozio pakėlimą į kardinalus pristato daugiau nei giomoje šviesoje. Snk.

• Kai turėsi apsispręsti, pasiklausk patarimų pareigos, o ne aistros. Kas tik gera pasaulyje padaryta, atlikta klausant pareigos balso, o kiek yra blogio, – tai savi meilės vaisiai. (J. B. Lacordaire)

Kelionės išpūdžiai LIETUVA IŠ ARTI IX

JUOZAS ŽYGAS

Mano bičiulis, kuris mane Kaune globojo ir po apylinkės vežiojo, mane dėdė vadindavo, bet mūsų giminystė, kaip sakoma, tik "devintas vanduo nuo kieseliaus". Jis žinojo mano norą: aplankyti Rygą ir Taliną. Nes ir praėjusiais metais tai planavau, bet mano persišaldymas tuos planus aukštyn kojomis apvertė. Aš apie tai jam daugiau neminėčiau.

Grįžę iš apžvalginės kelionės po Aukštąją Panemunę, Kauno marias ir Pažaislį, jautėmės pavargę. Susėdom prie stalo ir vaišinomės. Staiga man jis sako: "Dėdė, važiuojam rytoj į Rygą." Žinoma, antrą sykį man to kartoti nereikėjo. Ir už laimingą kelionę pakėlėme stiklus.

Jis dažnokai į Rygą įvairiais reikalais važinėja, tai ir didelio pasirengimo nereikėjo. Kadangi Rygoje nakvoti neplanavome, tai ir man tik papildomą filmą kartu pasiimti tereikėjo. O į Rygą yra gal per trejetą šimtų kilometrų.

Iš ryto atsikėliau pirmutinis – mane pabudino gaidžio giedojimas. O paskui ir karvės pradėjo baubti. Gana greitai susitvarkiau ir kelionei pasirėngiau. O mano bičiulis visai neskubėjo. Be didelės skubos papusryčiavo. Pagaliau pasakė, kad jau galime važiuoti. Prie mūsų prisidėjo jo gal 12 metų dukrelė.

Gal kilometrą pavažiavę įsukome į Vandžiogalos kelią. Netrukus privažiavome ir pačią Vandžiogalą. Apie ją teko daug girdėti ir skaityti, o dabar ir savo akimis teko ją pamatyti.

Ir anais laikais Lietuvai atsisitauti buvo autonominių. O vandžiogaliečiai norėjo net savo respubliką paskelbti. Į Vandžiogalos kaimelį įvažiavus iš karto matėsi, kad tai ne eilinių kaimelių, bet "šlėktų" gyvenvietė. Didžiausias apsilaidimas ir netvarka. Buvo apie pusę dešimtos ryto, bet dirbančio žmogaus dar nesimatė.

Iš tos "šlėktų respublikos" išlindę greitai įvažiavome į "VIA Baltica". Matėsi tiesimo darbai. Mano bičiulis sakė, kad Lietuva

nori iš tarptautinių fondų skirtus pinigus panaudoti. Pagal patvirtintą planą vietoje buvusių dviejų dabar tiesiamas keturių linijų kelias. Tik dirbama ne taip, kaip Amerikoje. Atėjus pavasariui prasideda greitelių remontų darbai. Net yra sakoma, kad tėra tik du metų sezonai: tai kelių remonto ir druskos pylimo.

Amerikoje, vykdant pagrindinius remontus, uždaromas vienos krypties judėjimas ir tvarkoma ta kelio pusė. Lietuvoje dirbama iš karto abiejose kelio pusėse. Vietomis privažiavome žyryvėžius ar skaldos sunkvežimius, stovinčius skersai kelio. Gera, kad mano bičiulis dar jaunas vyras, įpratęs grioviais važinėti. Kėdainiai ir Panevėžys liko šonuose.

Reikia tik gerų nervų

Važiavome į Saločių sienos perėjimo punktą. Į Rygą važiuojant automobilių ir sunkvežimių judėjimas palyginti buvo gerojai mažesnis kaip prie Lenkijos sienos. Tačiau prie sienos perėjimo privažiavus, nors ir vizų nereikia, bet automobilių eilė iš vietos nejudėjo. Kai mes prie sienos privažiavome, mūsų automobilis buvo 11-tas. Ir per 40 minučių nei metru nepasislinkome pirmyn. Priešais mus buvo švedų automobilis. Jo vairuotojas kas penkis minutes iššokdavo ir bėgdavo pažūrėti. O šone buvo dvi ilgos sunkvežimių eilės. Per tą laiką nė vienas sunkvežimis sienos nepervažiavo. Karštame automobilyje sėdint kilo mintis: Lietuvai pirmoje vietoje reikia ne "VIA Baltica", bet vakarietiški dirbančių muitininkų, nes dabartiniai ir viduryje dienos gali miegoti.

Pagaliam automobilių eilė pradėjo judėti ir lygiai per 1 valandą pervažiavome Lietuvos sieną. Aš naudojais lietuvišku pasu, kuriame gimimo vieta parašyta: "LATVIJA-RYGA". Tai latvis pareigūnas, mano pasą pažiūrėjęs, man šyptelėjo, bet nė žodžio nesakė. Latvijos sieną

JUOZAS ŽYGAS.

Čikaga

pervažiavome per 14 minučių. Jokios Lietuvos pareigūnų kalbos manęs neįtikins, kad Lietuva nuo Latvijos ir Estijos neatsilieka. Be to, Latvijos sienos perėinamasis punktas gražiau atrodo. Valstybės pareigūnai turėtų žinoti, kad pirmasis išpūdis yra išliekantis.

Sveika, Latvija!

Prieš karą pervažiavus Latvijos sieną buvo matyti žymiai geresni keliai ir gražesni ūkiai. Pastarieji buvo labiau panašūs į dabar Seinų-Punkso krašte matytus. Dabar Latvijos keliai jau žymiai blogesni. Apie "VIA Baltica" turbūt dar nėra girdėję. Nebematyti ir buvusių ūkių. Turbūt Kuršo frontui palengva slenkant visi ūkiai buvo sunaikinti.

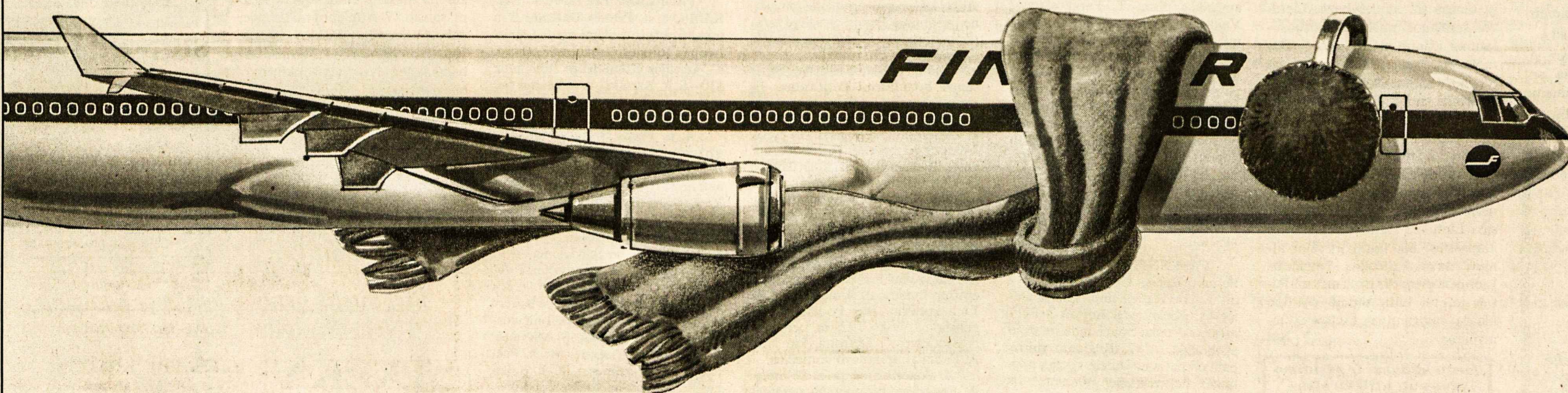
Pastebėjau tai, ko ir Lietuvoje reikėtų: tai mažos stoginės ir suolų autobusų sustojimo vietose. O Kauno rajone, prie IX-to forto, visuomet laukia būrelis žmonių ir nėra jokios priedangos. Tokiam tikslui, manyčiau, užsienio paskolų gal nereikėtų – tik rūpestingo šeimininko tereikia!

Lietuvoje dabar šalutinėms (žemos įtampos) elektros ir telefono linijoms vartojami gelžbetoniniai stulpai, o Latvijoje dar kaip prieš karą – mediniai. Ir Amerikoje esame įpratę medinius matyti. Be to, Lietuvoje matyti daugiau aukštos įtampos – geležinių bokštų.

Privažiavome Bauskę-Bauską

Prieš Pirmąjį pasaulinį karą Biržų krašto žmonėms Bauskė buvo labai reikšminga. Atsimenu, kai buvau 10-ties metų, pirmą sykį išvažiavau į kaimą – tėvo tėviškę Kiemėnų kaime, per kurį iš Saločių kelias ėjo į Latviją. O Latvijos siena buvo gal už 2-3 km. Ir mano dėdė bei jo kaimynai pasigedavo Bauskės, kuri savo dydžiu tebuvo galbūt kaip Biržai, bet su didesne rinka. Prieš Pirmąjį pasaulinį karą Biržų ir galbūt visos šiaurinės Lietuvos didžiausios ūkininkų pajamos buvo iš linų.

EL NIÑO NET KAINAS UŽŠALDĖ.



UŽ \$875⁰⁰ - Į VILNIŲ

FINNAIR

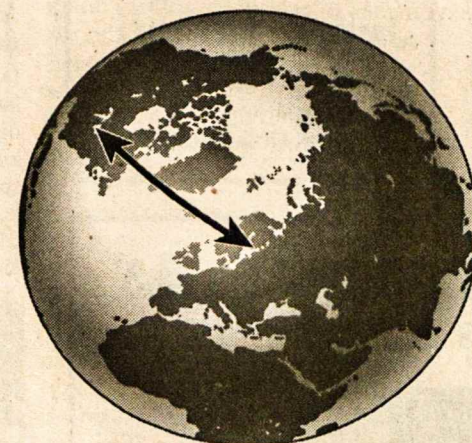
Norvista

Finnair priklauso
AEROPLAN grupei

VARTAI Į PASAULĮ

Skambinkite savo agentui arba Norvista Tours tel. 416 222-0203 ar 1-800-461-8651.

Finnair skrenda iš Niujorko, derinasi su Air Canada skrydžiais iš Toronto, Montrealio ir Otavos.



LAISVOJE TĖVYNĖJE

KALĖDŲ VAKARAS SVEČIAMS

Lietuvos ministeris Gediminas Vagnorius Vilniaus dramos teatro salėje surengė Kalėdų vakarą savo vyriausybės nariams, užsienio ambasadoriams, Katalikų Bendrijos hierarchams, iškiliausiais Lietuvos mokslo, kultūros ir meno žmonėms, visuomeninių organizacijų ir susivienijimų vadovams. Šiam renginiui "Lietuvos aidas" gruodžio 31 d. laidojo buvo skirtas Vinco Ignatavičiaus pranešimas "Taikingas vakaras su Ministru pirmininku". Data nepateikiama, tik minimas pirmadienis. Kyla klausimas, kuris pirmadienis – prieš Kalėdas, o gal po Kalėdų prieš Naujuosius metus? Ministeris pirm. G. Vagnorius džiaugėsi gausiais dalyviais, liudijantais plačią koaliciją, kuri remia vyriausybę. Iš V. Ignatavičiaus pranešimo taipgi sužinojome, kad buvo saikingos ir gardžios vaišės, kad vyko rankų paspaudimai, pasikeitimai šiltais žodžiais ir prie šampano taurių, kurias siūlė paslaugūs padavėjai. Pagal žodžių tvarką sakinyje atrodo, kad jos buvo tuščios. Pokalbiai daugiausia lietė politiką ir prezidento rinkimus. Besivažišantys dalyviai linksmino estrados solistai J. Miščukaitė, O. Valiukevičiūtė, V. Frankonis ir V. Malinauskas. Giesmės naminios. Joms, matyt, nebuvo vietos kalėdiniame vakare, iš tikrųjų skirtame politikai.

TREMTINIŲ GLOBOS NAMAI

Sovietmečio nomenklatūros poilsiaivietė prie Vilniaus buvo tapę Valakampiai. Dabar ten jau atidaryti pirmieji Tremtinių globos namai. Jiems yra panaudotas nomenklatūrininkams priklausęs didelis trijų aukštų namas. Jo pertvarkymo ir pritaikymo šiai paskirčiai planas nemokamai paruošė V. Olekos projektavimo firma "Vilniaus miestprojektas". Vyresnio amžiaus tremtinių ir politinių kalinių juose laukia 52 vieno ir dviejų kambarėlių maži butai. Tremtinių globos namų atidarymo juostelę perkirpo socialinės apsaugos ir darbo ministerė Irena Degutienė su šeimo pirm. Vytautu Landsbergiu ir jo narių bei Tremtinių grįžimo fondo pirm. Vytautu Cinausku. Šio projekto įgyvendinimas kainuos dvidešimt vieną milijoną litų. Aukomis jį remia išeivijos lietuviai, Vilniaus miesto savivaldybė, įvairios visuomeninės organizacijos. "Lietuvos aidas" atstovės Palmiros Kvietkauskienės duomenimis, pirmuosiuose Tremtinių globos namuose yra medinė vitražais spindinti koplytėlė, patogūs kambariai su balkonais, jaukiosios virtuvėlėmis.

AŽUOLA ATSDODINO SLAPTA

Jau esame rašę apie prez. A. Smetonos pasodintą azulą ant Genučių piliakalnio valstybiniame Aukštaitijos parke, nupjautą sovietmetyje. Azulą 1997 m. spalio

4 d. toji vietoj norėjo atsdodinti dabartinis Lietuvos prez. A. Brazauskas. Jį betgi sustabdė kultūrinių vertybių apsaugos departamento Utenos teritorinio paveldo vadovas R. Mikulėnas, neleidęs azuolui iškasti duobės Genučių piliakalnio viršūnėje. Prez. A. Brazauskas tada du prez. A. Smetonai ir sau skirtus azuolius pasodino už puskiometrio stūksančioje Ledkalnio kalvoje. Dabar pranešama spaudoje, kad nežinomi asmenys vis dėlto slapta pasodino azuoluką ir ant Genučių piliakalnio, pasirinkę tą pačią vietą, kurioje augo prez. A. Smetonos azuolas, nupiautas sovietinės okupacijos metais, ir kur tebėra istorinė jo pasodinimo lenta su įrašu.

SOVIETINĖ VĖLIAVA

Ant aukštesnių vandentiekio bokštų Lietuvoje naktimis kartais vis dar iškeliamas raudonas skarmalas, primenantis sovietinę vėliavą. 1997 m. lapkričio mėnesį ji buvo iškelta ant Biržų rajono Juostavičių kaimo vandentiekio bokšto. Nukabinant vėliavą išsivežė savivaldybių policijos jaunesnysis inspektorius Vaidas Murnikas. Policiją tų vėliavų iškėlimą laikė too paauglių pokštais.

LENKAI NORI DVIKALBISTĖS

Lietuvos lenkai nori dvikalbystės Lietuvoje. Vilniaus rajono savivaldybės valdyba prieš Kalėdas jau buvo priėmusi nutarimą, kuris šalia valstybinės lietuvių kalbos visose šio rajono įstaigose bei organizacijose būtų leidęs vartoti lenkų tautinės mažumos kalbą, o nuo 1998 m. kovo 1 d. – ir lenkų kalbą viešuosiuose užrašuose bei rašytinėje informacijoje. Tačiau nuolatiniams lenkams atnešanti Vilniaus rajono savivaldybės nutarimą sustabdė Vilniaus apskritys viršininkas Alis Vidūnas kaip pažeidžiantį valstybinės lietuvių kalbos teises. Mažumos kalbą gali įvesti tik apskritys valdyba ne valstybiniu, o tik vietiniu mastu.

GINČAS DĖL KARALIAUČIAUS

Baltiečių BNS agentūros pranešimu, Lietuvoje pasigirsta balsų, kad Jungtinėms Tautoms jau atėjo laikas išspręsti Potsdamo konferencijos paliktą Karaliaučiaus krašto problemą. Jo pavertimas Kaliningrado sritimi ir visiškas ligi šiol oficialiai nepripažintas surusėjimas bei prisijungimas prie Rusijos yra nepriimtinas Estijos, Latvijos, Lietuvos ir net Lenkijos saugumui. Rusijai užtenka savų žemių. Jai nereikia Kaliningrado srities, kuri iš tikrųjų tampa tik karine baze. Lietuvos septynios mažosios partijos – tautinė "Jaunoji Lietuva", Demokratai, partija, Tautininkų sąjunga, Nepriklausomybės partija, Politinių tremtinių ir kalinių sąjunga, Politinių kalinių partija ir Žalioji partija jau yra susitarusios pasiūlyti Jungtinėms Tautoms tarptautinę konferenciją Karaliaučiaus klausimu sušaukti Vilniuje. Ji padėtų išspręsti ir Mažosios Lietuvos statuso bei ateities klausimus. Šią mintį griežtai atmetė savo kadenciją baigiantis Lietuvos prez. A. Brazauskas. Pasak jo, tai būtų didelė politinė klaida, nepriimtina Lietuvos kaimynams.

V. Kst.

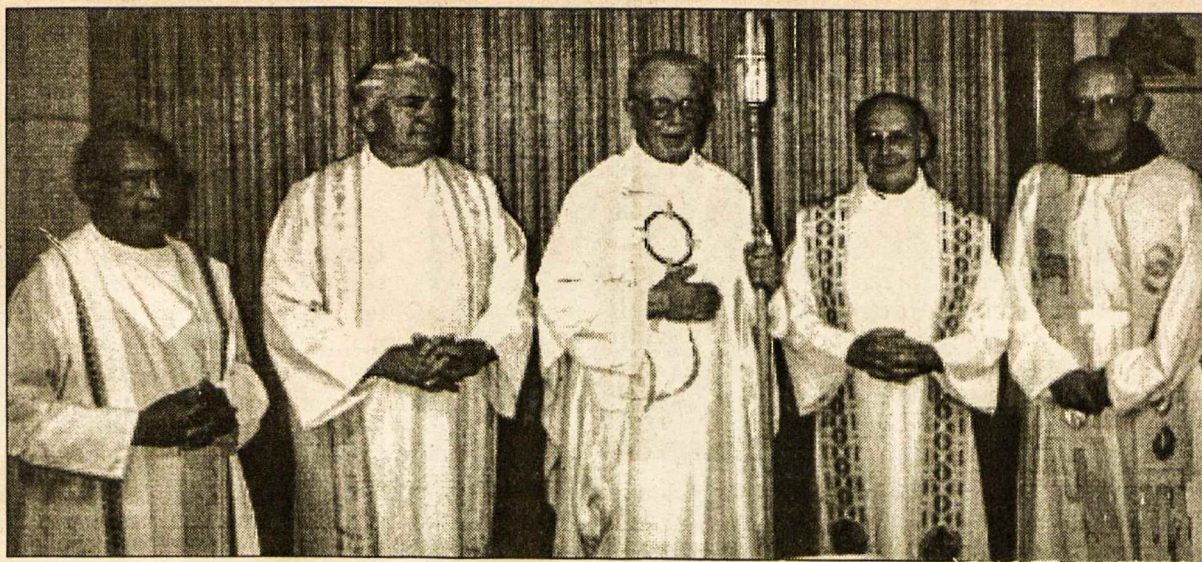
Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisyto ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis

Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr.

Hamilton, Ontario L9C 2M3



Kun. LAURYNAS KEMĖŠIS, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos Delhi, Ont. klebonas (viduryje), 1997 m. rugpjūčio 15 d. atšventęs savo 50 metų kunigystės sukaktį. Nuotraukos kairėje vietinis kunigas kanadietis ir Šiluvos Marijos lietuvių parapijos Londone, Ont. klebonas kun. K. KAKNEVIČIUS; dešinėje – Anapilio parapijos klebonas prel. J. STĄŠKUS ir kun. EUG. JURGUTIS, OFM

Delhi-Tillsonburg, Ont.

MŪSŲ KLEBONAS KUN. LAURYNAS KEMĖŠIS 1997 m. rugpjūčio 15 d. atšventė aukštinę kunigystės sukaktį. Išpuoštoje ir žmonių pilnoje Delhi Šv. Kazimiero lietuvių šventovėje, kartu su kaimyninių trijų lietuvių parapijų ir dviem kanadiečių katalikų parapijų kunigais Mišias aukėjo ir pats suaktyvininkas. Po maldų ir palaiminimo prel. J. Staškus įteikė suaktyvininkui senatvės ramstį – suaktyvinę lėzdą.

Pagerbimo vaišės, kurias suorganizavo apylinkės lietuvių bendruomenė ir katalikės moterys, įvyko "Golden Leaf" restorane Delhi, Ont. Sukaktyvininką čia sveikino lietuviškų organizacijų atstovai ir visi dalyvavę kunigai. Sugiedota "Ilgiausių metų", padėkota už tuos 19 metų, kuriuos jis atidavė mūsų parapijai ir palinkėta dar ilgai nešti Kristaus šviesą.

KLB APYL. VALDYBOS POSĖDIS įvyko P. T. Pargauskio namuose gruodžio 9 d. Baigdamas savo kadenciją, valdyba paskirstė pelną ir aptarė pasirošimą visuotiniam narių susirinkimui.

KLB APYL. VISUOTINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS įvyko gruodžio 14 d. po pamaldų parapijos salėje. Buvo išklausyta 2 m. kadenciją baigusios valdybos veiklos ataskaita. Naujoji KLB apyl. valdyba sausio 15 d. turėjo pirmąjį posėdį ir pasiskirstė pareigomis: pirmininkė – T. Pargauskienė, vicepirmininkė – A. Ratavičienė, sekretorė – B. Lukošienė, išdėtininkė – A. Klemienė, narys, J. Vitas.

PRAEJUSIAIS METAIS mūsų šventovėje buvo pakrikštyta Algio ir Doreen Ratavičių dukrelė Stefanija, Agotos ir Ksaverio Ratavičių vaikai.

LB VEIKĖJO a. a. STASIO BERŽINIO pirmosios mirties metinė paminėtos lapkričio 1 d. Po maldų šventovėje, šeimos pakviesti, visi rinkosi į parapijos salę pietums. Čia apie a. a. Stasio gyvenimą ir jo darbus lietuvių bė išlaikymo reikalams trumpai pakalbėjo KLB šios apylinkės pirm. T. Pargauskienė. Valdyba labai pasigenda jo, amžinybė įėjusio buvusio vicepirmininko ir KLB Krašto tarybos nario. Mūsų prisiminimuose Stasys liko pavyzdžiu, kaip mylėti tėvynę ir rūpintis jos likimu; buvo tiesus ir nebijantis pasakyti savo nuomonės bei perspėti netinkamam besielgiant, paprastas ir geros širdies, surūpinęs lietuvių bė išlaikymu, neatstūmęs ir naujai atvykusių. Jo atsidavimas ir meilė gimtajam kraštui liko šviesu mums ir tiems, kurie pakais mus.

I AMŽINYBĖ PALYDĖTI a. a. Petras Ozolas, Gediminas Rugienis, Laima Ratavičiūtė, Vincas Galeckas. Kiekvienos mirties pasekmės yra labai jaučiamos mažoje apylinkėje, o G. Rugienio mirtis paliko ypatingai didelę spragą apylinkės lietuviškame gyvenime. Jis buvo DLK Gedimino šaulių kuopos vadas, aktyvus liet. bendruomenės narys, rūpestingas, darbštus ir dosnus parapijietis.

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖS minėjimas, surengtas DLK Gedimino šaulių kuopos, įvyko lapkričio 23 d. Šventovėje iškilmingas pamaldas aukėjo klebonas kun. L. Kemėšis. Šauliai dalyvavo su vėliavomis. Salėje minėjimą pravedė šaulių kuopos vadas J. Vitas. Moterys šaulės visus pavaišino užkandžiais ir kavute.

MAGDALENA STANKAITIENĖ 90-ąjį gimtadienį atšventė rugpjūčio 17 d. giminių ir draugų būryje. Pagerbimo vaišės vyko "Golden Leaf" restorane Delhi, Ont. Sveikinimus ir geriausius linkėjimus jai skyrė vaikai, vaikaičiai ir provaikaičiai. Organizacijų atstovai sveikino, linkėjo ir kartu dėkojo jai už nuosirdų dalyvavimą lietuviškame apylinkės gyvenime.

LIETUVOS LAISVĖS GYNĖJŲ DIENA – Sausio 13-oji buvo paminėta sausio 18 d. Mišias aukėjo ir pamokslė Lietuvos kankinius prisiminė klebonas kun. L. Kemėšis. Maldas skaitė A. Aleliūnienė. Aukcas nešė B. Lukošienė ir M. Obelenienė. Parapijos salėje žuvusieji už Lietuvą buvo pagerbti tylos minute. T.P.

Delhi, Ont.

PADĖKA

Visiems, dalyvavusiems mūsų 60 metų vedybų ir 90 metų gimtadienio minėjimo šventėje reikiame nuoširdžia padėką.

Dėkojame KLKM dr-jos Delhi skyriaus pirmininkei B. Vytienai, KLB Delhi skyriaus pirmininkei T. Pargauskienei už sveikinimus, geriausius linkėjimus ir gražias gėles. Taip pat dėkojame sveikinusiems laiškais ir už atsiųstas gėles ir namus. Ypatinga padėka giminėms: Čuplinskių ir Jonių šeimos už piniginę \$300 dovaną ir p. Mikėnienėi už \$20. Piniginės dovanos perduotos Kanados lietuvių kultūros muziejui.

Dėkojame sūnams, marčioms ir vaikaičiams už šventės suruošimą ir Arvydų už puikų pravedimą. Dar kartą dėkojame visiems, mūsų šventėje dalyvavusiems.

Su dėkingumu – Antanina ir Benediktas Stonkai

Detroit, MI

A. a. ADELEŠ PODERIEENES METINĖS. 1998 m. sausio 4, sekmdienį, Šv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas kartu su kunigais Kazimieru Butkumi ir Viktoru Kriščiūnėvičiumi aukėjo šv. Mišias už A. Poderienę jos mirties metinėse. Parapijos choras, vadovaujamas muziko Stasio Slizio, atliko tai progai pritaikytą muzikinę programą. Parapijos salėje buvo paruošti pietūs. Šventovėje ir salėje dalyvavo apie 200 žmonių.

Kun. A. Babonas buvo lyg ir sūnus bevaikiamis Poderiams. Jis Antrojo pasaulinio karo pabaigoje iš Lietuvos pasitraukė Norvegijoje ir Vokietijoje, būdamas tik 14 metų. Vokietijoje gyveno pas Poderius, kurie 1948 m. išvyko Amerikon, o jis kiek vėliau išvyko kunigų seminarijon Romoje. Baigęs studijas, vėl susijungė su Poderiais Amerikoje. A. Poderienė, gimusi 1909 m. lapkričio 30 d. Brooklyne, grįžo Lietuvon, ten baigė mergaičių gimnaziją Kaune bei mašinraščio ir steno-grafijos kursus. 1934 m. iškėtojo už Jono Poderio. Abu Poderiai, išėję pensijon JAV-se, 1973 m. persikėlė iš Brooklyn'o į Detroitą, kur kun. A. Babonas aptarnavo tautiečius.

J. Poderis mirė prieš 20 metų. A. Poderienė buvo šaulių parengimų vadovė. Ji taip pat buvo baigusi kulinarijos kursus ir buvo labai vaishinga. Jos namuose paruošti pyragai ir gėlės sekmdieniais atkeliaudavo Šv. Antano parapijon, nors ji jau vaikišiojo ant ramsčių, turėjo kelias sunkias operacijas. Ji skaudžiai kentėjo net 17 metų, bet visuo met buvo geros nuotaikos ir vis padėdavo kitiems žmonėms. Labai daug padėdavo iš Lietuvos pabėgusiems paaugliui Alfonsui, kad jis taptų kunigu visuomenininku, nes ir ji pati buvo visuomenininkė.

Saulius Šimoliūnas

Hamilton, Ont.

KLB HAMILTONO APYLIN-KĖS VALDYBOS surengtas Naujų metų sutikimas Jaunimo centro salėje buvo sėkmingas, svečių atsilankė iš tolimesnių vietovių ir keletas iš Lietuvos. Norisi paminėti buvusius hamiltoniečius D. L. Mačikūnus, kurie nepabūsta ilgus kelionės arba blogo oro ir kiekvienais metais dalyvauja Naujų metų sutikime. Svečiai grožėjosi salės stalų meniškų papuošimų, – tai E. Bajoraitienės ir R. Pakalniškienės talentas ir darbas. A. B. Mačių skaniai paruošti patiekalai patenkino svečius. V. Povilonis linksmino muzika pritardamas gražiomis dainomis.

Bendruomenės pirm. B. Mačys pasveikino visus šio vakaro dalyvius šiais žodžiais: "Neša metai stebuklus ir laimę, kartais liūdesį neša jie mums". Bet kokie jie bebūtų – mes laukiame vis naujų, išlydę senus, linkėjo visiems daug laimės ir sėkmės. Nuosirdžiai padėkojo salės puošėjoms ir jų pagalbininkėms ir visiems, kurie prisidėjo prie šio renginio.

M. Biekšienė

KLKM D-JOS HAMILTONO SKYRIAUS v-bos posėdis įvyko sausio 7 d. M. Kalvaitienės namuose. Posėdį pradėjo malda ir neseiniai mirusios, aktyvios skyr. narės, Marijos Tumaitienės prisiminimu.

Aptarėme daug klausimų, įvertinome nuveiktus darbus ir numatėme, ką darysime 1998-aisiais.

Pirmasis renginys – sausio 27 d. Minėsime prel. J. Tadarauko 5-sias mirties metines Aušros Vartų parapijos patalpose. Šventovėje 9 val. ryto bus aukojamos Mišios, po jų rinksimės į parapijos salę pasidailinti prisiminimais apie šviesios atminties velionį.

Blynų vakaras įvyks vasario 24 d. 6 v.v. Tikimės, kad tradiciniai Užgavėnių blynai ir gausi loterija sukvies ne tik vyresnio amžiaus parapijiečius, bet ir jaunas šeimas su jų šauniais vaikučiais. Pavasarį numatome rengti išvyką į kokią nors žymesnę Ontario vietovę. Esame dėkingos šeiminkams už vaišes. D.V.

PAGALBAI LIETUVOS VAIKAMS, a. a. Pranės Dailienės 2-ųjų metų mirties prisiminimui, sūnus Leonas Klimaitis aukėjo \$5,000; a. a. Amelijos Palmerienės atminimui: \$10 – S. K. Karaškai; a. a. Laimos Šopytės atminimui: \$10 – A. S. Urbonavičiai, F. Venckevičienė.

A. a. Prano Šiulo atminimui, užjaušdami žmoną Mariją, dukrą Rūtą, sūnų Rimą su šeimomis, aukėjo: \$100 – E. J. Bubernai; \$50 – K. J. Dervaičiai, E. K. Gudinskai; \$30 – K. Milleris; \$25 – S. A. Dran-sutavičiai, J. A. Svilai; \$20 – G. Agurkienė, T. Apanavičienė, A. P. Armonai, A. J. Asmenavičiai, L. P. Cipariai, O. S. Dramantai, I. J. Jokubynai, D. Jonikaitė, O. J. Kareckai, J. L. Koperskiai, O. Linčiukienė, V. P. Lukošiai, S. Matukaitienė, B. Perkauskienė, M. A. Pusdešiai, S. J. Remesat, Z. P. Sakalai, J. G. Skaisčiai, O. B. Steponavičiai, P. P. Volungės, A. K. Žilyčiai, I. P. Zubai; \$15 – M. Borusienė; \$10 – A. Adomaitienė, J. Astas, O. A. Budininkai, F. M. Gudinskai, J. Juozaitienė, A. Mačiulaitienė, E. Mazulaitienė, V. P. Pleinai, V. P. Šidlauskai, V. Šniuolienė, A. S. Urbonavičiai. Mūsų veiklai paremti V. V. Beniūšiai aukėjo \$10.

Už visas aukas nuoširdžiai dėkoja – PLV komitetas

• Ar jau parėmėte Kanados lietuvių kultūros muziejų?

KAIRYS
BALTIC EXPEDITING

517 Fruitland Rd.,
Stoney Creek, Ontario,
Canada L8E 5A6
Tel: (905) 643-3334
Fax: (905) 643-8980

◆ Siuntiniai ◆ Standartiniai maisto siuntiniai ◆
◆ Valiutos pristatymas į Lietuvą ◆

Paslauga garantuota. Pakvitavimai su gavėjų parašais grąžinami paštu.

Dėl informacijų skambinkite:
Vytautui Kairiui (905) 643-3334
Bernardui Mačiui (905) 632-4558
Leonui Balaišui (514) 366-8259

Užsakymai dėl šventinių pristatymų priimami iki 1997 m. gruodžio 1 d.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Kan. Vaclovas Zakarauskas, gimęs 1906 m. lapkričio 6 d. Pieveliuose, dabartiniame Kauno rajone, mirė Čikagoje 1997 m. gruodžio 8 d. Lietuvoje velionis kunigu buvo įšventintas 1931 m. ir paskirtas Kauno arkikatedros bazilikos vikaru. Velionis trylika metų pasižymėjo Kauno radiofone sakytais pamokslais. Jis taipgi 1933-40 m. dirbo mokytoju ir kapelionu Kauno "Aušros" mergaičių ir berniukų gimnazijose. 1948 m. Kauno arkiv. J. Skvireckas jį pakėlė Kauno kapitulės garbės kanaaninku. Čikagoje velionis dirbo Švč. M. Marijos gimimo parapijoje, buvo Lietuvos vyčių šimtas dvyliktos kuopos kapelionas, spaudos bendradarbis. Palaidotas gruodžio 13 d. Čikagos lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse, į jas atlydėtas po gedulinių Mišių Švč. M. Marijos gimimo šventovėje.

Architektas Juozas Skoman-tas, kretėnų, gimęs Rūgii miestelyje prieš septyniasdešimt ketverius metus, gyvenęs Indianos Beverley Shores miestelyje, po sunkios operacijos mirė Šv. Jono ligoninėje. Palaidotas 1997 m. lapkričio 14 d. Čikagoje, Šv. Kazimiero kapinėse, į jas atlydėtas iš Švč. M. Marijos gimimo šventovės.

Šveicarija

Šveicarijos LB valdybos pirm. dr. Vacys Dargužas, keturis dešimtmečius rinko senus ir retus pasaulio žemėlapius bei kitas istorines vertybes. Šį rinkinį jis dovanavo nepriklausomybę atgavusiai Lietuvai. Šia proga Lietuvos televizija 1997 m. lapkričio 23 d. transliavo jam skirtą apybraižą "Daktaro Dargužo dovanos", o Vilniaus universitetas suteikė garbės doktoratą.

Brazilija

Brazilijos lietuvių bendruomenė 1997 m. lapkričio 16 d. Sao Paulo lietuvių pakvietė "Lituanikos" stovyklavietėn sutikti Brazilijos pavasario. Nuotaiką šiek tiek sudrumstė pavasarinis rytmečio lietus, bet oras greit išsiblaivė ir leido pasidžiaugti stovyklavietės gamta. Laikantis ligišolinės tradicijos, pavasario šventės dalyviams buvo paruošti pietūs.

Tomas Butrimavičius, sao paulietis, išskrido Vokietijon. Ten jis planuoja apsigyventi B. Bacevičiūtės-Koskės šeimoje ir lankyti Vasario šešioliktosios gimnaziją, nors dabartinė gimnazijos ateitis tebėra neaiški.

Stasys Makiška mirė Vila Zelinejo 1997 m. spalio 19 d. Prieš mėnesį buvo mirusi ir jo žmona Stasė. Velionis gimė 1920 m. sausio 17 d. Južintų miestelyje, dabartiniame Rokiškio rajone. Brazilijon jis atvyko su tėvais darbams ūkyje. Nusivylę sunkiu darbu, pabėgo Sao Paulan ir apsigyveno Mokoje. Stasys, baigęs Getulio Vargas technikos institutą, dirbo savarankišku mechaniku. 1950 m. suktūrė lietuvišką šeimą su Stase Nemickaitė. Jiedu išaugino sūnų ir dukrą. Velionis sudegintas Alpinos krematoriume, religines apeigas atlikus kun. Petri Rukšiai, SDB.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavyse namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos.

AKTYVAI PER 39 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kask. pal. čekių sąsk. iki1.75%
santaupas2.25%
kask. pal. taupymo sąsk.1.50%

PASKOLAS
Asmenines nuo6.25%
nekl. turto 1 m.6.350%

INDELIAI:
90 dienų indėlius3.00%
180 dienų indėlius3.25%
1 m. term. indėlius4.00%
2 m. term. indėlius4.25%
3 m. term. indėlius4.50%
4 m. term. indėlius4.75%
5 m. term. indėlius5.00%
RRSP ir RRIIF
(Variable)2.50%
1 m. ind.4.00%
2 m. ind.4.25%
3 m. ind.4.50%
4 m. ind.4.75%
5 m. ind.5.00%

Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gynybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000. Be to, narių santaupas apdraustas TALKOS atsargos kapitalu 3 ml. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELE
INTERAC KORTELE

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

PĖDOS SPECIALISTAS
CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

► KULNO SKAUSMAI
► PĖDOS SKAUSMAI
► PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
► NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
► JAUGĖ NAGAI
► VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
► SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

► VAIKU EISENOS NESKLANDUMAI
► PLOKŠČIAPĖDYSTĖ
► EISENOS SUTRIKIMAI
► PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
► PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
► STERILŲ ĮRANKIŲ

PRIMIAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
8 ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL. 648-9176
8 HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL. 388-3541
8 HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL. 523-7944

FIRST PLACE PHARMACY

350 King St. E., Hamilton

540-8877

Viktoras Remesat,
BScPhm

10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)
Nemokamas vaistų pristatymas
Sveikatos priežiūros įrankiai

Mokslo žmonių sąskrydis

Dešimtas Mokslo ir kūrybos simpoziumas Čikagoje, kuriame dalyvavo apie 150 Lietuvos ir išsvijusių mokslininkų. Pateikta šimtai mokslinių bei kultūrinių pranešimų. Iškiliai paminėta pirmosios lietuviškos knygos 450 metų sukaktis ir 1941 m. Birželio 23 sukilimas. Ta proga surengtos kelios parodos. Sekantis simpoziumas – Lietuvoje 1999 metais

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ Čikaga

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Šeštadienio posėdžiai

Ketvirtasis visumos posėdis supažindino su "Rezistencija 1940-1942". Vadovavo P. Narutis. Posėdis pradėtas garsiniu LAF pranešimu, skirtu šauliams ir partizanams: "Dėmesio! Dėmesio! Kalba Kaunas. LAF skelbia..."

Kalbėjo Mykolas Naujokaitis "Lietuvos aktyvistai pogrindyje, sudarant Lietuvos laikinąją vyriausybę ir ruošiant sukilimą be nacių žinios". Dr. Kazys Ambrozaitis kalbėjo tema "LAF'o ginkluotė, apsauga veiksmų, gyventojų ir rėmėjų objektų laike sukilimo ir LAF'o įtaka tolimesnei rezistencijai". Baigdamas jis ragino, kad Lietuvos seimas pripažintų birželio 23-čios d. Lietuvos sukilimą kaip antrąjį nepriklausomybės atstatymą.

Stasė Petersonienė perskaitė Juozo Mėtos atsiminimus "1940/41 m. ruošimasis, sukilimas Žemaitijoje". Po to St. Petersonienė papasakojo apie 1940 m. vasarą Kaune įvykusį Lietuvos mokytojų suvažiavimą, kuriame buvo sugedotas Lietuvos himnas. Tai buvo pirmasis sukilimas, pirmoji vieša pasipriešinimo banga, sakė ji. Tų laikų mokytojai kitaip pasielgti negalėjo. Tai anų laikų patriotinio, idealistinio auklėjimo rezultatas. Baigdamą ji ragino: "Grazinkime patriotinio, idealistinio auklėjimo įdėjus! Tik tokioje atmosferoje išauklėtas jaunas sukuris saugią ir šviesią Lietuvą".

P. Narutis suminėjo, kad St. Petersonienė-Vanagaitė buvo to himno giedojimo iniciatorė. Po to, ją pagerbdami, beveik visi klausytojai atsistojo. P. Narutis tarė baigiamąjį žodį, kuriame paryškino dar eilę sukilimo ir rezistencijos įvykių.

Penktasis visumos posėdis buvo skirtas pagerbti Mariją Gimbutienę. Vadovavo prof. dr. Jonas Račkauskas. Kalbėjo Joan Marler tema "Remembering a Great Woman of Science: The Life and Work of Marija Gimbutas". Ji įdomiomis skaidrėmis pailiustravo šios žymios mokslininkės gyvenimą.

Šeštadienio vakare buvo X MKS pokylis gražioje "Lexington House" salėje, kurioje dalyvavo per 300 svečių iš Lietuvos ir išsvijusių. Pokylio vadovė – Irena Kerelienė. Invokaciją su-

kalbėjo kun. V. Vaičiūnas ir trumpą žodį tarė LR ambasadorius JAV St. Sakalauskas. Po to buvo vakarienė ir šokiai.

Pamaldos ir žuvusių pagerbimas

Švč. Mergelės Marijos gimimo parapijos šventovėje Marquette Pk. sekmadienį, lapkričio 30, įvyko iškilmingos pamaldos katalikams, kurias koncelebravo vysk. P. Baltakis ir parapijos klebonas kun. dr. M. Yakaitis. Turiningą pamokslą pasakė vysk. P. Baltakis, giedojo parapijos choras (vadovavo muz. Ant. Linas), sol. V. ir M. Momkai (vargonavo R. Sokas). Lietuvių evangelikų liuteronų "Tėviškės" parapijoje iškilmingas pamaldas laikė vysk. Hansas Dumpys, giedojo parapijos choras, vad. muz. A. Kaminskio.

Po to visi rinkosi į J. centrą, kur prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę M. Naujokaičio buvo uždegta aukuro ugnis ir padėtas vainikas. Giliareikšmę kalbą pasakė dr. A. Damušis, vainiką padėjo St. Petersonienė ir dr. K. Ambrozaitis. Iškilmės dalyvavo šauliai su savo vėliavomis. Žuvusiųjų už laisvę pagerbimas buvo baigtas Lietuvos himnu.

Pranešimai iš Lietuvos

Truputį pasistiprinę JC kavinėje, žmonės rinkosi į didžiąją JC salę išklausti paskutinių pranešimų iš Lietuvos. Mokslo programos pirm. dr. V. Narutis pakvietė dr. Žybartą Jackūną, LR seimo švietimo, mokslo ir kultūros kom- to pirm., supažindinti su pirmuoju kalbėtoju – švietimo ir mokslo vicemin. J. Puodžiū.

Pastarasis kalbėjo tema "Švietimo ir mokslo reforma". Jis kalbėjo išsamiai, paremdamas viską statistiniais duomenimis, apie Lietuvos visų rūšių mokyklų padėtį. Kalbėjo ir apie m-las pietryčių Lietuvoje, kur imtasi steigti visur mokyklas, kur tik tėvai to raštu pageidavo. Pasitempė ir lenkų m-las, įvedamas lietuvių k. mokymą nuo pirmos klasės. Yra rengiama bendravaldybinė programa. Išleista m-loms 54 visai nauji vadovėliai, kurių išleidimas labai daug kainavo. Vadovėlių leidimą remia ir Atviros Lietuvos fondas. Yra kuriamos išsamios vertinimo sistemos, pradėtas kurti egzaminų centras. Pabrėžiama vaikų su protine ir fizine negalia ugdymas, steigiamos pedagoginės-psichologinės tarnybos, vykdomas vadovų ir peda-

gogų tikrinimas. Švietimo ir mokslo ministerija pabrėžia puoselėjimą liet. kultūros ir tradicijų, išlaikant tautinį savitumą, jungiantis į Europą.

Viceministeris kalbėjo, kad dirbti nėra lengva, yra trukdoma, bet reformos yra vykdomos. Jis kalbėjo ir apie aukštojo mokslo pertvarkymą. Lietuva yra I-oji iš Baltijos kraštų, parengusi mokslo ir studijų įstatymą. Lietuvos jaunimo akademinis išsimokslinimas yra pakankamai aukšto lygio ir gali lygintis su kt. Europos šalių, bet studentai dar neturi pakankamai sąlygų ir neįpratę studijuoti savarankiškai. Jis paminėjo, kad Lietuvoje dar nėra nė vienos privačios aukštosios m-las, išskyrus kunigų seminariją. Jis pabrėžė, kad Lietuvos aukštosios m-las turi plačią autonomiją.

Lietuvoje studijuoją dabar 370 užsieniečių, daugiausia iš Azijos kraštų. Per 50 m. Lietuvos tautinė kultūra ne tik išsilaikė, bet ir brendo aukštosiose m-lose. Dėl to ir Vilnius sulietuvėjo. Aukštoji m-la bus ta jėga, kuri išlaikys tautinį savitumą ir padės įeiti Europos sąjungon.

Lietuvos muzikos akademijos rektorius prof. dr. Juozas Antanavičius supažindino su sekančiu kalbėtoju dr. Vigtu Gončiu (Gontis), kuris yra Lietuvos mokslininkų s-gos mokslinio instituto direktorius. Jis kalbėjo apie Lietuvos mokslininkų s-gos veiklą, jos ištakas, išvardino eilę steigėjų. Ekrane pateikė



Mokslo ir kūrybos simpoziume dalyvavo ir Lietuvos švietimo bei mokslo ministeris prof. Zigmantas Zinkevičius, kuris nuotraukoje matomas su Čikagos Pedagoginio instituto dėstytoja Milda Šatienė. Nuotr. Ed. Šulaičio

eilę statistinių duomenų. Pabrėžė, kad Lietuvos mokslininkų s-gos tikslas yra vienyti mokslines jėgas, mokslą populiarinti ir visuomenę informuoti. Žurnalas "Mokslo Lietuva" yra visų mokslininkų raiškos priemonė. Mokslininkų s-ga prisideda prie "Revue Baltique" žurnalo leidimo, stengiasi skleisti klubinę veiklą per "Internet".

Prof. hab. dr. Leonas Kadišius kalbėjo tema "Lietuvos mokslo taryba – demokratiška mokslo ir studijų savivaldos institucija". Ji sudaryta įstatyminiu pagrindu pagal Mokslo ir studijų įstatymą. Tarybos paskirtis – paruošti doktorantus. Kuriamą naują mokslo laipsnio sistemą. Doktoratūra esanti skirtinga nuo aspirantūros. JAV nėra habilituoto dr-o laipsnio, bet kai kuriose Europos šalyse jis yra. Lietuva dar neatsisakė habilitacijos, kuri sugriežtina mokslinį pasirošimą.

(Nukelta į 7-tą psl.)

ANATOLIJUS KAIRYS

Laiškas vyskupui Teofilui Matulioniui

Šventasis Dievo Tarne,
Vyskupe ir Kankiny, Tu mano sielos
gelmėse esi negestanti šviesa ir
švyturys, budįs audringos jūros pakrašty, kad
nemuskestų mano laivas sūkuriuos bangų...

Patiuoose jaunystės metuose, pavasarį,
Tave aš vieną kartą netikėtai sutikau –
iškilminga šventė ir svečiai ten buvo,
ten buvau ir aš, "Pavasario" atstovas.
Aš sėdėjau Tavo kairėje, alkūnė mano
dešinė vis siekė Tavo kairę ranką.

Pirmą kartą pakviestas, pagerbtas ir
pasodintas garbingiausioje vietoje, prie
Vyskupo ir Kankinio, Bažnyčios didvyrio.
Išpuodis ir atminimas liko man nepaprastas,
nors aš nesupratau ką

reiškia būti komunistų kaliniu, kas
Sibiras yra, tremtis, kalėjimas šaltčiuose.
Negirdėjau daug, neskačiau aš daug,
tebuvau studentas, nepatyręs ir neapsiskaitęs,

mokslo ir svajonių, gan dažnai nerealių
blaškomas, svyruojantis,
nekalbėjau, tik klausiau ramaus ir tyro balso,
pilną Tavo atleidimo ir šviesos.

Bet Tu, Vyskupe ir Kankiny,
pažinai mane geriau nei aš Tave.
Po keliolikos dienų aš gaunu
iš Tavo mažytį paveikslėlį, šventą,

vienoje jo pusėje gelė ir kielikas,
Ir švenčiausias Sakramentas spinduliuos,
O antrojo šio paveikslėlio pusėje
Tavo, Vyskupe, ranka toks įrašas:

"D. G. p. Anatolijui Kairiui
su palaiminimu
† Vysk. T. Matulionis.
Kaunas, 1939.22.IV."

Tavo šį palaiminimą priėmiau kaip
Dievo dovaną, man siųstą per Tave.
Šitą šventą paveikslėlį
tuoj idėjau į maldaknygę vardu

"Viešpaties angelas", nupirkta Kaune
prieš išvykstant studijuoti į Vilnių.
Ši maldaknygė ir buvo ta vienintelė knyga
bėgantis iš Tėvynės išnešėta,

iš to pragarų, iš tų liepsnų, kurias Tu
pažinai ir taip garbingai praejai.
Aš dabar žinojau, kas yra tie komunistai,
kas yra "lygybės ir brolybės" sistema,

kas yra "tiesa", kas "netiesa", "vienybė",
kas yra "taika", ir "netaika".
Baisios karo dienos, ypač paskutinės,

(Iš parengtos knygos "Mano paveikslų galerija")

ŠALFASS

Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjunga SVEIKINA savo buvusį sąjungos pirmininką, ilgametį darbuotoją bei sąjungos garbės narį

Valdą Adamkų,

laimejusį Lietuvos respublikos prezidento rinkimus.

Linkime sveikatos ir sėkmės tarnaujant mūsų tėvynės Lietuvos gerovei.

Audrius Šileika,
ŠALFASS-gos pirmininkas

Šimtmetis Aukštaitijos ažuolas

(Atkelta iš 5-to psl.)

Valstybei žlungant

Karo viesulas vis labiau nio-kojo Europą, slapta pasirašyta Ribbentropo-Molotovo sutartis pardavė Lietuvą agresoriams. Sovietų Sąjunga privertė Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes pasirašyti veidmainingas savitar-čio pagalbos sutartis ir išleisti į jų teritorijas rusų karines jėgas. Užtai Sov. Sąjunga perleido Vilnių ir Vilniaus kraštą Lietu-vai.

Taikiu būdu atgauti senąją sostinę buvo gyvybiškai svarbu. Bet vyriausybėje brendo krizė – jausdamas nepalankią istorinių įvykių eigą, prezidentas bandė padėti taisyti vyriausybės pakeitimu. Tautininkai, kurie neįėjo į J. Černiaus vyriausybę, buvo opozicijoje, jie buvo nepatenkinti ypač min. pirmininko pavaduotoju K. Bizausku, švietimo ministru L. Bistru ir žemės ūkio ministru J. Krikščiu.

1939 m. lapkričio 22 d. J. Černius ir jo vyriausybė atsistatydino, užleisdama vietą senam tautininkų veikėjui Antanui

Merkiui. J. Černius grįžo į kariuomenę ir buvo paskirtas I-sios pėstininkų divizijos vadu. (Brigados generolo laipsnis jam buvo suteiktas 1937 m.).

Gen. S. Raštikis taip yra įvertinęs J. Černiaus nuopelnus Lietuvos kariuomenei: "Kariuomenėje ir jos štabe Černiui teko labai sunki ir atsakinga našta. Jo ir mano pažįtos kariniai ir Lietuvos nepriklausomybės stiprinimo reikalais buvo vienodos. Mūsų kariuomenės pažangą labai atidžiai stebėjo ir svetimų valstybių kariniai atstovai. Jie ne tik mums, bet ir kitiems įrodinėjo, kad Lietuvos kariuomenė savo mokymu, apginklavimu ir kadrais buvo pralenkusi mūsų artimiausių mažųjų kaimynų kariuomenes".

1939 m. pabaigoje Černiui šeima persikėlė gyventi į Vilnių – įsikūrė buvusių Žemųjų pilies rūmų išlikusiame sparne, o vėliau gavo butą prie tuometinės Ožekienės aikštės (virs dabartinio Centrinio knygyno).

Okupacijų gniaužuose

Su dideliu skausmu gen. J. Černius sutiko sovietų okupaciją 1940 m. birželį. Kariuomenės pertvarkymo septynerių metų planas, priimtas 1935 m. dar nebuvo galutinai įvykdytas. Pasipriešinimo okupantams klausimą ne jis sprendė. Ne visi dar suprato klastos mostą. "Liaudies kariuomenės" vadu buvo paskirtas gen. V. Vitkauskas. Jis taip pat buvo apgautas. Gen. J. Černius vėliau pasakojo, kad Vitkauskas supratęs savo vaidmens beviltiškumą galvojo nusižudyti. Černius jam pasakė, kad tuo tautos nebeįgelbės.

Sovietai savo apgaulę tęsė ir penkiems generolams suteiktą net generolų majorų laipsnius: Vitkauskui, Karveliui, Čepui, Žiliui ir Černiui. Bet prieš pat karo pradžią į 29-tojo korpuso vadus (į jį įkorporuota buvo Lietuvos kariuomenė) buvo paskirti vien rusai. Iš pareigų buvo atleistas ir J. Černius, į jo vietą paskirtas plk. Tiščenko.

Černius, kaip ir kiti generolai, turėjo vykti į Maskvą, į kursas. Bet į jo vietą paskirtas rusas vėlavo dėl pastarojo dukters vestuvių. Prasidėjus 1941 m. birželio 22 d. karo veiksmams, J. Černius su šeima nuvažiavo iki Zarasų apylinkių ir toliau nesitraukė.

Suprasdamas naujųjų vokiškųjų okupantų pavojingumą, J. Černius nesivėlė į jokias politines intrigas. Be karinės profesijos, jis pradėjo dirbti pramonėje, o atsiradus laisvai malūno direktoriaus vietai Kupiškėje, jo gimtinėje, ten ir apsigyveno. Šeima labai skaudžiai išgyveno dukters Danutės ankstyvą mirtį – peršalusį sunkiai susirgo ir mirė.

Į Vakarus

Šių eilučių autoriui 1942-1944 m. teko artimai draugauti su gen. J. Černiaus sūnumi Vytautu, būti jų šeimoje. J. Černius buvo labai atidus jaunimui, visados domėjosi, kaip mums sekasi. Dažnai jis lankydavosi pas savo motulę Aukštaičių kai-

me. Ten ir mes, vaikai, atostogavome, kol nepradėjo visai arti dundėti fronto patrankos.

Iš Kupiškio Černiai pasitraukė prieš pat ateinantį rūsams ko ne paskutinę minutę. Ilgai dar tą rudenį gyveno Žemaitijoje ir tik vėl atsivijus frontui persikėlė per Nemuną į Prūsiją.

Nelengvas buvo pasitraukimo kelias, DP stovyklos. 1947 m. Černiui šeima išvyko į Angliją, kur dirbo pas ūkininką paprasčiausius žemės ūkio darbus. Šeiminkas net nežinojo, kad jam tvoras mūrija buvęs Lietuvos min. pirmininkas, kol to neužuodė vietos spauda.

1948 m. Černiai iš Anglijos atvyko į JAV. J. Černius pradėjo dirbti BALFe, vėliau ke-lio-lika metų darbavosi Flinte "General Motors" automobilių fabrikuose. Per visą tą laiką jis be priežasties nepralaidavo vienos darbo dienos ar valandos. Kai išėjo į pensiją, buvo vienintelis toks drausmingas darbuotojas. Bendrovė jį atitin-kamai pagerbė.

Karys ir šeimos žmogus

Prezidento A. Smetonos biografas A. Merkelis teisingai apibūdino J. Černiui: "Brig. gen. J. Černius buvo kariškis, politika tesidomįs tik tiek, kiek to reikalauja aukštos bei atsakingos jo, kaip kario, pareigos. Paprastumas, atvirumas, nuoširdumas ir galbūt per didelis pasitikėjimas kitų gerai norais bei valia buvo ryškioji jo asmenybės bruožas santykiuojant su kitais žmonėmis. Ministeriu pirmininku jis sutiko būti ne garbės siekdamas, bet pareigos skatinamas".

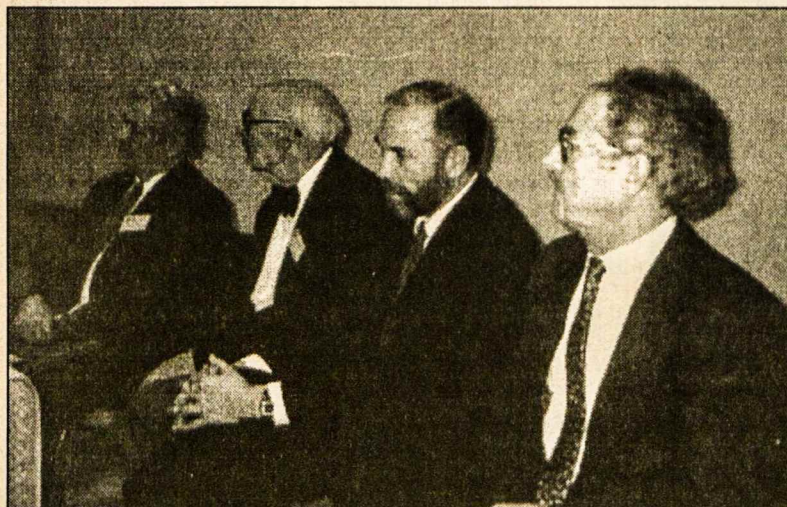
J. Černius labai rūpinosi savo šeima – davė gerą išsimokslinimą savo sūnui Vytautui, elektronikos inžinieriui, ilgus metus dirbusiam JAV karinėje pramonėje. Labai rūpestingai slaugė savo sunkiai sergančią žmoną. Mirė J. Černius Los Angeles mieste 1977 m. liepos 3 d.

Paminkliniai pėdsakai

Velionies vardu Kupiškio rajone pavadinta Noriūnų vid. mokykla, kuri yra arti jo buvusios tėvų sodybos – antroje Lėvens upės pusėje. Prie namo, kur Kupiškėje gyveno J. Černius, pritvirtinta paminklinė lenta. Sūnus Vytautas 1998 m. rugsėjo 16 d. ruošiasi į Lietuvą atvežti tėvų Jono Černiaus ir Veronikos Černienės palaikus, kurie bus palaidoti Kaune, Petrašiūnų kapinėse. Ten jau ilsisi daug įžymių Lietuvos žmonių. Kupiškėje bus atidengtas paminklas.

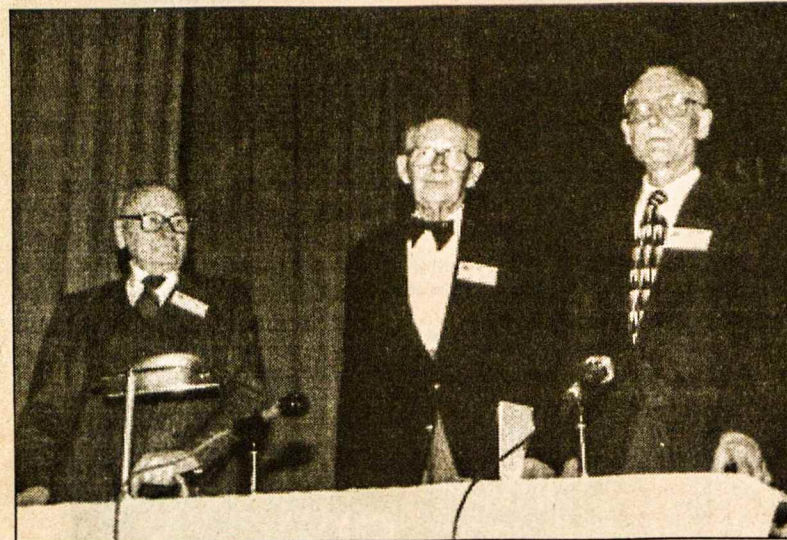
J. Černiaus atminimui bus rengiamos parodos Lietuvos muziejuose ir bibliotekose, per VILSAT televizijos stotį jau buvo transliuotos dvi TV laidos po 45 minutes, skirtos J. Černiaus gyvenimo epizodams prisiminti. Labai tėvų atminimą gerbia jo sūnus Vytautas ir du jo sūnūs, gyvenantys JAV, t.y. J. Černiaus vaikaičiai.

Lietuva nepamiršta žmogaus, kuris visą gyvenimą liko tauris ir tvirtas, darbštus ir ištikimas, išreiškiantis geriausias mūsų tautos savybes.



Lietuvos universiteto 75 metų minėjimas X-me Mokslo ir kūrybos simpoziume 1997.XI.30 Čikagoje. Iš kairės: Lietuvos švietimo ir mokslo min. prof. Zigmantas Zinkevičius, VDU garbės daktaras dr. Adolfas Damušis, Kauno Technologijos universiteto rektorius prof. Kęstutis Kriščiūnas ir VDU garbės daktaras dr. Antanas Razma

Nuotr. Z. Degučio



X-tojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo 1997.XI.28 Čikagoje visumos posėdžio "1941 metų sukilimas" paskaitininkai: prof. dr. Juozas Meškauskas, dr. Adolfas Damušis, Pilypas Narutis. Nuotr. Z. Degučio

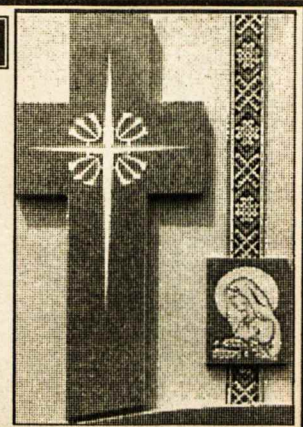
SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7



Šimtmetis Aukštaitijos ažuolas

Buvusio Lietuvos ministerio pirmininko brigados generolo JONO ČERNIAUS šimtąjį gimtadienį prisimenant

HENRIKAS PAULASKAS

Niekas iš Kupiškėnų nebuvo pasiekęs tokio valstybinio iškilumo, kaip Jonas Černius, kurio 100-tosias gimimo metinės suėjo 1998 m. sausio 6 dieną.

Gimė jis Kupiškio miesto pakrastyje, kuris vadinosi Zuntė. Čia kupsojo gera krūva namelių, kurie rikiavosi pagal seną kelią į Subačių ir Panevėžį, o daržai ir ganyklos rėmėsi į Lėvens upelį. Netoli dunksojo senas sėlių laikų piliakalnis, sėlių, kurie buvo Kupiškėnų prosnėliai.

Pasiruošimo keliu

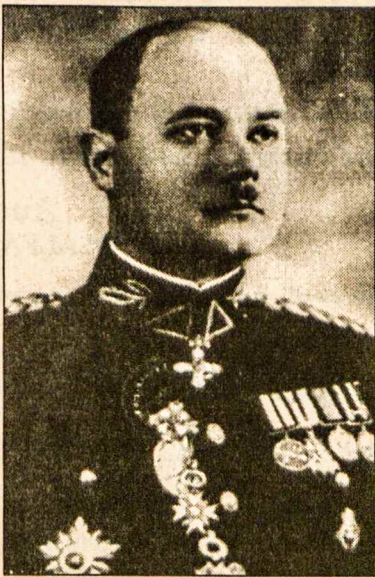
J. Černiaus tėvas buvo puišus mūrininkas, kurio krosnys garsėjo visoje Aukštaitijoje.

J. Černius (tuomet dar vadinėsis Černiauskas) baigė Kupiškio keturklasę ir toliau mokėsi Panevėžio gimnazijoje. Paskelbus Lietuvos nepriklausomybę ir pradėjus kovas su priešiniais, iki 1919 m. birželio Kupiškis ir jo apylinkės buvo bolševikų rankose. J. Černius su draugais 1919 m. kovo pradžioje perėjo fronto liniją ir įstojo savanoriais į kaitik įsteigtą Lietuvos karo mokyklą. Frontui labai reikėjo jaunų karininkų. J. Černius 1919 m. liepos 6 d. baigęs karo mokyklą pirmąją laidą buvo paskirtas į III pėstininkų pulką, dalyvavo kovose su bolševikais ir lenkais.

Kariuomenės vadovybė pastebėjo labai drausmingą ir darbštų karininką, jo norą mokytis ir pasiuntė į Aukštąją karo inžinerijos mokyklą Briuselyje, Belgijoje. Stipendija buvo labai nedidelė, ir jaunas karininkas vos padengdavo būtiniausias išlaidas. O mokėsi puikiai.

Gavęs karo inžinieriaus diplomą, J. Černius 1929 m. buvo paskirtas Lietuvos kariuomenės karo technikos štabo viršininku. Kartu jis, kaip lektorius, skaitė paskaitas Aukštusiuose generalinio štabo kursuose.

Lietuvai reikėjo aukščiausio išsilavinimo specialistų, J. Černius buvo pasiūstas į Paryžiaus karo akademiją (Ecole supérieure de guerre), kurią 1932 m.



Buvęs Lietuvos ministeris pirmininkas brigados generolas JONAS ČERNIUS

baigęs gavo generalinio štabo karininko vardą.

Lietuvoje yra išlikę J. Černiaus kursiniai ir diplominiai darbai, brėžiniai, parašyti dailiai, taisyklingiausia prancūzų kalba ir gavę aukščiausią įvertinimą. Atostogų J. Černius paprastai grįždavo į Lietuvą ir il-sėdavo savo tėvų nedideliame ūkelyje prie Palėvenės bažnytkaimio Aukštaičių kaime, kur kaip savanoris-kūrėjas buvo gavęs apie 15 ha žemės. Jis jau buvo vedęs mokytoją Veroniką Augulytę, kilusią iš Svėdų ir augino sūnų Vytautą, gimusį 1930 m. ir šešiais metais vyresnį dukrą Danutę.

Krašto tarnyboje

1934 m. J. Černius buvo paskirtas kariuomenės generalinio štabo operacijų (III skyriaus) viršininku, pakeltas į pulkininkus. Tuo pat metu jis ėjo ir Pirmojo Lietuvos prezidento A. Smetonos Lietuvos karo mokyklos viršininko pareigas. 1935 m. paskiriamas Lietuvos kariuomenės štabo viršininku. Šias pareigas ėjo iki 1939 m. kovo 30 d., kai jam buvo pavesta sudaryti naują ministerių kabinetą ir būti ministru pirmininku.

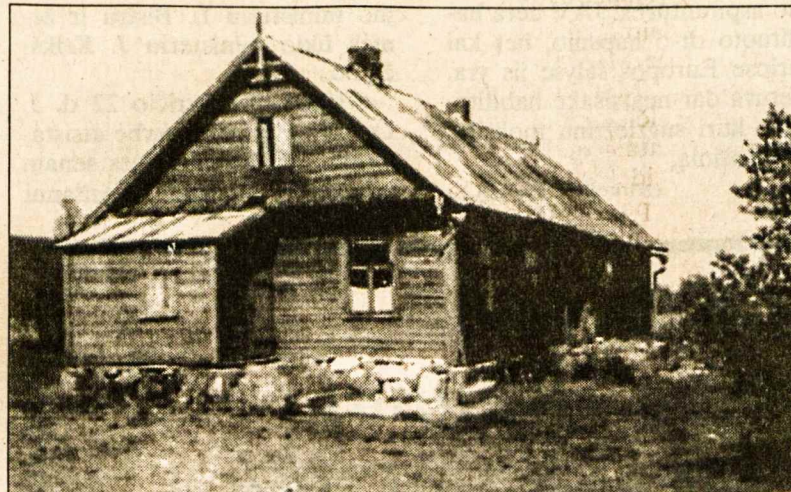
Laikai buvo labai neramūs,

Lietuva neteko Klaipėdos, artėjo Antrasis pasaulinis karas. J. Černiaus sudaryta vyriausybė buvo pavadinta vieningo darbo vyriausybė, besiremianti ne tiek partijų veikėjais, kiek veikliais ir energingais specialistais.

Buvo numatyta toliau tęsti žemės reformą gerinant ūkininkų padėtį. 1939 m. rudenį prasidėjo Lenkijos-Vokietijos karas. Naciai siūlė jėga atsiimti Vilnių ir Vilniaus kraštą, vyko slapotos Ribbentropo-Molotovo derybos ir Lietuvos pardavimas. Paskelbusi neutralitetą, Lietuva siekė visomis išgalėmis išsaugoti savo nepriklausomybę ir laisvę. Tautos siekis atgauti teisėtą sostinę Vilnių buvo visų didžioji viltis. Lietuva parodė retą kilnumą neįsiveldama į karą prieš parblokštą ir nugalėtą Lenkiją, nepatapo Hitlerio Vokietijos sąjugininke.

Mažai žinomas faktas, kad min. pirmininkas J. Černius savo atsakomybėje leido pasienio policijai įsileisti ne vien internuojamus lenkų kariškius, bet ir šimtus ir tūkstančius Lenkijos žydų, tuo išgelbėdamas juos nuo neišvengiamos žūties. J. Černiaus dėka patekė į Lietuvą, šie žydai pabėgėliai vėliau Japonijos konsulo dėka gaudavo vizas ir išvykdavo į neutralias ir nepavojingas šalis.

(Nukelta į 6-tą psl.)



Namas Kupiškio rajono Aukštaičių kaime, kurį pastatė karininkas JONAS ČERNIUS, gavęs žemės kaip Lietuvos savanoris-kūrėjas. Čia jis vasarodavo, čia iki mirties gyveno jo motina GRASILDA ČERNIENĖ

Nuotr. H. Paulausko



Vaizdas iš lietuvių kalėdinio pasirodymo 1997 m. gruodžio 7 d. Čikagos Mokslo ir pramonės muziejuje, kur švenčių laikotarpyje vyksta įvairių tautybių programos

Nuotr. Ed. Šulaitis

Čikagos lietuvių vaizdai ir vargai

EDVARDAS ŠULAITIS

Vienu iš įdomių 1997 m. gruodžio renginių Čikagoje reikia laikyti šventinę-kalėdinę programą Mo slo ir pramonės muziejuje, įsikūrusiame prie pat Mičigano ežero. Čia lietuviai jau seniai dalyvauja įvairių tautybių kalėdinuose pasirodymuose, kurie vyksta šeštadieniais ir sekmadieniais, pradedant lapkričio 22 ir baigiant sausio 4 d. Lietuvių programa vyko sekmadienį, gruodžio 7, ir tą dieną lietuviai dalinosi scena su Kolumbijos, Austrijos ir Liuksemburgo atstovais.

Lietuviškąją dalį atliko Lietuvos vyčių tautinių šokių grupė su jos ilgamečiu vadovu Frank Zapoliu ir muzikos mokytojos D. Gedvilienės vadovaujamas lituanistinės mokyklos mokinių dainininkų chorėlis. Jų čia daugiau kaip 1 valandą trukusią programą stebėjo pilna salė žmonių – apie 200 asmenų. Atlikėjai buvo gerai pasiruošę, ypatingai smagu buvo matyti pačius mažiausius šokant tautinius lietuvių šo-

kus, dainuojant ir giedant. Taigi lietuviška veikla čia nenutrūks dar ilgus dešimtmečius. Tai nuopelnas naujai iš Lietuvos atvykusių tautiečių ir jų jaunimo, kuris papildo vis retėjančias seniau čia gyvenusių eiles.

Tą pačią popietę, pasibaigus lietuviškai programai šiame pasaulinio garso muziejuje ir dar apžiūrėjus lietuvišką eglutę (ji vienintelė čia buvo be elektros lempučių, nes papuošta šiaudinukais), kai kurie programos atlikėjai ir žiūrovai skubėjo į svarbiausią Čikagos lietuvių kultūrinę vietą – Jaunimo centrą, dalyvauti jo 40 metų veiklos iškilmėje.

Apie šį Centrą informacija yra išspausdinta suaktuviniame leidinyje (sudarytojos: Aldona Jurkutė ir Skirmantė Miglinienė). Lietuvos garbės gen. konsulas V. Kleiza taip apie jį sako: "Jei šiandien Čikagos lietuviai gali džiaugtis ir didžiuotis veiksmingu lietuvišku gyvenimu, tai yra didele dalimi Jaunimo centro nuopelnas, kuris prieš 40 metų plačiai atvėrė savo duris kiekvienam geros valios lietuviui. Ir dabar, kai mes išsiskleidėme po įvairias Čikagos apylinkes, Jaunimo centras vis tiek išlieka viena iš pagrindinių lietuvių tvirtovių, kur pastogę atranda visos kartos."

PLB valdybos pirm. V. Kamantais: "Dėkojame, kad Jaunimo centro vadovai ir rėmėjai savo dideliu darbastumu ir dosnumu per 40 metų išlaiko, ugdo, kuria ir pateikia visiems lietuviams – jauniems ir vyresniems – krikščioniškas ir tautiškas lietuvių kultūros, mokslo, meno, tautodailės, dainų, muzikos, tautinių šokių, organizacines, socialines, archyvinės ir kitokias lietuviams reikalingas vertybes tinkamoje aplinkoje visame pasaulyje žinomo Jaunimo centro patalpose".

Išspūdingos buvo Bernelių Mišios Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos šventovėje Kūčių naktį kitados gausiausioje lietuvių Mar-



Vyskupas PAULIUS BALTAKIS X-jame Mokslo ir kūrybos simpoziume Čikagoje kalbasi su Vytauto Didžiojo universiteto Kaune rektoriumi dr. VYTAUTU KAMINSKU

quette Parko apylinkėje. Dauguma šios apylinkės gyventojų persikėlė į vakarus ar pietus nuo Čikagos ir įsteigė net "Pasaulio lietuvių centrą", bet dabar šią vietovę pamėgo naujai iš Lietuvos atvykusieji tautiečiai (o jų Čikagoje ir apylinkėse jau esama per 10,000). Šių tautiečių dėka šventovė per šias pamaldas buvo perpildyta. Tai buvo savotiškas įrodymas, kad lietuviai juodiesiems gyventojams nenori palikti savo įsteigtų religinių ar kitokių įstaigų.

Šį kartą šios Bernelių Mišios buvo įdomios ir tuo, jog jas atnašavo iš Tėvynės atvykęs kunigas Rimas Gudelis, kuris buvo atsiustas darbuotis šios parapijos sielovadoje, nes vietinių lietuvių kunigų čia beveik nebeliko. Beje, jis čia pasakė ir prasmingą pamokslą. Gražiai pasirodė muz. Antano Lino vadovaujamas parapijos choras, giedoję solistai Margarita ir Vaclovas Momkai bei Genovaitė Mažeikienė, fleita grojo Rima Polikaitytė, o vargonais – Ričardas Sokas.

Kalbant apie lietuvių kunigų trūkumą, reikia pasakyti, kad ir Šv. Antano lietuvių parapija Cicero mieste visą rudenį jo neturėjo, nes Lietuvių misijos šioje parapijoje vedėjas kun. dr. Kęstutis Trimakas buvo išvykęs dėstyti teologijos Vytauto Didžiojo un-te Kaune, kur ėjo dar ir kitas pareigas religinėje veikloje.

Prieš pat Kalėdas jis sugrįžo, ir jau dabar Cicero ir apylinkių lietuviai vėl džiaugiasi pamaldomis savąja kalba. Kaip yra reikalingos lietuviškos pamaldos gimtąja kalba, buvo išreikšta po pamaldų įvyksiaime tradiciniame lietuvių susibūrimo prie kavos ir pyragų (susibūrimai vyksta kiekvieną sekmadienį parapijos buvusios mokyklos pastate). Pokalbio vedėjas dr. Petras Kisielielis išreiškė visų susirinkusiųjų

vardu pasiilgimo jausmus kun. dr. K. Trimakui jo sugrįžimo proga.

Cicero ir apylinkių lietuviai po lietuviškų pamaldų susirinkę dažnai svarsto įvairius lietuviškuosius klausimus, išklauso pranešimų apie Lietuvos gyvenimą iš ten viešėjusių ar gyvenančių tautiečių. Dažnai čia būna renkamos ir aukos įvairiems projektams paremti.

Prieš Lietuvos prezidento rinkimus čia pradžioje buvo stipriai pasisakoma už seimo pirmininką Vytautą Landsbergį. Jo rinkimų vajui sudėta nemažai pinigų. Bet jam pirmame rate pralaimėjus, nutarta remti čikagietį Valdą Adamkų, kurio išrinkimu buvo pasiūlyta sausio 11 d. susirinkime.

Po Kalėdų ir Naujųjų metų du kartus kalbėjo ir buvęs cicerietis dr. Arvydas Žygas, plačiai žinomas Lietuvos religinėje ir jaunimo veikloje. Jis buvo sugrįžęs į namus švenčių proga ir padarė pranešimus apie įvairias apraiškas tėvynėje. Arvydas dabar studijuoja Kauno tarpdiecinėje kunigų seminarijoje ir papildys vis retėjančias kunigų gretas išėjimoje.

Pažymėtinas renginys. Vasario 8 d., 3 v.p.p., Jaunimo centre koncertuos garsūs lietuvių smuikininkas Vilhelmas Čepinskis iš Kauno (jam akompanuos Lina Šatkutė). Jis 1997 m. baigė garsiąją Juiliard muzikos mokyklą Niujorke, baka-lauro laipsniu. Taip pat pernai jis buvo pirmasis iš lietuvių smuikininkų, koncertavęs pasaulinio garso koncertų salėje – "Carnegie Hall".

Šis dar jaunas vyras yra laikomas "vunderkindu" ir nuo pat jaunų dienų stebina muzikos megėjus savo gabumais. Vilhelmas yra kilęs iš muzikų šeimos – jo tėvas yra buvęs Kauno Muzikinio teatro smuikininkas ir dirigentas, o motina tame teatre reikėsi kaip solo dainininkė. Koncertą rengia Anapolijaus Šluto lietuvių radijo vokalėdė.



Dr. ARVYDAS ŽYGAS, buvęs Cicero gyventojas, o dabar plačiai besireiškiantis Lietuvos gyvenime ir kartu studijuojantis teologiją Kauno kunigų seminarijoje, grįžęs Kalėdų proga į namus Cicero lietuvių susibūrimo kartu su dr. PETRU KISIELIUMI



Come back to the Lithuanian way of life. Book with Norvista before March 31 and you're on your way to ancient folklore and picturesque meadows for one special price. Fly between May 23 and September 9 from Toronto non-stop to the Helsinki gateway and beyond. One special reason to get back to the people and places that matter. Call your travel agent. We'd like to lavish you with our service.

EARLY
BIRD
RATE

VILNIUS FROM

\$995

Norvista
FINNAIR

GATEWAY TO THE WORLD
Finnair is a partner in Aeroplan!

Some restrictions do apply. Applicable airport taxes not included. Children's fares available.

Contact your travel agent
or call Norvista Tours at
416-222-0203
or
1-800-461-8651

(Atkelta iš 6-to psl.)

Lietuvoje dabar yra teikiama mokslo premijos už mokslo darbus. Ši taryba bendradarbiauja ir su vietinėmis ir su tarptautinėmis institucijomis. Lietuvos mokslas vis labiau pripažintamas tarptautinėje plotmėje, o kai kurie mokslininkai yra pasiekę tarptautinį lygį. Jis taip pat kalbėjo ir apie sunkumus, pvz. jaunimas nesiveržia į jaunųjų mokslininkų gretas, nes juos atbaido neiški perspektyva.

Iškilmingasis posėdis

Jame buvo dvi dalys: nepriklausomos Lietuvos universiteto 75 metų sukakties minėjimas ir simpoziumo baigmė. VDU sukakties minėjimui vadovavo prof. dr. A. Avizienis. Pirmiausia prisimintas VDU Kaune 75-asis gimtadienis ir dėl to į prezidentūmą buvo pakviesti to un-to garbės daktarai: Švietimo ir mokslo min. prof. hab. dr. Z. Zinkevičius, prof. dr. A. Damušis, dr. A. Razma. Taip pat buvo pakviesti į prezidentūmą ir Kauno technologijos un-to rektorius prof. hab. dr. K. Kriščiūnas, Kauno veterinarijos akademijos rektorius dr. Vižakas, praektorius P. Zakarevičius, teologijos fakulteto dekanas kun. dr. V. Vaičiūnas.

Prof. dr. A. Avizienis kalbėjo apie Lietuvos un-to praeitį. Dabartinis VDU rektorius prof. V. Kaminskas supažindino klausytojus su dabartine jo veikla. Atkurta VDU 1989 m. gale buvo pradėtos kelių pakopų studijos, teikiančios akademinius laipsnius. Kaip ir JAV, studentas specialybę pasirenka po 2 metų. Dabar un-tas turi 7 fakultetus. Studijuoja 3,300 studentų, dėsto per 300 profesorių. Jau yra išleistas 5 bakalauro laisdomas, magistro laipsnį gavo per 500 studentų, apie 40 daktaro disertacijų.

Baigdamas kalbėtojas pasveikino buvusius VDU studentus, parodė 15 min. vaizdajuostę ir įteikė jubiliejinį VDU medalius: dr. A. Damušui, dr. A. Razmai, vysk. P. Baltakiui, dr. R. Kašubai, dr. J. Kisieliūtei-Narutienei, A. Kereliui, dr. V. Naručuiui ir Br. Juodeliui.

Baigminiam posėdžiui pirmininkavo dr. V. Narutis. Jis dėkojo mokslininkams už įdėtą įnašą į šį simpoziumą ir visiems jame dalyvavusiems. Dalyvavo

per 150 mokslininkų. Iš Lietuvos atvyko svarbi mokslininkų delegacija su pačiu Švietimo ir mokslo ministru ir beveik visų Lietuvos un-tų rektorais. Simpoziumo pranešimai bus "Internet'e" ir palinkėjo, kad užmegzti Lietuvos mokslininkų ryšiai su užsienio lietuviais mokslininkais nenutrūktų ir ateityje.

Sudarius garbės prezidentūmą kalbėjo Lietuvos garbės gen. kons. Čikagoje V. Kleiza, o Lietuvos ambasadorius JAV St. Sakalauskas įteikė "Žuvančiųjų gelbėjimo kryžių" už žydų gelbėjimą St. Petersonienci-Vanagaitėi ir perskaitė prez. A. Brazausko dekretą.

Ž. Jackūnas įteikė 450 m. pirmosios liet. knygos sukakties atminimo medalius: A. Kereliui, V. Naručuiui, Br. Juodeliui, P. Naručuiui, V. Kamantui, vysk. H. Dumpiui, Newberry bibliotekai (per kons. V. Kleizą), D. Bindokienei, "Lituanus" red. D. Kučenienei, St. Petersonienci (Pedagoginio instituto direktori) ir kun. J. Vaišniui, SJ.

Prof. K. Kriščiūnas visų rektorių vardu išreiškė nuosirdžią padėką už puikų simpoziumą, o dr. V. Narutį apjuosė juosta. Taip pat juosta apjuosė ir R. Kašubą, o A. Kereliui įteikė knygą apie Kauno technologijos un-tą.

Žodį tarė jauniausiojo Lietuvos un-to rektorius St. Vaiteikūnas, kuris Klaipėdos un-to medaliais apdovanojo V. Narutį ir A. Kerelį.

Baigmės žodį tarė X MKS pirm. A. Kerelis, linkėdamas, kad šie lietuviški įvairių mokslo šakų suvažiavimai nenutrūktų, nes tai yra įnašas ir lietuvių kultūrai. Jis taip pat dėkojo visiems, prisidėjusiems prie šio simpoziumo sėkmės, o didžiausią padėką išreiškė visai lietuvių visuomenei.

A. Kerelis įteikė prof. K. Pyragui (X MKS tarybos Lietuvos pirm. pavaduotojui) per šv. Mišias palaimintą žibintą, kuris simbolizuoja simpoziumo skleidžiamą šviesą: "Tegul šis žibintas keliauja į Lietuvą ir jungia mus su Tėvynės kamieniu".

Paskutinį žodį tarė prof. K. Pyragas, kviesdamas Lietuvos valstybės vardu į XI MKS, kuris įvyks Lietuvoje 1999 m. Vysk. P. Baltakis pakvietė visus sukalbėti "Tėve Mūsų" malda. Buvo visų sugiedotas Lietuvos himnas. Taip X MKS palydėtas praeitimi! (Pabaiga)



Šv. Tėvo Jono Pauliaus II paskirtą šv. Grigaliaus ordiną įteikęs 1997 m. sausio 11 d. St. Francis de Sales šventovėje Los Angeles kardinolas ROGER MAHONEY (viduryje) poetui BERNARDUI BRAZDŽIONIUI ir prel. JONAS KUČINGIS (dešinėje)

"Piloto žmona"

• SESUO ONA MIKAILAITĖ, Putnam, JAV

Garsios vokiečių rašytojos GERTRÜDOS VON LE FORT (1876-1971) novelė, išversta lietuvių kalbon rašytojo ALFONSO TYRUOLIO

Gimnazijos suole sėdėdama skaičiau Gertrūdos von le Fort romaną *Giesmė prie ešafoto*. Ši prancūzų revoliucijos laikų istorija pasakoja apie vieno karmelitų vienuolyno seseris, kurios tapo giljotinos aukomis. Vedamos prie giljotinos peilio, seserys gieda psalmes, paskui "Veni Creator" – giesmę į Šventąją Dvasią. Vienai po kitos nukertama galva, kol pagaliau atrodo jog giesmės nutruks, bet štai paskutinį posmą baigia baisiai rėkiančioje minioje pasislėpusi vienuolyno naujokė. Bijodama mirties, ji pasitraukė iš vienuolyno, bet, regėdama mirstančias seseris, išsidrąsina, užlipa giljotinos ešafoto laiptais ir pasiduoda budelio rankai...

Ilgai, ilgai tas romanas, lyg koks filmas, kurstė mano vaizduotę. Tuomet nelabai domėjais romano autore, tik daug vėliau, Putnamo vienuolyno bibliotekoje susieškojau ir perskaičiau kitas jos knygas.

Gertrūda von le Fort – priešvaticaninio susirinkimo laikų atstovė. Būdama penkiasdešimties metų amžiaus, ji 1926 m. perėjo į katalikų tikėjimą, nors buvo gimusi ir augusi hugenotų (prancūzų kalvinų) šeimoje. Vokiečių kalba ji parašė per dvidešimt knygų, kurių keturi romanai ir "Giesmės Bažnyčiai" buvo išverstos į anglų kalbą. Ligi šiol niekas nesirijo jos raštų versti lietuvių kalbon, kol 1997 m. Alfonsas Tyruolis išvertė jos novelę *Piloto žmona*.

Gertrūdos von le Fort romanai yra giliai simboliški. Nors ji mėgo jiems duoti istorinį foną, juose taiklia psichologine įžvalga autorė svarsto įvairias tikėjimo problemas, arba tiksliau sakant, tikėjimo krizes. Romanų herojės dažnai būna moterys, turinčios simbolinį vaidmenį, t.y. rodančios kurį nors Dievo veikimo žmoguje aspektą.

Pirmasis toks romanas *Veronikos drobė* svarsto moters simboliką ir atspindi autorės išgyvenimus Romoje, kur ji pajuto krikščionybės istorijos dvelkimą bei pati buvo pakrikštyta katalike vokiečių Santa Maria dell' Anima šventovėje.

Piloto žmona taip pat vaizduoja pirmąjį krikščionybės amžių, kur žmonės, įvairių kultūrinių srovių blaškomi, ieško gyvenimo prasmės. Jaunos pagonės romėnės Klaudijos, Piloto žmonos, gėrio ir blogio intuicija jai atveria kelią į asmenišką kančią ir galopį į Kristų bei krikščionybę.

A. Tyruolio vertimas sklandus ir lengvai skaitomas. Vertėjas pats taip aptaria romano turinį: "Čia ne tiek vaizduojami įvykiai, kiek gvildinama jų visuma kaip 'likimo šaknis'. Tai šaknis novelėje yra Piloto žmonos Klaudijos Prokulos sapnas apie Vakarų Europos epochas, apie jos didingąsias šventoves..." Knygelę išleido Kauno kultūros rūmų knygynas 1997 m.

Savo trumpoje biografijoje apybraižoje knygelės gale, vertėjas pažymi, jog Gertrūda von le Fort parašė novelę *Piloto žmona*, eidama 80-tuosius metus. Tuo metu ji gyveno Obersdorfe, kur ją lankydavo ir kai kurie lietuviai, atsidūrę Vokietijoje karo audrų metu. Jiems au-

sunkiais laikais. Galbūt vienas jų lankytojų kaip tik ir buvo pats Alfonsas Tyruolis.

Kadangi mūsų minima autorė savo atsivertimą patyrė jau pasiekusi antrąjį savo ilgo gyvenimo pusę, ji lyg išgyveno du gyvenimus – protestantiškąjį ir katalikiškąjį. Jos šeimos istorija ataidi kone kiekvieną Europos kultūrinės bei religinės istorijos aspektą. Vaikystėje ir jaunystėje buvusi labai laiminga augdama tėvų dvare prie Muetrizo ežero Meklenburge. Mokėsi Hildesheimo mergaičių gimnazijoje, kur pajuto katalikybės žavesį. Studijavusi Heidelbergo universitete ir taip pat Berlyno bei Marburgo universitetuose, ji tapo išskirtinai išsilavinusi moteris. Po tėvų mirties, keliaudama po Italiją, vėl susidūrė su katalikybe.

Jos perėjimas į katalikybę tačiau nebuvo lengvas. Ji ilgai grūmėsi pati su savimi, ir tas savo dvasios kovas išreiškė poemose, kurias pavadino *Hymnen an die Kirche* arba *Giesmės Bažnyčiai*. Tų poemų parašiusi apie penkiasdešimt, išleido atskiru leidiniu. Išverstas į anglų kalbą, šis rinkinys susilaukė net trijų laudų. Ir šiandien tos eilės skamba šiuolaikiškai. Kreipdamasi į katalikų Bendriją kaip į Motiną, ji išreiškia, kaip sunku jai tikėti tai, kas protui nesuprantama:

"Mane ragini užpūsti vietnintėlį mano žibūrį ir jį uždegti nakties glūdumoje –

Man liepi tapti akla, kad regėčiau, ir kurčia, kad girdėčiau! Ar žinai, ką darai? – Moti-

Pomirtiniai dainiaus leidiniai

Prano Lemberto eilėraščiai, tapę dainomis ir jo gimimo šimtmečiui paminėti leidinys "Iš praeities ir dabarties"

ALĖ RŪTA

Pr. Lembertas yra kilęs iš Eičiūnų k., Paežerėlių vls., Šakių apsk. Studijavo teisę ir dainavimą, dalyvavo "Vilkolakio" teatre. Rašė eilėraščius, iš kurių net 35 žymių muzikų paversti dainomis. Ilgokai buvęs Biržuose notaru, ten su žmona Monika įsitraukė į vietos kultūrinį ir labdaro darbą. Nuo komunistų traukdamiesi pasiekė užjūrį, gyveno Bostone, paskui Santa Monica, Kalifornijoje iki mirties.

1997 m., minint poeto Lemberto 100 metų gimimo sukaktį, jo žmonos ir sūnaus Vitalio šeimos rūpesčiu prieš 30 metų mirusio velionies palaikai buvo perkelti į gimtinę.

"Ten sesutė" dainos autorius gražiai paminėtas keliose Lietuvos vietovėse. Sukakties proga buvo išleista ir ši draugų atsiminimų apie poetą knyga, taip pat knygutė (Užtupo leidyklų 1997 m.), kurią sudarė Albinas Vaičiūnas iš Lemberto eilėraščių, virtusių dainomis, pavadinta "Širdis skambėjo dainomis".

Paties Pr. Lemberto buvo išleistas tik dvi knygos – "Saulėtekiai" ir "Baltija šaukia". Po jo mirties šeima ir draugai sudarė "Tau sesutė" eilių rinkinį 1969 m. Lietuvoje buvo išleista "Šaukiu, o Nemune" 1992 m., "Tėvynės drobės" 1994 m., "Menu birželi" 1996. Sukaktuviniai

na, padėdu galvą tarp tavo rankų. Apsaugok mane nuo manęs pačios."

Būdama 78 metų, Gertrūda von le Fort parašė tris straipsnius, kuriuos galima būtų pavadinti meditacijomis apie moters simboliką ir moters vaidmenį pasaulyje. Jie buvo išleisti vienoje knygelėje Vokietijoje 1934 m., kur buvo jos išpirta 100,000 egzempliorių. Ji buvo išversta į prancūzų, italų, ispanų, portugalų, olandų ir anglų kalbas. Autorės teigimu, moters reikšmė viršija jos biologinį, psichologinį, istorinį ir socialinį vaidmenį pasaulyje, nes moteris atskleidžia paslaptį Dievo tikrovę. Štai kaip ji tai išreiškia:

"Nerimo pilname kelyje, tarp dangaus ir pragaro, kuriuo žmonija šiandien keliauja, reikia tokių kelrodžių, kuriuos anuomet rado Dante. Poetas ir regėtojas atskleidžia savo viziją įvairių prarajų bei dvasios apsimylinčių moterį (Beatricę), kurios akys yra nukreiptos į Dievą" (*Amžinoji moteris*, p. 65 angliško vertimo).

Gertrūda von le Fort visą amžių liko netekėjusi. Galima sakyti, kad ji anų laikų feminis-tė. Tačiau jos feminizmas buvo giliai krikščioniškas, nes jis vertino moters skaisčių gyvenimą kaip dvasinę jėgą. Pasak jos, moteris kaip vyro dvasios nuotaka, visada yra daug davusi tautų istoriniam bei kultūriniam gyvenimui.

1997 metais išleista "Širdis skambėjo dainomis", "Iš praeities ir dabarties". Priverstinėje emigracijoje Pr. Lembertas dalyvavo išeivių spaudoje, buvo Rašytojų draugijos ir Dailių menų klubo (Los Angeles) narys. Rašė eilėraščius. Po netikėtos jo mirties liko daug eilėraščių rankraščių, kurie išspausdinti "Tau Sesutė" knygoje.

Knyga "Iš praeities ir dabarties" išleista dailiai, kietu viršeliu. Turinį sudaro poeta pažinojusių pasisakymai, keli straipsniai perspausdinti ir iš leidinio "Tau sesutė". Yra nemažai pasikartojimų, matyt, neišvengiamų, nes kiekvieno straipsnio autorius norėjo išsakyti viską "iš pradžių" – nuo poeto gimimo... Šiaip tie atsiminimai autentiški ir labai įdomūs. Iš jų sužinome ne vien apie Pr. Lembertą, bet ir šiaip daug iš ano meto kultūrinį įvykių, ypač Biržuose.

Šios knygos sudarytojas ir leidėjas atliko prasmingą darbą. Spausdinimo išlaidas padengė Monika Lembertienė ir sūnus Vitalis su žmona Danute.

IŠ PRAEITIES IR DABARTIES – Prano Lemberto 100-čiui. Sudarė ir redagavo Valdemaras Michalaukas. Dailininkas – Viktoras Bakšys. Tiražas – 1,000 egz. Vilius Užtupo leidykla (Žirmūnų 104-77, Vilnius), Vilnius, 1997 m.



KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Nepriklausomybę atgavusi Lietuva 1997 m. spalio 10-26 d.d. pirmą kartą dalyvavo trečiajame tarptautiniame architektūros ir dizaino festivalyje "Manifesto-97" Škotijos Edinburge, Britanijoje. Jis buvo skirtas Baltijos ir Šiaurės jūrų šalių dabartinei architektūrai. Lietuviams skirta pasirodymą "Dabartinė Lietuvos architektūra" paruošė Kaune leidžiamas žurnalas "Architektas" ir jo red. Audrys Karalius iš redakcijos per pastaruosius dvejus metus sutelktos archyvinės medžiagos. Pasirodymo festivalyje iniciatorius buvo Lietuvos architektų sąjungos valdybos vicepirm. Kęstutis Pempė. Finansiška šią idėją rėmė Atviros Lietuvos fondas ir privačios firmos. "Manifesto-97" lankytojai buvo supažindinti su 86 Lietuvos architektais ir jų žymiausiais penkiasdešimt penkiais pastarojo dešimtmečio projektais, kurių dalis jau matoma Vilniaus, Kauno, Neringos panoramos. Festivalio dalyvių stebino Lietuvos architektų aukšto lygio profesionalumas ir projektų įvairovė.

Jau dvidešimt šeštoji tradicinė lietuvių fotografijos paroda "Amatai" Čikagoje įvyko 1997 m. spalio 24 – lapkričio 2 d.d. M.K. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre. Ją surengė Budrio lietuvių foto archyvas, o suorganizavo fotomenininkas Algimantas Kezys, Kaune ir Vilniuje talkinamas Lietuvos fotomenininkų sąjungos. Parodos lankytojų išrinktų geriausių nuotraukų premijas vyresniųjų fotomenininkų grupė laimėjo: pirmąją 150 dolerių – Vaclovo Strauke "Malūnininkas", antrąją 100 dolerių – Algimanto Barzdžiaus "Duonos kepėja", trečiąją 25 dolerių – Romualdo Požerskio "Juodosios keramikos meistras". Jaunųjų fotomenininkų grupę 75 doleriais buvo įvertinta Irinos Kuzminaitės nuotrauka "Dūdišius", 50 – Kastyčio Antanaičio "Debesų siuvėja", 25 – Mindaugo Glavecko "Vežikas". Dvidešimt septintosios parodos dalyvių šių metų rudenį laukia dvi temos: 1. "Mano geriausia 1997-98 m. nuotrauka" ir 2. "Kompiuteriniai montažai".

Brigados gen. Jono Černiaus (1898-1977), tapusio Lietuvos ministro pirmininku 1939 m. ir mirusio Kalifornijos Los Angeles mieste, atminimas jau įamžinamas Lietuvoje. Velionis iš gimtojo Kupiškio 1919 m. pėsčias atėjo į Kauną savanoriu ginti Lietuvos nepriklausomybę. Šią vasarą sūnus Vytautas Černius Kupiškio bibliotekai nuvežė savo tėvo asmeninį 500 knygų rinkinį. Už šią tėvo dovaną gimtajam Kupiškui iš Kalifornijos sūniui padėkojo Kupiškio rajono burmistras Leonas Apšega. Prie namo, kuriame J. Černius gyveno Kupiškėje 1943-44 m. ir iš kurio pradėjo išeivio kelią, sūnus Vytautas atidengė dail. H. Grakausko sukurta atminimo lentą. 1998 m. sausio 6 d. yra šimtas brigados gen. Jono Černiaus gimtadienis. Tad tais metais jo palaikus numatoma perlaidoti Kauno kapinėse, kur ilsisi ir kiti jo artimieji. Pavasarį planuojama pastatyti paminklą Kupiškio Zuntės gatvėje, kur prabėgo velionies jaunystė.

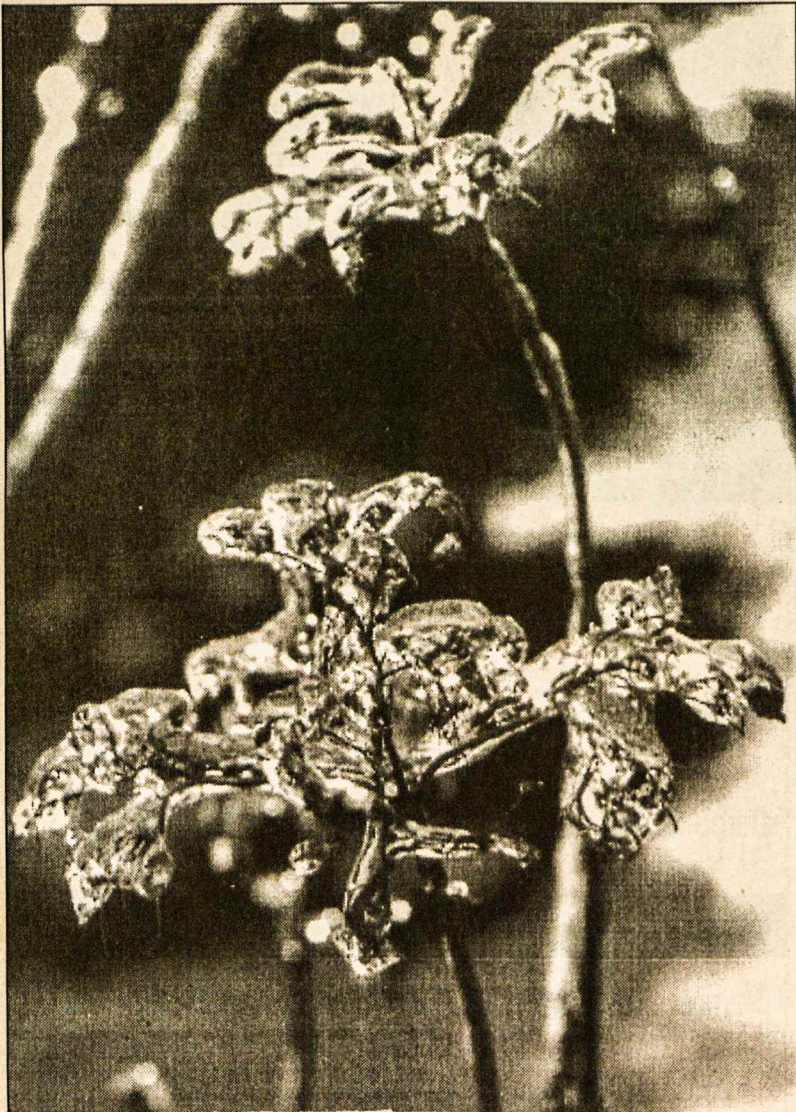
Žurnalo "Laiskai lietuviams" rašinių konkursui siūlomos aštuonios temos: 1. Kas padeda ir kas kliudo gyventi su kitais. 2. Kaip nugalėti savo per didelį išsididumą. 3. Ar nuolankumas yra silpnybė? 4. Kaip reaguoti į apkalbas. 5. Kaip vertinti pasiteisinimą: "Ne mano kiaušelis, ne mano pupos". 6. Ar sutinkate su teigimu, kad dora neįmanoma be tikėjimo? 7. Koks turėtų būti šių dienų kunigas. 8. Kaip žiūri į Lietuvos ateitį. Konkurse gali dalyvauti ir suaugusieji, ir jaunimas. Pastarajam betgi galės priklausyti tik vidurinių bei kitų tolygių mokyklų moksleiviai. Jie turi būtinai pažymėti, kad pasirinkta straipsnio tema skiriama jaunimui. Straipsnio apimtis – maždaug šeši mašinėlės rašyti puslapiai. Konkursiniai straipsniai pasirašomi slapyvardžiais, atskiran užklijuotą vokelinį dėjus autorius vardą, pavardę, adresą ir telefono numerį. Atviroji vokelio pusė turi būti pažymėta slapyvardžiu. Konkursinius rašinius iki 1998 m. vasario 16 d. reikia atsiųsti "Laiskų lietuviams" redakcijai šiuo adresu: 2345 W 56th St., Chicago, IL 60636, U.S.A. Premijų vertę ir jų skaičių nustatys vertintojų komisija.

Lietuvos operos ir baletas teatro Vilniuje, praėjus dvidešimtmečiui, scenon nauju pastatymu susigrąžino G. Pučinio operą "Tosca". Šį kartą atnaujintą spektaklį paruošė estas rež. Neme Kuningas, o scenovaizdžius sukūrė estas dail. Hardis Volmėras. Kiekvieną pagrindinį vaidmenį paruošė net trys Lietuvos operos solistai: Toskos – Irena Milkevičiūtė, Sofija Jonaitytė, Sigutė Stonytė (soprana), Kavaradosio – Bronius Tamošauskas, Česlovas Nausėda, Vytautas Kurnickas (tenorai), Skarpjao – Eugenijus Vasilevskis, Arvydas Markauskas, Vytautas Juozapaitis (baritonai). Dirigentai yra du – Vytautas Viržonis ir Martynas Staškus. Ši opera Vilniaus scenoje jau atliekama originalio italų kalba. Įsidėmėtinas yra esto rež. N. Kuningo pasiūlymas spaudos konferencijoje, kad Lietuva, Latvija ir Estija operas statytų bendromis jėgomis, sutelkusios geriausias paruošėjas bei atlikėjas. Tokie operų pastatymai tada iškiltų iki pasaulinio lygio.

Laurus Norvegijoje skina jauna lietuvaitė pianistė Ieva Struzaite, prieš ketverius metus ten atvykusį pasitobulinti E. Griego muzikoje. Lietuvoje ji yra baigusi Vilniaus M. K. Čiurlionio meno gimnazijos mokytojos S. Laukavičiūtės fortepijono klasę. Forteipijono studijas, išlaikiusi įstojamuosius egzaminus, ji vienerius metus tęsė Bergrono konservatorijos čekų prof. Iržio Hlinkos klasėje. Šis pianistas yra Čaikovskio, Griego, Lindemano premijų laureatas. Tada ji laimėjo tarptautinį B. Smetanos konkursą, gaudama net ir specialų vertintojų prizą už geriausiai atliktus jo kūrinus. 1995 m. lietuvaitė I. Struzaitei buvo leista dalyvauti Skandinavijos instrumentinių konkurse "Camera Romana" Stockholme. Jame buvo varžomasi dėl teisės pasirodyti su orkestru. Tarp keturių išrinktųjų buvo ir I. Struzaite. Dabar ji siekia magistrės laipsnio Oslo muzikos institute pas ten persikėlusį savo mokytoją prof. I. Hlinką. Šį pavasarį konkursu būdu ji buvo priimta groti Bergrono filharmonijos orkestre.

Kultūros ministeris Saulius Šaltenis "Vagos" leidyklai paskyrė garbės raštą, dėkojantį už keturias Gaono Elijahu 200 metų mirties sukaktį išleistas knygas, atspindinčias žydų kultūrą Lietuvoje. Trumpame tų knygų sąrašė yra paauگلė L. Lazersonaitės skaudžią II d. karo atsiminimų "Tamaros dienoraštis", Gaonui Elijahu skirta Mejerio Šubo knyga "Talmudo mokslo žvaigždė", Mošės Kulbako "Vilnius", Emanuelio Zingerio sudaryta Lietuvos žydų prozos antologija "Šiaurės gėlės". "Vaga" ruošiasi išleisti ir Lietuvos žydų poezijos antologiją.

Žymusis skulptorius Petras Aleksandravičius, Vilniaus dailės akademijos garbės profesorius, apdovanotas DLK Gedimino III-čiojo laipsnio ordinu, mirė 1997 m. Kalėdų pirmąją dieną Vilniuje. Velionis, gimęs 1906 m. spalio 21 d. Vartuose, dabartiniame Marijampolės rajone, buvo Rygiškių Jono gimnazijos ir Kauno meno mokyklos auklėtinis. Jam teko tarnauti Lietuvos kariuomenėje, mokytojauti Šiaulių gimnazijoje, o 1940-89 m. – profesoriatu Vilniaus dailės akademijoje. Labiausiai yra pasižymėjęs Lietuvos kultūros, mokslo ir meno atstovų skulptūriniais portretais – poeto Stasio Anglickio (1939), dailininkų Jono Kuzminskio ir Mečišlovo Bulakos (1941), istoriko Levo Karsavino (1947), Kipro Petrausko (1950), sukilimo vado kun. Antano Mackevičiaus, poetų Antano Miškinio (1975), Vinco Mykoliaičio-Putino (1976) ir daugelio kitų. Nekrologuose minimos ir jo paminklinės skulptūros – Žemaitėi Vilniuje (1970), Laurynui Ivinskui Kuršėnuose (1958), Antanui Vienuoliui Anykščiuose (1982), Jonui Jablonskiui Marijampolėje (1992). Neužmirštami ir antkapiniai paminklai – Ballui Sruogai Vilniaus Rasų kapinėse (1957), Jonui Jablonskiui Kauno Petrašiūnų kapinėse (1966), paminklinė stela Laurynui Suokai Gucavičiū Vilniuje (1978). Velionis, savo istorinius darbus palikęs atgimstančiai Lietuvai, gruodžio 28 d. palaidotas Antakalnio kapinėse. V. Kst.



Žiemos gėlė

Išsiskleidė ir žydi snieguotoj pakelėj iš krūšto raizyta žiemos laukų gėlė...

ji žėri kaip sidabras žvaigždėtoj naktijė...

Jos žiede spindi saulės auksiniai spinduliai... Jos žiedlapių prižirę ilgi žiemos keliai.

Ją šaltis atgaivina, žiema maitina ją,

Eilėraštis ir nuotrauka ROMUALDO KISIELIAUS

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 62 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 2.75%	Asmeninės paskolas nuo 7.50%
180-364 d. term. ind. 3.25%	Sutarties paskolas nuo 7.50%
1 metų term. indėlius 3.75%	Nekiln. turto paskolas: su nekeičiamu nuosimčiu 6.25%
2 metų term. indėlius 4.00%	1 metų 6.25%
3 metų term. indėlius 4.25%	2 metų 6.40%
4 metų term. indėlius 4.50%	3 metų 6.50%
5 metų term. indėlius 5.00%	4 metų 6.60%
1 metų GIC-mėn. palūk. 3.75%	5 metų 6.75%
1 metų GIC-met. palūk. 4.00%	Su keičiamu nuosimčiu 5.45%
2 metų GIC-met. palūk. 4.25%	1, 2, 3 metų 5.45%
3 metų GIC-met. palūk. 4.55%	
4 metų GIC-met. palūk. 4.75%	
5 metų GIC-met. palūk. 5.25%	
RRSP, RRIF ir OHOSP 2.25%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 4.00%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 4.25%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 4.55%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 4.75%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 5.25%	
Taupomąjį sąskaitą 2.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 2.25%	
Kasd. pal. čekių sąsk. 2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.75%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronte. Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrines šildymo ir A/C sistemas
- Skalimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, viryklas
- Šaldymo sistemas, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui tel. 416 370-3539 arba 416 740-9650 Toronte (Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROYAL LEPAGE

Lina Kuliavienė

Jeif norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)

Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

DUPONT & ANNETTE – 8 kambariai, 2 virtuvės – \$159,900.

Skambinti

TEODORUI STANULIUI

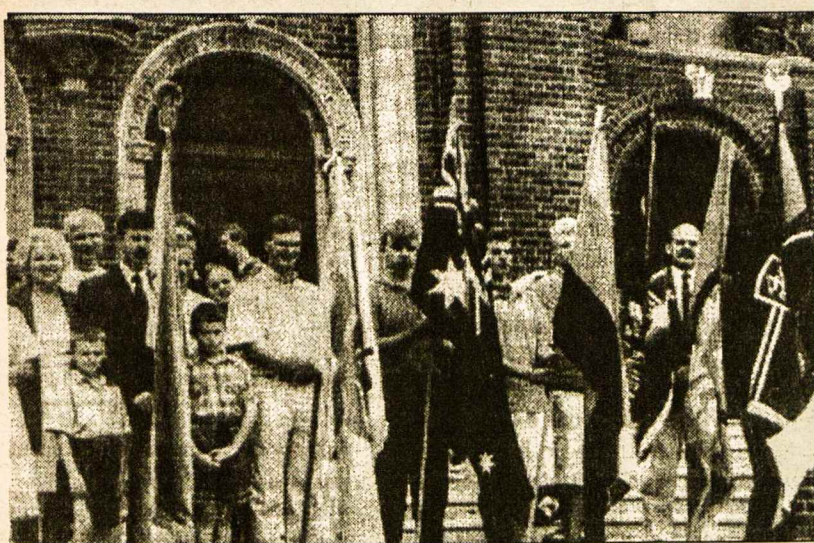
SĄŽININGAS IR GREITAS PATARNAVIMAS

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A9
(2 bloka) vakarus nuo Lietuvių namų)

tel. 416 769-1616 FAX 416 769-1524

SPORTAS



Australijos lietuvių sporto klubų atstovai su savo vėliavomis 47-tojoje sporto šventėje, prasidėjusioje 1997 m. gruodžio 26 d. Sydneyje

Lietuvos maratonininkai

RIMAS GEDEIKA
Hamilton Sq., NJ

Pasibaigus 1995 metams, pasigirdo balsų, kad Lietuvoje yra bėgikų, kurie gali bėgti neblogiau kaip ir pasaulio geriausi maratonininkai. Per paskutinius du mėnesius Lietuvos bėgikai pasiekė pasaulinio masto rezultatus, kurie vis gerėja. Kas tie bėgikai, kurie turi valios, ištvermės ir gabumo nubėgti tarp 80 ir 100 mylių per savaitę, kurie gali nubėgti 26.2 mylias greičiau negu per 2 val. 20 min.? Kokie jų ateities planai? Bandysiu su jais nors trumpai susipažinti.

Romas Sausaitis

Jis vienas iš pirmųjų pasižymėjusių Lietuvos maratono bėgikų. Pradėjo bėgti maratoną 1990 metais. Prieš tai jis buvo išrinktas (penkerius metus) į Sovietų S-gos rinktinę kaip vienas iš jos geriausiųjų 3 ir 5 km. bėgikų. 1995 m. Romui suėjo 40 metų. Tais metais Liuksemburgo maratone, jis pasiekė veteranų grupės bėgikų (40 metų) patį geriausią pasaulio rezultatą – 2 val. 14 min. 26 sek. 1996 m. Bostono atletų klubas rengdamas savo 100 metų sukakties maratoną, sužinojęs apie Romo pasiekimus, pakvietė jį dalyvauti kaip aukšto lygio bėgiką. Jie nenusivylė, nes Romas laimėjo trečią vietą veteranų grupėje (2:20:11) ir užėmė 33 vietą iš visų 40,000 bėgikų. Po šio pasiekimo Romas tą patį rudenį buvo pakviestas grįžti į Ameriką bėgti Twin Cities (Minnesota) maratono. Tenai jis užėmė penktą vietą.

1997 m. Bostonas vėl pakvietė Romą pas save. Ruošdamasis šiam maratonui Romas idėjo labai daug darbo, bėgo daug mylių, nesvarbu kokios buvo dienos – šalios, sniego, ar lietingos. Tikėjosi, kad turi gerą galimybę laimėti pirmą arba antrą vietą. Deja, prieš pradėdant bėgti maratoną, nesvarbu kaip gerai esi pasiruošęs, niekad negali iš anksto nujauti, kaip kūnas reaguos bėgant tiek daug mylių, ir greitai. Romas puikiai bėgo pirmas 10 mylių, bet tuoj po to jis pajuto skausmą dešinėje kojoje. Nors bėgti buvo labai skausminga, nors daug sykų Romas norėjo sustoti ir nebėgti toliau, jo ištvermė ir pasiryžimas neleidė pasiduoti. Baigė iškovodamas tarp veteranų šeštą vietą.

Romo ateities planai yra – pirmą pirmiausia nugalėti Bostono kalnus ir laimėti pirmą vietą veteranų grupėje. (1998 m. balandžio pradžioje sužinosim, ar jo norai išsipildys), ir antra – rimtai lenktyniauti dar trejetą-ketvertą metų. Prieš porą metų Romas įstėgė bėgimo klubą "Batai". Iš šio klubo beveik kasmet jo auklėtiniai pasirodė labai sėkmingai įvairiose lenktynėse, pvz. du iš trijų vyrų bėgikų, kurie buvo pakviesti bėgti maratoną Atlantos (JAV).

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių Namus)

Tel. 416 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontaktiniai lęšiai (contact lenses).



Aukšto lygio sporto renginiai

1998-tieji bus našūs išskirtinomis sporto varžybomis.

Vasario 7-22 d.d. Nagano kaunuose (Japonija) vyks olimpinės žiemos žaidynės. Olimpinė ugnis, įžiebtą Graikijoje, jau keliauja per Japoniją į Nagano žiemos stadioną. Olimpinį žibintą neš 12.000 Japonijos bėgikų. Ugnį stadiono aukure įžiebs pasižymėjusi čiuožėja Midori I-to. Žiemos žaidynėse dalyvaus septyni lietuviai.

Gegužės 26 – birželio 7 d.d. septyniuose Vokietijos miestuose vyks pasaulio moterų krepšinio pirmenybės. Jose taip pat dalyvaus Europos moterų krepšinio nugalėtoja Lietuvos rinktinė.

Birželio 10 – liepos 12 d.d. Prancūzijoje rengiamos tarptautinės futbolo pirmenybės. Pirmenybių atrankos varžybose Lietuva dalyvavo ir savo grupėje buvo arti laimėtojų.

Birželio 23-26 d.d. Lietuvoje vyks II-ji Lietuvos tautinė olimpiada. Joje galės dalyvauti tik pajėgiausi Lietuvos ir užsienio lietuviai sportininkai. Po Olimpiados vyks pasaulio lietuvių žaidynės visiems.

Liepos 29 – rugpjūčio 9 d.d. Atėnuose bus tarptautinės vyrų krepšinio pirmenybės. Jose taip pat dalyvaus Lietuva. A.S.

Savaitės sportas Lietuvoje

– Baltijos taurės krepšinio varžybose Kauno žalgiriečiai nugalėjo abi turnyre dalyvaujančias pajėgiausias Latvijos komandas – Rygos "ASK-Broceni" ir Ventspilio "Ventspils". Vilniaus "Sakalai" šiems klubams pralaimėjo.

– Lietuvos futbolininkai po masinės migracijos į Rusiją dabar vis daugiau ir daugiau bando įsitvirtinti Belgijos klubuose. Edgaras Jankauskas jau septynerias rungtynes žaidė "Brugge" klubo gretose ir įmušė 7 įvarčius. "Brugge" yra pasirašius sutartis su Tomu Danilevičium ir Tomu Daumantu. Trečią vietą užėmusioje "Harelbeke" komandoje žaidžia Rimantas Žvingilas ir bandymui priimtas atstovaujantis "Kauno" puolėjas Valdas Trakys.

– Automobilių lenktynių "Viasaginas 98" nugalėtojai tapo klaidėdichų komanda – Vladas Pleskovas ir Arūnas Mikuliusas. Praėjusiais metais jie buvo vicečempionai. Visaginas startavo šešiolika, o užbaigė dvylika komandų. Tarp sporto klubų nugalėtoju tapo Klaipėdos "Baltijos sportas".

– Vilniaus "Žalgirio" futbolininkai dalyvavo Suomijos Kemio mieste vykusiame šešių komandų tarptautiniame turnyre. Vilniečiai užėmė trečiąją vietą. Žalgiriečiai 0:1 pralaimėjo Suomijos valstybinei rinkinei ir 1:1 sužaidė su Tampere TPV.

– "Antwerpen" iš Olandijos "Eindhoven" klubo pasiskolino Andrių Skerlį. Šis buvęs "Žalgirio" gynėjas su garsiuoju Olandijos klubo pasirašė ketverių metų sutartį.

– Keturių LKAL komandų, žaidžiančių krepšinio federacijos taurės turnyre vadovaujanti yra "Vadas" (19 ir 9), Jonišio "Žiemgala" (19 ir 9) ir Gargždų "Gargždai" (17 ir 11).

– Lietuvos moterų krepšinio lygoje (LMKL) penktadienį baigėsi trečiasis ratas. Šeštadienį prasidėjo paskutiniojo, ketvirtojo rato kovos, po kurios aštuonias pirmąsias vietas užėmusios komandos pradės atkankines varžybas. Dabartinis komandų išsidėstymas: 1. "Gija", 2. "Lietuvos telekomas", 3. "Laisvė", 4. "Žuvėdra", 5. "Svaja", 6. LKKI-Viktorija", 7. "Venta", 8. "Snaigė". V.P.

Queen Travel International Ltd ALGIS MEDELIS

133 Roncesvalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

Kelionės į visus kraštus visomis oro linijomis!

Į Vilnį – iki gegužės pabaigos pritaikomos žiemos sezono kainos ne tik iš Toronto, bet ir Halifaxo, Montrealio, Otavos, Edmontono, Kalgario ir Vankūverio.

Taip pat pranešu, kad šiai vasarai į Lietuvą rengiu DVI GRUPINĖS KELIONES: BIRŽELIO 20 d. – į SPORTO ŠVENTĘ ir BIRŽELIO 27 d. – į DAINŲ IR TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ

Užsakyta 30 vietų. ŠIUO METU DAR YRA 28 LAISVŲ VIETŲ.

Kviečiame keliauti kartu. Grįžti galėsit Jums tinkamu laiku.

Tikimės, kad mūsų kainos TIKRAI yra geriausios visoje Kanadoje (geresnės net ir už SUPER SAVER kainas)! Pasitikrinkite ir tada skambinkite ALGIUI MEDELIUI. Pas mane atvažiuoti nėra būtina – kelionę sutarkom telefonu, bilietus pristatom!

Asmeniškai susitikti su manimi Queen Travel įstaigoje galite trečiadieniais tarp 11 val. ryto ir 5 val. vak. arba kitu Jums tinkamu laiku, iš anksto susitarus. Reikalui esant atvažiuoju į Jūsų namus.

ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING

45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atskleidžiant Jūsų giminės iš Lietuvos, arba Jums skendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. GARANTUOTA!

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

AKTYVAI per 106 milijonus dolerių

MOKA:

2.60% už 30-89 dienų term. indėlius	2.75% už 90-179 dienų term. indėlius
3.25% už 180-364 dienų term. indėlius	3.75% už 1 m. term. indėlius
4.00% už 2 m. term. indėlius	4.25% už 3 m. term. indėlius
4.50% už 4 m. term. indėlius	5.00% už 5 m. term. indėlius
3.375% už 1 m. GIC mėn. palūk.	4.00% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.25% už 2 m. GIC invest. pažym.	4.55% už 3 m. GIC invest. pažym.
4.75% už 4 m. GIC invest. pažym.	5.25% už 5 m. GIC invest. pažym.
2.25% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	4.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
4.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	4.55% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
4.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	5.25% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
2.00% už OHOSP (variable rate)	2.00% už taupymo sąsk. (gyv. drauda)
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.	3.75% už JAV dol. 1 m. GIC
2.75% už JAV dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

IMA:

už asmenines paskolas nuo.....7.50%	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
1 metų.....6.15%	2 metų.....6.30%
3 metų.....6.45%	4 metų.....6.55%
5 metų.....6.60%	

su keičiamu nuosimčiu.....5.45%

Duodame:

- asmenines paskolas iki \$250,000;
- mortgicijus iki 95% įkainoto turto;
- riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir
- komercinius mortgicijus

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eilgoje



Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000.

Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaides ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.

Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

"SAMOGITA" Knygų rėšykla

meniška ir įrašus knygas bei žurnalus

A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

SPRINTING

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Priimamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto Ont., M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliešius

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS

24 valandų

tarnybinės paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją. Prašau skambinti šiandien

tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

Į Lietuvą su Nordland Express

Siuntiniai laivu • Oro paštu

Pinigų perdavimas • Prekybiniai pervežimai

Nordland Express 1650 Bloor St. W., Toronto, Ontario, Canada M6P 4A8

Darbo valandos: Nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. iki 6 v.v.

Toronto 416 535-5000

Skrysių: North York 164 Willowdale Ave., North York, Ont. 416 222-4021

Hamilton Alfredas Zorkus 905 522-9966

London Jonas ir Marytė Narusevičiai 1055 Guildwood Blvd. 519 657-1751

Montreal Andrejs Vitols 105 56th Ave., Lachine 514 637-9102

Už Toronto ribų 1-800-561-3113

A+ LAIMAI ŠOPYTEI

mirus,

jos mamai F. ŠOPIENI, seserims SIGITAI, VIDAI ir DANUTEI reiškiamas nuoširdžiai užuojautą –

Joana Bubulienė, Diana Wiese,
Edvardas Bubulis su šeimomis

A+
LIDIJAI TOMINGAS-RAKOS

iškeliavus amžinybėn 1998 m. sausio 15 d.,

jos sūnus ir jų liūdinčias šeimas Kanadoje nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime –

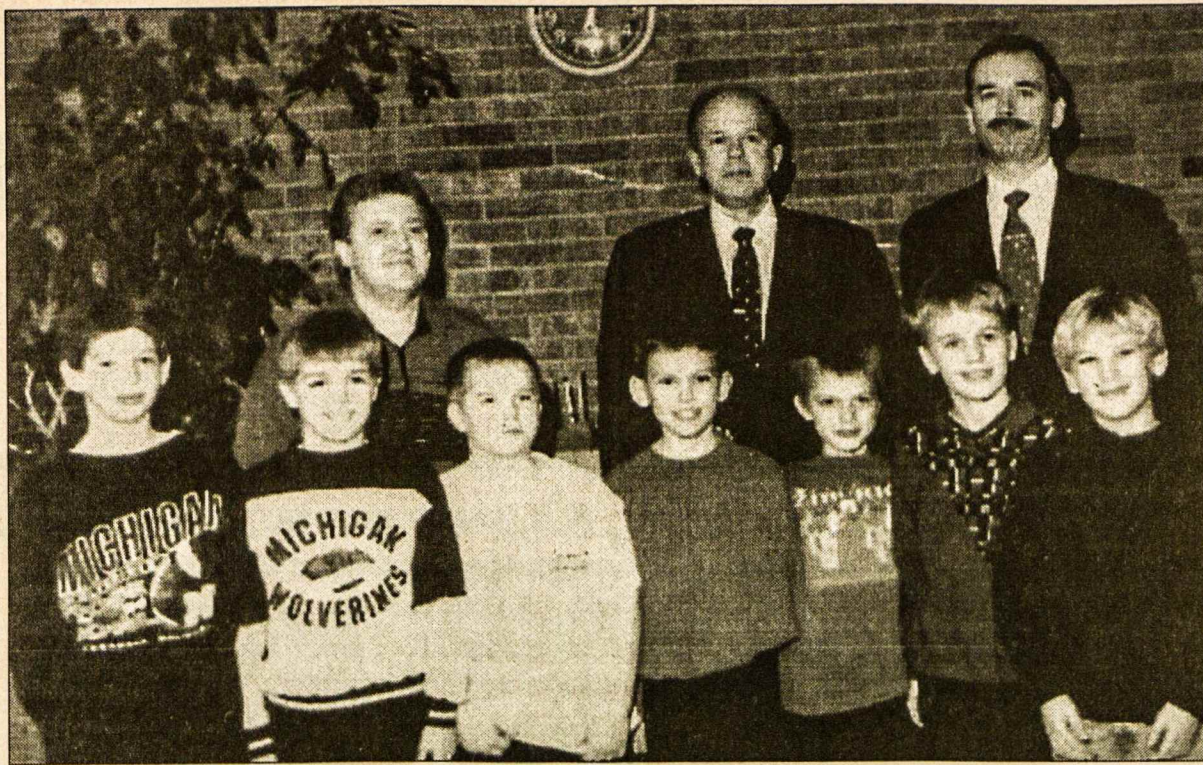
Henrikas ir Gražina Tumaičiai
Algis ir Danutė Šimkai

A+
JUZEFAI VALAITIENEI

mirus,

su pagarba ir dėkingumu prisimindama mirusiąją, nuoširdžiai užuojautą reiškiu visai šeimai ir kartu liūdžiu –

Alina Kšivickienė, Dundas, Ont.



Detroito lietuvištinę mokyklą 1998 m. sausio 10 d. aplankęs Lietuvos užsienio reikalų ministeris ALGIRDAS SAUDARGAS (viduryje) ir Lietuvos ambasadorius Vašingtone STASYS SAKALAUSKAS (dešinėje) su vienos klasės mokytoju ARTŪRU STAPAIČIU ir jo mokiniais

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)
priklausančių tarnautojų. Miesto \$6.4 mln. biudžetą reikia mažinti \$500 mln.

Meras pavedė vyriausiajam miesto administratoriui Mike Garrett iširti, kiek iš viso kainuos suvienijimas ir kiek naujai savivaldybei reikia tarnautojų. Spėjama, kad pirmieji atleisti bus nepriklausantys unijoms ir skyrių viršininkai (management staff). Bus samdomi patarėjai, turintys patirties etatų mažinimo srityje. Tikimasi savivaldybės organizacinės struktūros planą paruošti iki vasario 4 d.

Kanados istorijoje žiauriausia audra Ontario rytuose ir Kvebeke bus padariusi iki \$2 bln. žalos. Didžiausia finansinė našta teks ūkininkams ir "Hydro Quebec" elektros bendrovei, kuriai tenka sutaisyti visus laidus, nuo ledo svorio griuvusių stulpus ir bokštus. Žema temperatūra apsunkino elektros laidų taisymo darbus. Ilgiausiai be elektros kentėjo Montrealio "South Shore" apylinkių gyventojai. Laidus sutaisyti abiejose provincijose kainuos \$700 mln. Draudimo bendrovės jau yra gavusios \$365 mln. vertės prašymų. Mirė 4 žmonės Ontario provincijoje, 21 Kvebeke.

Užsienio reikalų ministeris Lloyd Axworthy Otavoje priėmė Didžiosios Britanijos valstybės sekretorių Robin Cook, kuris taip pat yra Europos sąjungos "General Affairs Council" pirmininkas. Jis atvyko į Kanadą

su Europos komisijos viceprezidentu Sir Leon Brittan. Jų apsilankymo metu L. Axworthy pranešė, kad 12 Kanados organizacijų siūš 85 jaunas kanadiečius stažuotis į Europą, dirbti prekybos, tarptautinių reikalų ir kultūros srityse. Stažuotės numatomos įvairių vyriausybės departamentuose, nevyriausybinių organizacijose, tarptautinėse institucijose ir privačiame sektoriuje.

Užsienio reikalų ministeris sausio 19-21 d.d. vyko į Švediją, Islandiją ir Grenlandiją, dalyvaavo "Barents Euro-Arctic" tarybos konferencijoje.

Raudonasis kryžius pakvietė buvusį Ontario provincijos premjerą Bob Rae derybų vadovu šiai institucijai pasitraukiant iš kraujo kaupimo sistemos. Jam pavesta išrūpinti, kad Kanados ir provincijų vyriausybės prisiimtų finansinę naštą, atsiradusią dėl bylų, kurias Raudonajam kryžiui užtraukė tūkstančiai kanadiečių, užsikrėtusių "hepatitis C" virusu per

nevalytą RK teikiamą kraują. Ši institucija nepajėgė sumokėti bilioninių sumų siekančių kompensacijų ir turėtų užsidaryti. Tačiau tikimasi, kad vyriausybės pripažins jos reikalingumą teikiant šalpą ir visokeriopą pagalbą kitose srityse.

Kanados indėnų skaičiai yra pakilę statistikos departamento duomenimis, paskelbtomis sausio viduryje. Įdarbinamo amžiaus čiabuvių gali būti net dvigubai daugiau iki 2016 m. Jų bendro skaičiaus amžiaus vidurkis yra labai jaunas (25.5), palyginus su Kanados gyventojų bendru skaičiumi (35.4), ir gimstamumo statistika daug aukštesnė, tačiau visi kiti duomenys yra tragiški.

Indėnų tarpe ypatingai didelis nedarbas, vargingumas, savižudybių skaičius, narkotikų vartojimas, alkoholizmas, kriminalinė veikla. Jų bendruomenėse gyvenimas palyginamas su "trečiojo pasaulio" sąlygomis. "Royal Commission on Aboriginal Peoples" išvados rodo, kad jiems reikia daugiau darbų, mokyklų ir būstų, RSJ

HUMORESKA

Taupymo sistema

Kai tik kas sužino, kad mano atlyginimas nesiekia nė triženkliai skaičiaus, klausia:

– O kaip tu pragyveni?

Nusibodo man visiems aiškinti, pasakoti... Tad ir nutariau viešai su visais pasidalinti savo patirtimi, tiksliau, "racionalizaciją". Gal ji kam nors irgi pravės?

O mano "racionalizacija" paprasta bobučių bei senelių praktika ir truputis mano išmonės.

Taigi, kai prekių kainos dabar tokios kosminės, reikia ieškoti išeities!

Štai pritrūkau dantų pastos. Nueinu parduotuvėn, o pastos pati mažiausia kaina – 2 litai. E, sakau, nėra durnių, kad tokius pinigus vėjais paleisčiau... Senelis, žinau, niekada jokios pastos nepirkdavo – paimdavo medžio anglių, smulkiai sutrindavo ir šveisdavo dantis. O kodėl aš šitaip negaliu?

Arba... Pasibaigė skalbimo milteliai. Bet argi iš tokios algelės nupirksi "Ariel", "Bio-Est" ar dar kokių kitokių? Čia ir prisiminiau, kad senelė skalbinius virindavo pelenų šarme. Juk tai nė cento nekainuoja!

Sukūriau ir energijos taupymo sistemą. Televizoriaus nebejungiu... Noriu pažūrėti "Pano-ramą" ar "Laukines rozes", einu pas kaimyną ir ten teisinuosi, kad televizorius sugedęs.

Nebevarioju ir lygintuvo. Senelė visus skalbinius kočėlu kočiodavo... O ką? Ar aš iš kito kio molio nudrėbtas?

Šviesos kambaryje irgi beveik nebedeginu. Bet argi dabar, žiemą, eisi gulti penktą ar šeštą valandą? Tad pasiimu knygą ir išeinu į laiptinę. Ten ištiesą naktį lemputė blizga. Žinoma, kaimynai kartais pasišaipoma, bet aš randu pasiteisinimą:

– Kambaryje man per karšta... čia vėsiau...

O, svarbiausia, nei pats į svečius einu, nei pas save svečių kviečiu. Jei pats eisi, tuščias nueisi... jei pas save kviesi, vaisinti turėsi...

Va, taip ir stumiuosi... Vis ką nors iš senelių praktikos prisimindamas, savo ką nors sugalvodamas. Taip ir verčiuosi...

Steponas Miltenis, Raseiniai

SKAITYTOJAI PASISAKO

SKAITO VISAS BŪRYS

Dėkoju už "TŽ". Jūs čia skaito visas mūsų namas. Po to dar nušėmė į ligoninę. Taigi šviečiame gan gausų skaitytojų būrį: 5-50 žmonių.

Siunčiu savo leidinį – straipsnių rinkinį "Kodėl vargsta Lietuva?" (1997, Vilnius). Iš jo matysite, kad viena ir tą patį mano straipsnį spausdina keli laikraščiai, nes mūsų žmonės biedni ir kelių laikraščių neužsisako. Todėl lyg ir nėra dubliavimo. Mano rašiniai priimtini 10-16 laikraščių, kurių tiražas nuo 200 iki 100,000. Į visus leidinius rašau be honoraro patriotiniais sumetimais. Dr. Rūta Gajauskaitė, Vilnius

Perkat ar parduodat namą?
Patikėkit šį rūpestį man.
Aš jums sąžiningai patarnausiu.

Gintautas Tumosa
TEL. 416 769-1616
Nemokamas namų įvertinimas

RE/MAX West Realty Inc., REALTOR®
1678 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A9

Registruota masažo terapeutė
Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.
20 High Park Blvd., Toronto.
Gydymasis masažas ("Craniosacral Therapy")
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 416 536-5437
Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydymą masažą padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: 905 271-7171
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių Namus)
Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytojai
Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.
Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.
Dr. O. ELVIKIS, D.D.S.
Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)
Telefonas
2373 Bloor Street West 416 763-5677
(Prie Jane St.)

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B.Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P.Eng.
Tel. 416 240-0594
27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)
Lengvai pasiekiamas autobusu
nr. 79 (Scarlett Road) nuo
Runnymede požeminio stoties.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST.W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

CMD INSURANCE SERVICES INC.
Dėl visų rūšių draudimų Jūs galite kreiptis į **Walter Dresher (Drešerį)**, taip pat naujos automobilų ir namų draudimo reikalais; į **Rimą Drešerienę** kreiptis jau apdraustų automobilų ir namų reikalais ir į **Ričardą Drešerį** – dėl visų komercinių draudimų.
1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8
Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406
FAX 905 624-8238

CMD Insurance Services Inc.
Nekilnojamo turto įkainojimas – mirtiečių, mokesčių, turto ir kt. Kreiptis į **Rick Drešerį** tel. 416 233-3334
DRESHER Appraisal Ltd.
Nekilnojamas turtas. Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į **Valterį ar Rick Drešerius**
Tel. 416 233-3334
DRESHER Real Estate Ltd.

Patarnavimas - greitas ir tikslus!
V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652
* GAISSO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA - INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3
416 762-4232 FAX 416 762-5588



2261 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6S 1N8
Visais namų pirkimo-pardavimo reikalais jus informuos ir maloniai patarnaus
NIJOLĖ B. BATES
tel. 416 763-5161
(24 val. pager)

Travel Centre
KELIONĖS Į LIETUVĄ 1998
Teiraukitės apie mūsų žemas SUPER SAVING kainas
*** Sutvarkome keliones į visus pasaulio kraštus ***
(Lėktuvų bilietai išrašomi mūsų įstaigoje)
*** Parūpiname kelionės, sveikatos ir lankytųjų draudimą ***
Skambinkite **Audronei** arba **Leenai**, tel. 416 483-0555 (Toronto)
Tel. (iš kitų Kanados miestų) 1-800-263-7454, faksas 416 440-4179
191 Eglinton Ave. E. Toronto, Ont. M4P 1K1
Registracijos # 02556148

Astra Travel & Services Inc.
1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus) vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7
LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA JŪSŲ PASLAUGOMS!
Vasaros metu į Lietuvą keliaujančiųjų dėmesiai!
Visiems, norintiems skristi į Lietuvą vasaros metu, paginta kaina, rezervuojamos vietos iki kovo 31 * Mielai kviečiame prisijungti prie grupių, vykstančių į Sporto ir Dainų šventes * Didelės nuolaidos individualioms grupėms visos vasaros metu (ne mažiau kaip 10 žmonių) * Parduodamos kelionės į Lietuvą įskaitant skrydį, pervežimą iš oro uosto į viešbutį, nakvynę viešbutyje (ne mažiau kaip 3 žvaigždučių) ir pusryčius.
Laukiame jūsų pagėdavimų visais kelių klausimais
Teiraukitės visomis darbo dienomis, šeštadieniais pagal susitarimą
TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

Remkime Kanados lietuvių fondą!

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų – 416 532-5893
Nemokamas namų įvertinimas

Vilija Valiuškienė,
diplomuota pianistė-pedagogė, priima mokinius nuo 4 m. amžiaus fortepijono, dainavimo, teorijos pamokoms. Taip pat ruošia konservatorijos egzaminams. Moko visomis savaitės dienomis, gali atvažiuoti į mokinio namus.
Tel. 416 531-1906
Adresas: 12 Bartlett Ave (Bloor ir Dufferin), Toronto, Ont. M6H 3E6.
Fax 531-1906

Prieš norėdami pirkti ar parduoti namus, kreipkitės į
RUBY REAL ESTATE LTD., Broker
27 John St., City of York, Ontario M9N 1J4
Tel. (416) 249-RUBY(7829)
Profesinis nekilnojamos nuosavybės reikalų tvarkymas
SKAMBINKITE:
Victor E. Rudinskis, Chief Broker,
B.Eng., M. Eng., P.Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.
ARBA
Dr. Leona Rudinskis, Associate Broker
Jūs galite sutaupyti už teisingą patarnavimą

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6
KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neličiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.
Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.
Testamentuose neužmirškite Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).
Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.
REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

TORONTONT

Anapilio žinios

– Sausio 17, šeštadienį, Angus mieste mirė a.a. Medardas Pavilionis, 71 m. amžiaus. Jo palaikai buvo sudeginti ir pelenai bus gabenami laidojimui Lietuvoje.

– Sausio 26, pirmadienį, palaidota Vasagoje mirusi a.a. Valerija Lenkaitienė, 70 m. amžiaus.

– KLB moterų draugijos skyriaus susirinkimas įvyks vasario 8, sekmadienį, 12 v.d. Anapilio parodų salėje. Programoje – dr. D. Norckenės paskaita apie reumatinius negalavimus ir jų gydymą.

– Vasario šešioliktosios minėjimas Anapilyje bus vasario 15, sekmadienį, 4 v.p.p. Programoje: PLB pirmininko Vytauto Kamanto paskaita, Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras", Toronto "Maironio" mokyklos kanklininkės ir Toronto vyrų choras "Aras". Mokyklos autobusus vež žmonės į minėjimą iš Toronto nuo "Vilniaus" rūmų 3 v.p.p., o atgal nuo Anapilio išvažiuos 6.30 v.v.

– Vasagos apylinkės LB valdyba ir Vasagos moterų būrelis maloniai kviečia visus dalyvauti LXXX Lietuvos nepriklausomybės metinių minėjime, kuris įvyks vasario 16, pirmadienį, 1 v.p.p. parapijos salėje. Programoje – svečias iš Toronto Vytautas Bireta, kuris pasidalinys išpuoliais iš prezidentinių rinkimų Lietuvoje. Paskui bus galima pasivaikinti Vasagos moterų būrelio paruoštais skaniais pietumis ir pyragais.

– Mišios vasario 1, sekmadienį, Lietuvos kankinių šventovėje 9.30 v.v. už a.a. Kazį, Janiną ir Gailutę Ozolus; 11 v.v. už parapiją; Vasagos Gerojo ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už a.a. Igną Belską.

Išganytojo parapijos žinios

– Mažlietuvų moterų būrelis ir Išganytojo parapijos moterų draugija ruošia tradicinį šūpinį, kuris įvyks š.m. vasario 24, antradienį Priskėlimo parapijos salėje. Smulkesnė informacija bus paskelbta vėliau.

– Sausio mėn. 25 po pamaldų Lietuvių Namuose parapijos visuotiniame susirinkime kunigas Algimantas Žilinskas dviejų trečdalių dauguma buvo išrinktas teisėtu parapijos nuolatinio klebonu. Ši trečiadienį kun. Žilinskas išvyksta dviem savaitėm atostogų. Įvairiais parapijiniais reikalais parapijiečiai prašomi skambinti parapijos tarybos pirmininkui Ernestui Steponui tel. 416 622-5896.

– Vasario 1 ir 8 d. pamaldos įvyks 11.15 v.v., kurias praves teologiją baigusi Hilda Lorencaitė-Marsinski. Vasario 8 d. po pamaldų šventovės patalpose įvyks Moterų draugijos susirinkimas.

Parapijos valdyba

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio, sausio 25 d. popietėje dalyvavo 115 asmenų. Pranešimus padarė LN valdybos narys H. Sukauskas.

– LN valdybos posėdis – sausio 29, ketvirtadienį, 7 v.v.

– Toronto Lietuvių Namų ir Labdaros fondo narių metinis visuotinis susirinkimas įvyks 1998 m. kovo 22, sekmadienį, Karaliaus Mindaugo menėje. Registracija 1 v.p.p., susirinkimo pradžia 2 v.p.p. Šiais metais į Lietuvių Namų valdybą bus renkami keturi nariai/ės ir į revizijos komisiją bus renkamas 1 narys/ė.

– Toronto Lietuvių Namų švietimo fondas "Labdara" skiria stipendijas lietuvių kilmės jaunimui, studijuojančiam aukštojo mokslo institucijose. Dėl smulkesnės informacijos kreiptis į LN raštinę darbo valandomis tel. 416 532-3311. Pranešimus dėl stipendijų pristatyti iki 1998 kovo 1 d.

– Vasario 1, sekmadienį, 1 v.p. p. LN Mortos salė įvyks LN vyrų būrelio metinis susirinkimas.

– LN kultūros komisija šaukia metinį susirinkimą vasario 1, sekmadienį, 1 v.p.p. Komisijos nariai ir asmenys, norintys dalyvauti kultūros komisijos veikloje, kviečiami atsilankyti.

– Vytauto Didžiojo menė (Salė B) išnuomota vasario 28 dienai, 1998 m. Medžiotojų ir žūklautojų klubo "Tauras" metiniam pokyliui. Bus žvėrienos vakarienė su vynu ir turtinga loterija.

Anapilio vaikų darželiui aukoko: \$40 – Anapilio knygynas.

Vysk. Paltaroko vidurinei mokyklai Panevėžyje aukoko: \$50 – J. Staškevičius.

Kauno arkivyskupijos Vaikų dienos centrams aukoko: \$100 – O. V. Anskiai.

IEŠKOME AUKLĖS 2 ir 4 metų mergaitėms prižiūrėti nuo dabar iki birželio pabaigos. Auklė galėtų gyventi kartu su mumis. Skambinti po 4 val. tel. 416 236-9652.

Priskėlimo parapijos žinios

– Sekmadienį, sausio 25, per 10.15 v. Mišias giedojo volungietės, vadovaujamos D. Viskontienės.

– Sekmadienio draugai – tai vaikučiai nuo 3 iki 6 m. amžiaus. Jie renkasi kas antrą sekmadienį po 10.15 v. Mišių parapijos salėje ant scenos specialiai programai.

– Šiemet mūsų parapija švenčia savo gyvavimo 45-tąsias metines. Šiam įvykiui pažymėti numatyta speciali programa, kuri tęsis tris dienas: kovo 27 skirta dvasiniam susitelkimui, kovo 28 – parapijos vakarienei ir kovo 29 – koncertui.

– Mišios sekmadienį, vasario 1: 8.15 v.v. už a.a. Stasį Ignatą; 9.15 v.v. už a.a. Petronėlę ir Praną Kušlikius; 10.15 v.v. už a.a. Petronėlę Jucevičienę, už a.a. Alfredą Stulginską, už a.a. Praną Šukevičių; 11.30 v.v. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Muziejaus-archyvo žinios

– Muziejus ir archyvas padės Maironio mokyklai švęsti 50-mečio jubiliejų – minėjimo progai paruošime didelę parodą apie mokyklos praeitį ir dabartį. Turime daug nuotraukų iš 1950-1970 m. laikotarpio, tačiau dauguma be datos. Labai ieškome Maironio mokyklos veiklos nuotraukų su data, taip pat buv. mokytojų nuotraukų. Paskolintas Jūsų nuotraukas nukopijuosime ir grąžinsime, o Jūs pasidalinisite praėjus atsiminimais su savo draugais bei vaikais.

– Dėkojame p.p. A. ir B. Stonkams, perdavusiems 60 m. vedybinių sukakties progą gautas pinigines dovanas mūsų muziejui.

"Vaikų dienos centrams"

paremti rengiamai loterijai paaukojo: \$100 – (gift certificate) Marlin Travel – R. Valadka; megztą užtiesimą – G. Povilaitienė; menišką fotografiją – K. Balūnaitė; vazą – Daina Augaitytė iš Vankuverio. Rėmėjų būrelio vardu dėkoja –

V. Dalindienė

Kanados lietuvių bendruomenėi aukoko: \$6000 – "Talkos" kredito kooperatyvas; \$200 – KLB moterų draugijos centro valdyba. Aukotojams nuosirdus ačiū.

Antanina ir Benediktas Stonkai 60 metų vedybų ir 90 metų gimtadienio proga "Tėviškės žiburiams" aukoko \$50.

A. a. Jono Seperio atminimui pagerbti Adelė Dobienė "Tėviškės žiburiams" aukoko \$20.

A. a. Ritos Juodikytės atminimui, užjausdami tėvus Onutę ir Jurgį bei brolių Rimą su šeima, Stasė Matulevičienė "Tėviškės žiburiams" aukoko \$20.

A. a. Balio Arūno atminimui, užjausdami žmoną Adą, Elena ir Stasys Markauskai "Tėviškės žiburiams" aukoko \$30.

A. a. Broniui Misevičiui iškeliaujant amžinybėn, reikšdama nuosirdžią užuojautą jo žmonai Valerijai, Bronė Jonynienė "Tėviškės žiburiams" aukoko \$30.

Vokietijoje leidžiamas laikraštis "Bild" 1998 m. sausio 15 d. laidoje išspausdino Hubert Denk'o nuotraukomis pailiustruotą straipsnį apie tikrą istoriją, perkeltą į filmą, būtent apie "Titaniko" skendimą ir vokiečių kunigą vienuolį, palydėjusį į mirtį žūstančius keleivius.

Kun. Joseph Peruschitz iš Scheyern vienuolyno, plaukęs "Titaniku" iš Anglijos į Ameriką, išlikus nelaimėi, atlikęs paskutiniuosius dvasinius patarnavimus, nuskendo su dauguma keleivių.

Išlikusi Anges MacCoy pasakojo: apie 100 žmonių buvo apsupę kunigą, suklaupę kalbėję "Tėve mūsų", kunigas laimino visus kryžiaus ženklą, kai kurie atlikę išpažintį. Užgesus laivo šviesoms, ir tamsioje dar buvo girdimos maldos. Nuskendę 1503 keleiviai ir abu kunigai.

Antanas kunigas, apie kurį laikraštis nerašo, buvo lietuvis kun. Juozas Montvila. LE žiniomis, jis gimęs 1885 m. sausio 3 d. Nendriškių kaime, Marijampolės apsk. Mokėsi Seinų kunigų seminarijoje. Išventintas 1908 m. kovo 28 d. Buvęs caro valdžios persekiotas, meninių gabumų žmogus – piešęs iliustracijas laikraščiams bei knygoms. 1912 m. balandžio 15 d. Atlante nuskendęs su "Titaniku".

VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAS

įvyks vasario 15, sekmadienį, 4 valandą po pietų,

ANAPILIO salėje, (2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont.)

Pagrindinis kalbėtojas – PLB pirm. VYTAUTAS KAMANTAS

Programoje: pynė "Tykiai, tykiai Nemunėlis teka".

Atlikėjai: Toronto tautinių šokių ansamblis "Gintaras", Toronto vyrų choras "Aras", Toronto Maironio mokyklos kanklininkės.

Rengia – KLB Toronto apylinkės valdyba

LIETUVA ir lietuviybės išlaikymas bei jos puoselėjimas Kanadoje yra nuolatiniai Kanados Lietuvių Bendruomenės rūpesčiai!

VASARIO 16-SIOS PROGA KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

prašo aukų veiklai paremti

Kanados Lietuvių Bendruomenė vienintelė palaiko ryšius su Kanados vyriausybės institucijomis ir kitų tautų organizacijomis. Kanados valdžiai bei spaudai ji teikia informaciją apie Lietuvą, tuo užtikrindama jos reikalų supratimą kanadiečių tarpe.

Kultūros ir švietimo komisijų pastangomis jaunimo tarpe ugdomos lietuviškos vertybės, užtikrinančios veiklos tęstinumą.

Paukojus \$20 ar daugiau, išduodami pakvitavimai atleidimui nuo pajamų mokesčio.

Aukojant plačiai veiklai, prašome naudoti specialius vokelius, gaunamus per apylinkėse ruošiamus Vasario 16 minėjimus. Aukas galima siųsti:

Kanados Lietuvių Bendruomenė, 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8.

KLB krašto valdyba

Buvę "Varpo" choristai-ės kviečiami į likvidacinį susirinkimą vasario 8 d., 1 v.p.p. Priskėlimo parapijos parodų salėje.

Toronto lietuvių pensininkų klubas rengia Vasario 16-tos minėjimą vasario 16, pirmadienį, 12.30 v.p.p. III auk. menėje. Programą atliks choras "Daina" vad. muz. L. Turūtaitės, bus šilti pietūs. Bilietai gaunami pas: T. Kobelskienę tel. 416 760-8003, A. Dobienę 416 769-7550.

Lietuvos ambasados Otavoj "TŽ" redakcijoje gautas ką tik išėjęs iš spaudos leidinys anglų kalba apie Lietuvą "Lithuania in European Politics". Rašoma apie nepriklausomą Lietuvą 1918-1940 metais. Leidinio autoriai: dr. Alfonsas Eidintas, prof. Vytautas Žalys, prof. Alfred Erick Senn. Redaktoriai – Edvardas Tuskenis. Leidėjas – St. Martin's Press, 175 Fifth Ave., New York, N.Y. 10010, USA. Kaina nepažymėta.

A. a. Petro Šimonėlio atminimui pagerbti "Tremtinių grįžimo fondui" aukoko: \$20 – S. V. Aušrotai; \$10 – J. Pacevičienė. Aukas perdavė M. Povilaitienė.

Nuosirdžiai dėkojame –

KLB moterų dr-jos

centro valdyba

PLB žinios

– Juozas Gaila, puspenktų metų dirbęs PLB valdybos atstovu Vilniuje, 1997 m. gruodžio 18 d. baigė savo darbą ir grįžo į Baltimore (JAV). Visus PLB atstovybės reikalus šiuo metu tvarko administratorė V. Grybaitė, palaikanti ryšius su PLB pirmininku V. Kamantu. Naujuoju PLB atstovu Vilniuje pakviestas Gabrielius Žemkalnis, į Lietuvą iš Australijos atvykstantis vasario 13 d.

PLB atstovybė Vilniuje yra įsikūrusi trečiuosio seimo rūmose, antrame aukšte. Atstovybė buvo įsteigta 1992 m. Pirmuoju PLB atstovu buvo dr. P. Lukoševičius iš Kanados. PLB atstovai, kaip ir PLB valdybų pirmininkai bei nariai, jokio atlyginimo už jų darbą negauna. Tai jų asmeninis įnašas lietuviams ir Lietuvai.

– PLB garbės teismas savo pirminku išrinko torontieškį inž. Eug. Čuplinską, 62 Burnside Dr., Toronto, Ont., M6G 2M8.

– Kontrolės k-jos pirmininku išrinktas Alg. Gečys, 1357 Gantt Dr., Huntingdon Valley, PA 19006, U.S.A. PLB inf.

HAMILTONO pensininkų namai "Rambynas" turi tuščią butą. Informacijai skambinkite: 905 526-8281 arba kreipkitės raštu: "Rambynas", 1880 Main Street West, Unit 206, Hamilton, Ontario L8S 4P8.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS MUZIEJUS

kviečia aplankyti Lietuvos valdovų rankraščių parodą. Dvidešimt 15-18 amžiaus pergamentų iš Lietuvos valstybinės bibliotekos bus pirmą kartą parodyti už Lietuvos ribų. Šie valdovų dokumentai – gausiai dekoruoti ir parvirtinti Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės antspaudais įsakai, privilegijos, garbės rašai – neįkainojama istorinė ir meninė vertybė.

Parodą galima pamatyti:

Vasario 7, šeštadienį, 2-6 v.p.p.
Lietuvos ambasadoje Vašingtone
2622 16th St. NW, Washington, D.C.

Vasario 11, trečiadienį, 6-9 v.v.;
vasario 12-13 d.d., 10-4 v.p.p.
Balzeko lietuvių kultūros muziejuje
6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL

Vasario 15-16 d.d., 1-5 v.p.p.
Lietuvos ambasadoje Otavoje, Kanadoje
130 Albert St. #204, Ottawa, Ontario

Vasario 21, šeštadienį, 10-5 v.p.p.
Floridos lietuvių festivalyje
St. Petersburg, 5818 5th Ave. N., St. Petersburg, FL

Maloniai kviečiame visus į šokių ir pasilinksminimo vakaronę

"ROŽIŲ VAKARAS"

1998 m. vasario 14, šeštadienį, 7 v.v.

Toronto Priskėlimo parapijos salėje

(1021 College Street)

Šokiams gros puikus orkestras, "Volungė" ir suomių choras "Vox Finlandia" atliks trumpą programą

Įėjimas \$10 asmeniui. Stalų užsakymai priimami vakarais telefonu 416 252-9157 arba 416 763-4013

Rengia – Toronto lietuvių choras "Volungė"

Latvių kultūros centre rengiama vakariene su paskaita tema –

"Aiškiaregystės pažinimas"

1998 m. vasario 11, trečiadienį, 6.30 v.v.
4 Credit Union Dr., Toronto

Visi kviečiami dalyvauti. Įėjimas \$15 (įskaitant vakarienę)
Dėl informacijos ir bilietų skambinti centrui tel. 416 759-4900.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogas. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

DĖMESIO! Išnuomojamas Lietuvos TV sukurto filmo "Gimnės" vaizduojamasis 40 serijų, pagamintų pagal paskutinę techniką. Skambinti Teresėi 905 890-1776, Mississauga, Ont. Kas nori pirkti – kaina pagal susitarimą.

MONTREALQUE

Aušros Vartų šventovė ir klebonija dėl audros visą savaitę buvo be elektros – be šviesos ir šilumos. Dabar gyvenimas sunormalėjo.

"Litas", neveikiant kompiuterių sistemai, negalėjo normaliai dirbti dvi savaites. Patalpų praplėtimo darbai eina prie pabaigos.

Aušros Vartų parapijos klebonas kun. Kazimieras Ambrasas, SJ, išvyko ilgesiam laikui spaudos reikalais.

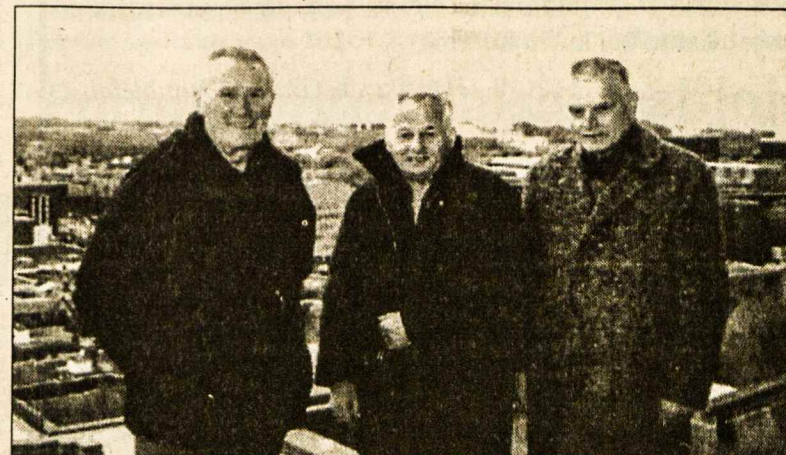
Skautai švenčių proga Aušros Vartų šventovės prieangyje buvo padėję dėžę, kad parapijiečiai atneštų negendamo maisto ir šiaip dovanėlių neturtingoms Montrealio šeimoms. Dėl silpnos reklamos ta

dėžė nebuvo perpildyta.

Silvija ir Arūnas Staškevičiai gyvena St. Jean-sur-Richelieu mieste. Ta vieta yra labiausiai nukenėjusi nuo audros – trys savaitės, o gal ir daugiau, be elektros. Vieną vakarą, grįžę iš giminių, kuriems elektra buvo atstatyta, rado duris išaužtas. Į vidų vagių neįleista. Turbūt kas nors sutrukdė.

Panašių įvykių lietuvių tarpe per audrą ir po jos negirdėti, bet nuo slidžių šaligatvių ir gatvių nukentėjo keletas tautiečių.

Suzanne Vaicikauskaitė (Andreos ir Stasio Vaicikauskų dukrė) sausio 17 d. susituokė su Brian Crandall Aušros Vartų šventovėje. B.S.



Lankytojai Montrealyje. Iš kairės: VIKTORAS VAITKŪNAS iš JAV, kun. IZIDORIUS SADAUSKAS iš Vilniaus, JERONIMAS ŠALČIŪNAS iš Marijampolės Šv. Juozapo oratorijos aukštutinėje pakloje



LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827

FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai – Automobiliai – Prekyba – Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas nelpareigoja apsidrausti.

Įvairios žinios

Vilniuje leidžiamas savaitraštis "Dienovidis" 1998 m. 3 nr. išspausdino Valentino Strazdelio straipsnį apie buvusį torontietį rašytoją Kralikauską antrašte "Knyga – lietuvių žirgas ir kalavijas". Straipsnyje apasakotas kūrinybės rašytojo kelias, suminėti jo sukurti istoriniai romanai. Plačiau paminėtas naujausias jo romanas "Mažvydas". Tai antroji versija romano "Martynas Mažvydas Vilniuje", už kurį autorius prieš keliolika metų gavo "Draugo" premiją. Naujoji versija buvo išleista Lietuvos rašytojų sąjungos Vilniuje 1997 m., bet parašyta dar gyvenant Toronte. Jo autorius, grįždamas gyventi į Lietuvą, parsivežė ir "Mažvydo" rankraštį. Minėto straipsnio autorius V. Strazdelis, užkalbinęs J. Kralikauską, gyvenantį Vilniuje, išgirdo jo mintis ir apskritai apie knygos bei spaudos reikšmę lietuvių tautos išlikimui: "Knyga ir laikraštis yra išmėginimas ir tikras lietuvių ginklas. Tačiau nepaimtas į rankas nieko negina net aštriausias kalavijas". Apie J. Kralikauską kūrėją sausio 18 d. buvo transliuota per Lietuvos radiją speciali programa "Literatūros aki-aičiū" laidoje.

IEŠKOME nerūkančios auklės prižiūrėti 3, 2 metų ir 5 mėnesių vaikus. Skambinti tel. 514 489-0410.

IEŠKOME vidutinio amžiaus moters atlikti namų ruošos darbus, kuri gyventų su mumis. Skambinti tel. 905 886-6963.

IEŠKOME moters prie 3 vaikų 5, 3 ir 1,5 metų, gyvenančios kartu su vyru. Skambinti tel. 905 848-9628.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei patalynų bendrovė, atlieka įvairius stalius, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonias kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos priemonės kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkui, tel. 416 760-7181.

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ atlieka įvairiausius statybos-remonto darbus. Įvedame dujotiekus, oro ir vandens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio darbus, nusausiname rūsius, dengiame stogus ir t. t. Garantuojame gerą darbo kokybę. Skambinti Alvydui tel. 905 848-9628 416 609-5108 (pager).



LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais